ONTDEK JE TALENT BIJ TANGENT

Jaarverslag 2020

24 juni 2021

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Inhoudsopgave jaarverslag 2020

	Pagina
Bestuursverslag	
Jaarrekening	
Algemene toelichting	111
Balans per 31 december 2020 (na voorstel resultaatbestemming)	115
Staat van baten en lasten over 2020	116
Kasstroomoverzicht over 2020	117
Toelichting behorende tot de balans per 31 december 2020	118
Overzicht verbonden partijen	124
Niet uit de balans blijkende verplichtingen	124
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2020	125
WNT-verantwoording 2020 Tangent, Palet van basisscholen en peuterspeelzalen	128
Overige gegevens	
Gebeurtenissen na balansdatum	130
(Voorstel) bestemming van het resultaat	131
Gegevens rechtspersoon	132
Controleverklaring	133

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

SAMEN STERK IN DE BASIS

Bestuursverslag Tangent 2020

Versiedatum: 6 mei 2021

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Inhoudsopgave

VOORWOORD 5
1. Visie en besturing 7
1.1. Stichting Tangent 7
1.2. Besturing 11
1.2.1. Juridische structuur Tangent 11
1.2.2. Interne organisatiestructuur 11
1.3. Toezicht 12
1.3.1. Raad van Toezicht 12
1.3.2. Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) 12
1.4. Belangrijke elementen van het gevoerde beleid in 2020 12
1.4.1. Algemeen 12
1.4.2. Financiën en huisvesting 13
1.4.3. Onderwijs & Kwaliteit 13
1.4.4. Samenwerkerszaken 13
1.4.5. ICT en IBP 14
1.5. Politieke en maatschappelijke zaken in 2020 en ontwikkelingen 14
1.6. Informatie over maatschappelijke aspecten van ondernemen 15
1.7. Samenwerkingsverbanden en ontwikkelingen 15
2. Bedrijfsvoering 16
2.1. Tangent als werkgever 16
2.1.1. Ontwikkelingen op het gebied van personeel 16
2.1.2. Strategisch personeelsbeleid 17
2.1.3. Vervangingspool Tangent 18
2.1.4. Samenwerkers in aantal, naar functie, leeftijd en geslacht 18
2.1.5. Arbeidsomstandigheden 22
2.1.6. Ziekteverzuim 2020 24
2.1.7. Begeleiden van beëindigingen dienstverband en voorkomen van onnodige WW kosten. 25
2.1.8. Arbeidsvoorwaarden 27
2.1.9. Overige ontwikkelingen op personeelsgebied 27
2.2. Ontwikkelingen in interne en externe kwaliteitszorg 29
2.2.1. Kwaliteitsbeleid en kwaliteitszorg 29
2.2.2. Onderwijsontwikkelingen en onderwijskundige zaken in 2020 29
2.2.3. Ontwikkelingen kwaliteitszorg in het onderwijs 30
2.2.4. Passend onderwijs 32
2.2.5. Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken 33
2.2.6. Afhandeling van klachten 35
2.2.7. Toelichting op de belangrijkste internationale ontwikkelingen m.b.t. onderwijs 36

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

2.2.8. Informatie over toegankelijkheid en het toelatingsbeleid 36
2.2.9. Maatschappelijke thema's in het primair onderwijs 36
2.3. Ontwikkelingen in 2020 m.b.t. huisvesting 37
2.4. ICT en belangrijkste ontwikkelingen 38
2.5. Ontwikkelingen m.b.t. governance code 39
2.6. Sectorspecifiek 39
2.6.1 Verantwoording aanvullende bekostiging extra middelen werkdrukverlaging 39
2.6.2. Verantwoording besteding middelen prestatiebox 39
2.6.3. Allocatie van middelen 40
2.6.4. Bekostiging onderwijsachterstanden 40
2.7. Maatschappelijke thema's in het primair onderwijs 41
2.8. Toelichting op investeringsbeleid en de investeringen in het boekjaar 2020 42
2.9. Risicomanagement 43
2.9.1. Belangrijkste risico's en onzekerheden 43
2.9.2. Risicoprofiel 44
3. Financiële resultaten 45
3.1. Exploitatie 2020 45
3.2. Balans 50
4. Treasurybeleid en ontwikkeling 53
5. Toekomstige ontwikkelingen 53
5.1. Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderwijs 53
5.2. Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek 54
5.3. Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van kwaliteitszorg 54
5.4. Verwachte toekomstige ontwikkelingen t.a.v. internationalisering 54
5.5. Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van personeel 54
5.6. Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van huisvesting 55
5.7. Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid 56
5.8. Toekomstige investeringen 56
6. Continuïteitsparagraaf 56
6.1. Algemeen 56
6.2. Leerlingenprognose per school 57
6.3. Meerjarenbegroting 2020 – 2023 59
6.4. Meerjarenbalans 2020 – 2024 61
6.5. Financiële kengetallen 62
Bijlage 1. Verslag Raad van Toezicht 63
Bijlage 2: Verslag GMR 2020 67
Bijlage 3. Jaarverslagen scholen Tangent 72
Bijlage 4: Tangent Risicoanalyse 2020 96

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

VOORWOORD

Voor u ligt het Bestuursverslag van de stichting Tangent over het jaar 2020. Een jaar dat zich voor Tangent laat typeren als een jaar waarin corona een zware stempel drukte op onze scholen, waarin we werk maakten van het op orde brengen van 'de basis', waarin er bestuurlijke rust was en we ook op schoolniveau, ondanks de beperkingen, maar met veel inspanning en motivatie, continuïteit realiseerden. Het jaarresultaat was enorm hoger dan verwacht en dat wordt verder uitgelegd.

Corona
De scholen gingen voor het eerst dicht vanwege corona vanaf 16 maart 2020. Daarna gingen we weer open op 11 mei. Ook de opvang van kwetsbare kinderen en kinderen van ouders met cruciale beroepen werd bij de scholen neergelegd. Razendsnel moesten onze scholen onderwijs op afstand én noodopvang organiseren, en dat ging over het algemeen goed. Desalniettemin konden we niet voorkomen dat sommige kinderen 'achterstanden' opliepen.
Dan volgt een tijd met minder besmettingen in de zomer, het leek de goede kant op te gaan. Echter een langzaam oplopend aantal besmettingen in de herfst leidde uiteindelijk tot een nieuwe sluiting van de basisscholen vanaf woensdag 16 december doorlopend tot 8 februari 2021. Ook nu werd het onderwijs zoveel mogelijk online gegeven en werd wederom noodopvang geregeld.
Naast de uitdagingen op het onderwijskundige vlak, leidde corona ook tot allerlei andere ongewone zaken. Denk aan het overgaan naar een 'volcontinurooster' om het aantal bewegingen te verminderen, organiseren van extra desinfectierondes door schoonmakers, de aanschaf van extra desinfectiemiddelen, de aanschaf van extra Chromebooks om voor alle kinderen thuisonderwijs mogelijk te maken, het controleren van de ventilatie in de scholen, enz.
In de beginfase van corona werd er nog weinig getest, maar dat nam gaandeweg het jaar snel toe. Dat betekende dat een toenemend aantal collega's in thuisquarantaine moesten, veelvuldige vervangingsvraagstukken in de scholen en helaas soms ook, in het uiterste geval, groepen leerlingen die we toch niet naar school konden laten komen.

Bestuurlijke continuïteit en "de basis op orde"
In 2019 is het tweehoofdige College van Bestuur teruggegaan naar een éénhoofdig College van Bestuur. In de 4e kwartaal van 2019 traden een nieuwe voorzitter van het CvB aan, een nieuwe Directeur Bedrijfsvoering en ook traden in 2019 twee Strategisch Beleidsadviseurs aan, één voor HR en één voor Onderwijs, Innovatie en Kwaliteit. Deze zijn met frisse moed begonnen met het op orde brengen van de basis, zoals dat genoemd werd. Allerhande achterstanden op de verschillende beleidsgebieden werd aangepakt en in 2020 is hierin al een grote slag geslagen. Dit noemen we de "basis op orde" brengen.

Schoolse continuïteit
Tenslotte is het goed te melden dat op onze 16 scholen en op de 18 locaties in 2020 gewoon hard is doorgewerkt, ondanks corona. Onderwijskundige vernieuwingen zijn op een aantal scholen doorgevoerd, organisatorische veranderingen zijn in gang gezet of geborgd en waar nodig zijn aanpassingen aan onze gebouwen gedaan vanwege onderwijskundige noodzaak, groei van leerlingenaantallen of omdat het qua onderhoud nodig was. De scholen en het primaire proces draaiden dus zo goed als dat mogelijk was door, gezien de coronaomstandigheden, met alle uitdagingen die daarbij om de hoek komen kijken ten aanzien van onderwijs op afstand, hygiënemaatregelen, opbrengsten, thuisquarantaine, personeelsverloop, veranderende wet- en regelgeving, enz.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Tot slot een woord van dank aan al onze samenwerkers is dan ook zeker op zijn plaats. Hun niet aflatende inzet voor onze leerlingen en hun ouders, voor onze Tangentorganisatie, hun flexibiliteit en hun betrokkenheid in het afgelopen, bijzondere jaar zijn gezien en worden gewaardeerd! We bedanken hier ook de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad voor de waardevolle adviezen en hun constructief kritische houding. Ook danken we de Raad van Toezicht en de GMR voor de reflectie op en het advies aan de Tangentorganisatie en het College van Bestuur.

Marcel van den Hoven
Voorzitter College van Bestuur Tangent

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

1. Visie en besturing

1.1. Stichting Tangent

Bij de Stichting Tangent zijn zestien basisscholen aangesloten. Er zijn scholen met een katholieke, algemeen bijzondere, protestants-christelijke en openbare identiteit. We hebben drie scholen die werken volgens het Jenaplan-principe. Onze scholen staan in Tilburg Noord, Tilburg Oud Noord, Udenhout, Berkel-Enschot, Goirle en Gilze en Rijen. Op het AZC-terrein Prinsenbos in Gilze hebben we ook een asielzoekersschool. Onze scholen worden door ruim 4.700 leerlingen bezocht. Ongeveer 500 medewerkers geven onderwijs, begeleiden de leerlingen in hun ontwikkeling en onderhouden contacten met hun ouders/verzorgers. Ze zetten zich elke dag in voor een plezierige en leerzame schooldag onder het motto van Het Koersplan: ***"Samen sterk in de basis"!***

Missie

Op onze scholen begeleiden we kinderen van 4 tot 13 jaar in hun ontwikkeling naar zelfbewuste jonge mensen, zodat zij in de toekomst hun verantwoordelijkheid kunnen nemen in een veranderende samenleving. Dat vraagt van onze medewerkers, die wij vanuit het nieuwe Koersplan (2020-2024) 'samenwerkers' noemen, dat zij zich verdiepen in de leerlingen en onderzoeken wat ze nodig hebben opdat we zo goed mogelijk maatwerk in de vorm van goed onderwijs leveren. Het is het mooiste als dat op de basisschool in de buurt kan.

Visie

In ons Koersplan staat te lezen dat onze scholen '*locaties*' zijn, waar kinderen en medewerkers, samen met ouders/verzorgers, werken aan hun ontwikkeling. Onze locaties zijn dan leergemeenschappen met inspirerende omgevingen, die weerspiegelen wat er leeft en verandert in de samenleving. We maken het leren betekenisvol door een toekomstbestendig onderwijsaanbod en door voortdurend verbinding te zoeken tussen 'wie jij bent en wat jij kunt' en 'wat we samen tot stand kunnen brengen'.

Koersplan - Tangentials

In ons Koersplan en binnen Tangent gebruiken we een ander woord voor 'kernwaarden': 'Tangentials'.

We werken de komende jaren vanuit deze drie Tangentials:

- IK STERK

- SAMEN STERK

- WERELD STERK

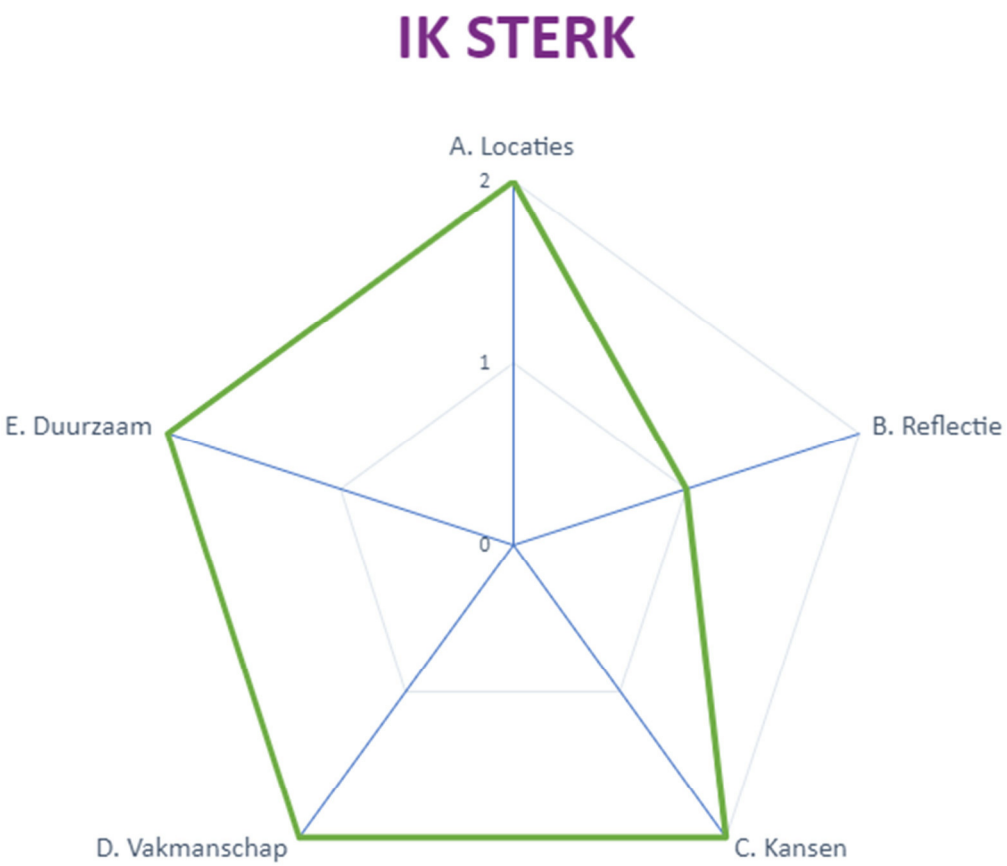
ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

1. IK STERK

Elk kind en de samenwerker hebben een eigen unieke identiteit. Voor zowel het kind als de samenwerker geldt: wat ik nodig heb om te leren, te ontdekken, en te ontwikkelen wordt gezien. Verschil mag er zijn. Ik heb vertrouwen in mezelf en in de mensen om me heen, en ik toon respect. Leren en lesgeven is persoonlijk. Intrinsieke motivatie zorgt voor passie! Ik ontdek wat ik al kan, wat ik graag wil leren en daag mezelf uit te blijven ontwikkelen.
Bij Tangent ben IK STERK omdat;

- ik laat zien wat ik ken en kan, en wie ik ben
- ik gezien word, gehoord en gewaardeerd
- ik verantwoordelijkheid neem

Nulmeting IK STERK Tangent breed ultimo 2020:

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

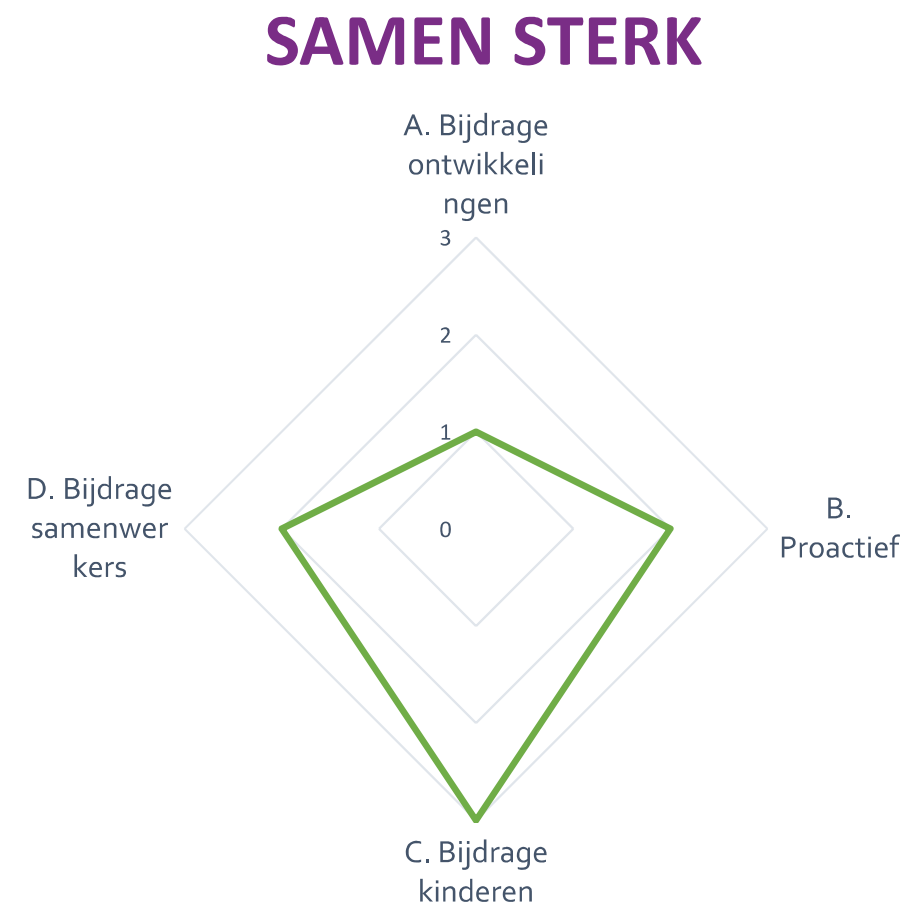
2. <u>SAMEN STERK</u>

We werken samen aan de hoogste kwaliteit van ontwikkeling. Dit geldt zowel voor het kind als de samenwerker. We zijn behulpzaam en weten wat de ander nodig heeft. We leren, ontdekken en ontwikkelen samen en overal. We zijn verbonden met de hele leergemeenschap en zijn er ook verantwoordelijk voor dat er geleerd wordt. We zijn daarin solidair en steunen elkaar waar nodig. We zijn trots op ons vak, de dingen die we samen bereiken en vieren dit. Bij Tangent maken we verbinding met de ander en zoeken de omgeving en partners op die ons kunnen versterken. We laten niemand tussen wal en schip vallen.

Bij Tangent zijn we SAMEN STERK omdat;

- we samen ontwikkelen
- we elkaar stimuleren en helpen
- we trots zijn en dit vieren

Nulmeting SAMEN STERK VOOR Tangent breed ultimo 2020:

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

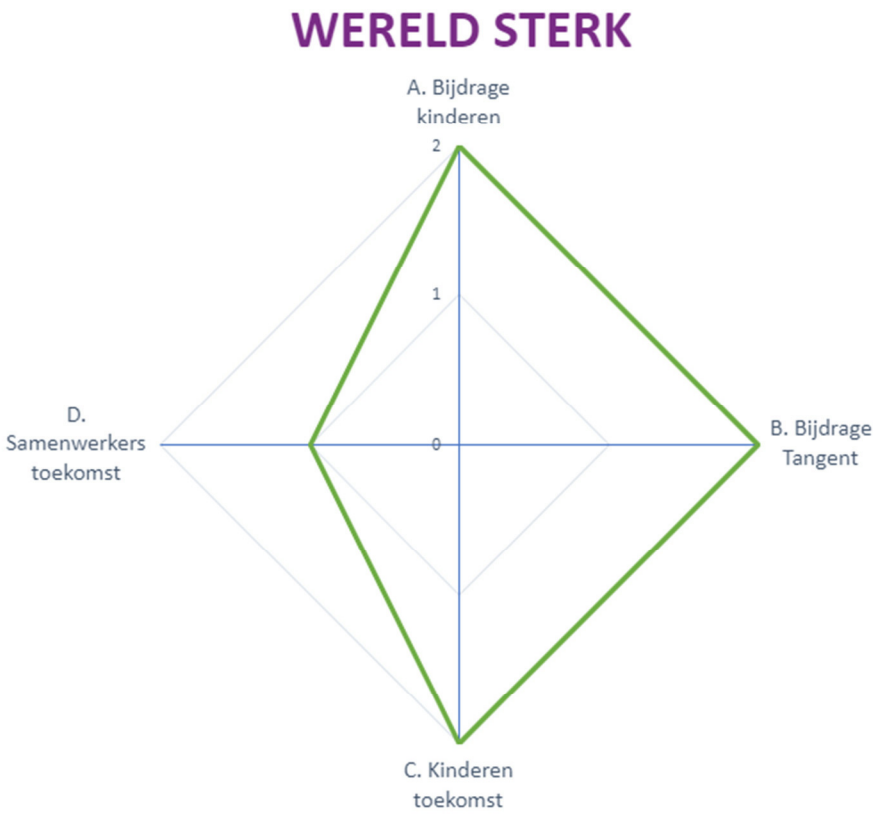
3. <u>WERELD STERK</u>

De wereld ligt aan onze voeten. Daar maken we onderdeel van uit en willen deze mede vormgeven. Diversiteit, welbevinden, burgerschap, kennis, technologie, milieu en duurzaamheid zijn belangrijke onderwerpen. We maken het verschil voor onze leefomgeving en onze aarde en zijn van betekenis. We geven de kinderen een sterke basis mee voor een mooie toekomst in de wereld.

Bij Tangent zijn we WERELD STERK omdat;

- we toekomstgericht ontwikkelen
- we werken aan burgerschapsvorming
- we van betekenis zijn voor de samenleving

Nulmeting WERELD STERK Tangent breed ultimo 2020:

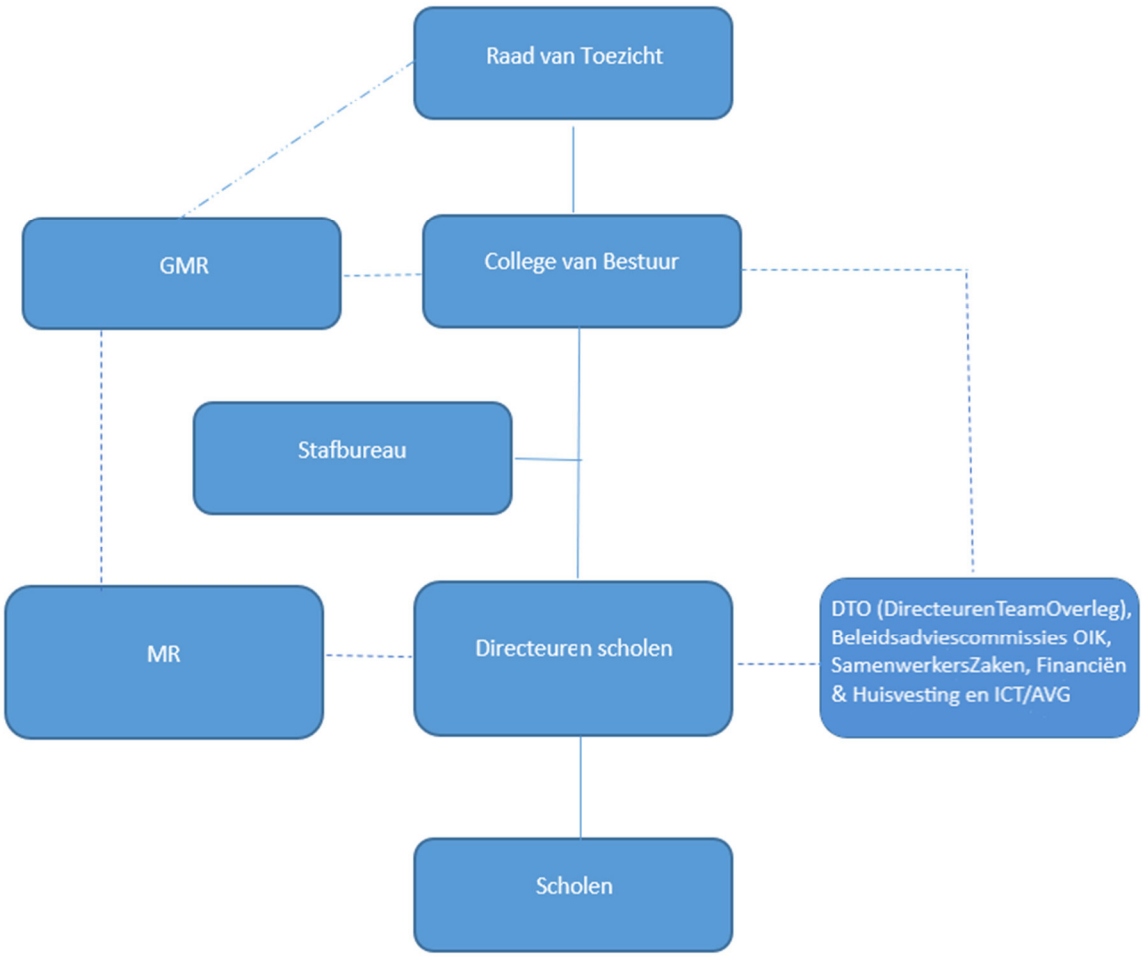
ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

1.2. Besturing

1.2.1. Juridische structuur Tangent

Tangent is een onafhankelijke stichting die wordt bestuurd door een eenhoofdig College van Bestuur.

1.2.2. Interne organisatiestructuur

De Tangentorganisatie is opgebouwd uit zestien basisscholen met verschillende denominaties, die onderwijs verzorgen op 18 locaties met ieder een eigen directie en een bij de school passend team. Het intern toezicht is vormgegeven door een Raad van Toezicht (= RvT). Daarnaast is de inspraak geregeld middels de inrichting van een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (= GMR) waarin ouders en personeel vertegenwoordigd zijn. De directeuren vormen samen een Directeuren Team Overleg (= DTO), waarvan ook de Bestuurder, Directeur Bedrijfsvoering en de Beleidsadviseurs deel uitmaken. Zij werken samen met schooldirecteuren aan beleid in de zogenaamde beleidsadviescommissies.

Daarnaast is er het Bestuursbureau, dat adviserend, beleidsvoorbereidend en uitvoerend is voor het College van Bestuur en de schooldirecteuren. De Directeur Bedrijfsvoering houdt zich operationeel en qua aansturing bezig met Financiën, Huisvesting, ICT & IBP (= InformatieBeveiliging en Privacy), Communicatie en HR, inclusief de Vervangerspool.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Sinds 2019 bestaat het College van Bestuur van Tangent nog uit één persoon die ondersteund wordt door een Directeur Bedrijfsvoering en (strategische) Beleidsadviseurs op het gebied van Onderwijs & Kwaliteit, HRM en ICT & IBP. Dit lid van het CvB fungeert tegelijkertijd als Voorzitter van het CvB. In 2020 is hiermee continuïteit en structuur gekomen op bovenschools niveau. Het CvB stimuleert en ondersteunt dat samenwerkers van het Bestuursbureau samen met schooldirecties en netwerken het beleid uitwerken en monitoren en uitvoeren.
Vanuit de beloften en de Tangentials, zoals die in het Koersplan 'Samen sterk in de basis' beschreven zijn, bevordert het CvB de samenwerking tussen scholen en professionals. Het CvB is dagelijks bezig met het besturen van de stichting in algemene zin. Dat zijn zaken op het financiële, personele, onderwijskundige en huisvestingsvlak.
Naast zijn interne verantwoordelijkheden is het CvB ook de vertegenwoordiger en representant van de stichting in diverse, voor onze organisatie relevante, externe netwerken en overleggen met stakeholders.
De kwaliteitszorg, het verbeteren van onze onderwijskwaliteit en/of het verhogen van onze onderwijsresultaten zijn en blijven belangrijke opdrachten voor de komende jaren. Maar ook de verbreding en verdieping van het personeelsbeleid blijft onze aandacht vragen om de daarmee de 'basis op orde' te brengen en/of te houden.

1.3. Toezicht

1.3.1. Raad van Toezicht

Voor een verslag van de Raad van Toezicht van Tangent verwijzen wij naar bijlage 1.

1.3.2. Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)

Voor het Jaarverslag van de GMR 2020 verwijzen we u naar de bijlage 2 (volgt).

1.4. Belangrijke elementen van het gevoerde beleid in 2020

1.4.1. Algemeen

We zijn 2020 ingegaan met een achterstand op alle beleidsgebieden, o.a. veroorzaakt door turbulentie op bestuursniveau en onderbezetting op de afdeling HR in het recente verleden. In 2020 hebben we dus hard gewerkt om op alle beleidsterreinen kaders en beleid op te stellen om daarmee in ieder geval te voldoen aan wet- en regelgeving, aan nu geldende CAO-afspraken en aan bijvoorbeeld de eisen/normen die de onderwijsinspectie aan ons oplegt. We maakten werk van het opzetten van een duidelijkere organisatiestructuur en werkten aan het geven van vorm en inhoud aan een professionele cultuur. We zijn bezig geweest met 'de basis op orde' en dat was en is nog steeds omvangrijk.
In 2020 stelden we met elkaar een Koersplan vast voor 2020-2024. Hierin kaderen we de ontwikkeling van Tangent in de komende jaren. De vertaling naar de scholen in de schoolplannen is in de afrondende fase.
Daarnaast stelden we een besturings- en managementfilosofie vast waarin we afspraken maakten hoe we aankijken tegen de managementstructuur in onze organisatie en stelden we met elkaar vast hoe binnen Tangent het besluitvormingstraject verloopt, waarbij we proberen zoveel mogelijk zaken vanuit en met de organisatie inhoud en vorm te geven. Directeuren hadden daarbij directe invloed en werden om inbreng gevraagd op basis van hun affiniteit of expertise op een bepaald terrein.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

1.4.2. Financiën en huisvesting

Op het vlak van financiën en huisvesting is vooral werk gemaakt van planmatigheid. We zijn steeds meer in control en hebben steeds beter zicht op geldstromen en onderhoudsnoden. Niet meer veel ad hoc, maar zoveel als mogelijk planmatig.
De volgende beleidszaken zijn in 2020 gerealiseerd:
- Een nieuwe P&C cyclus voor het jaar 2020 is ingevoerd.
- Een verder ontwikkelde P&C cyclus voor 2021 is opgesteld.
- Een jaarrekening en Bestuursverslag voor 2019 is opgeleverd.
- Een begrotingsbrief is opgesteld in juni 2020.
- Een begroting 2021 (-2024) is opgesteld.
- Een nieuwe en geüpdatete Mandaat- en procuratieregeling is ingevoerd.
- Een eerste Risicoanalyse is gemaakt.
- Een nieuw Meerjarig Onderhoudsplan (MOP) voor de komende 40 jaar, en de uitvoering is belegd bij een deskundige externe partner, met ingang per 1-1-21.

1.4.3. Onderwijs & Kwaliteit

Op het beleidsterrein van O&K stonden er een aantal zaken al in de steigers, maar moest de uitrol nog stevig ter hand worden genomen. Ook hier was, is en blijft het nodig om planmatig, cyclisch en doelgericht te werken aan de verbetering van onze onderwijskwaliteit.
De volgende beleidszaken zijn in 2020 gerealiseerd:
- Analysedocument tussen- en eindresultaten verder uitgewerkt i.o.m. het IB-netwerk
- IB-netwerk meer inhoud gegeven om daarmee IB-ers beter toe te rusten op hun taak en in de positie te brengen en verantwoordelijkheden te geven die overeenkomen met hun functieprofiel
- De netwerken rekenen en taal coördinatoren opnieuw opgestart en inhoud gegeven
- Verdieping in kwaliteitsgesprekken en rapportage, werkend richting sluitende PDCA-cyclus
- Plannen tav interne audits opnieuw ter hand genomen en een flinke groep interne (lead)auditoren opgeleid
- Schoolplannen en meerjarenplannen gereed
- Ondersteuning, advisering en bijstand bij opzet en uitrol van verbetertrajecten op aantal scholen
- Voorbereiding en begeleiding van intensief inspectieonderzoek op stichtingsniveau en in enkele gevallen ook hulp, advisering en begeleiding op schoolniveau

1.4.4. Samenwerkerszaken

De afdeling HR noemen we vanaf 2020, in het kader van het Koersplan: ‘Samenwerkerszaken’(SZ). In het onderwijs gaan aandacht en middelen veelal uit naar het primaire proces. Dat is logisch, maar het heeft er wel voor gezorgd dat de afdeling SZ in de afgelopen jaren haar cruciale taak heeft moeten uitvoeren met een minimale bezetting en vanwege de beperktheid van de tijd veelal operationeel van insteek is geweest. Hierdoor heeft de korte termijn problematiek een hogere prioriteit gekregen dan knelpunten die op langere termijn spelen.
De basis voor SZ lag in het afgelopen jaar o.a. op het voldoen aan de CAO-vereisten. Om vanuit die basis door te bouwen aan een professionele HR én Tangentorganisatie. Het streven is om aan het einde van schooljaar 2020-2021 aan de belangrijkste CAO-vereisten te voldoen waarna deze steeds o.b.v. evaluaties onderhoud en verdieping krijgen.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

De volgende (beleids)zaken zijn in 2020 gerealiseerd:
- Functiehuis passend gemaakt en geactualiseerd. Deze voldoet nu aan de geldende CAO.
- Aansturing en opzet vervangerspool naar hoger niveau gebracht, o.a. door de aanstelling van een Coördinator VVP. Er is een aanzet gemaakt met het vervangersbeleid;
- De Regeling Lief en leed is herzien;
- Fietsplan, verhuiskostenregeling, vergoeding woon-werkverkeer en zakelijke reis- en verblijfskosten zijn geüniformeerd;
- Potential Programma voor talenten voor toekomstige schoolleiders is opgezet en uitgevoerd, samen met andere schoolbesturen;
- Mobiliteitsbeleid geëvalueerd, bijgesteld en vastgesteld door CvB

1.4.5. ICT en IBP

ICT neemt een steeds dominantere plek in binnen ons onderwijs. Dat deed het al voor corona, maar door corona werd het belang van adequate ICT-voorzieningen en dito kennis op dit vlak extra aangetoond. Daarnaast is Informatiebeveiliging en Privacy (IBP) een niet te onderschatten onderdeel geworden van onze organisatie. Het is aan het takenpakket van de beleidsadviseur ICT toegevoegd. Ook binnen het beleidsterrein ICT en IBP moet de planmatigheid van werken toenemen, te beginnen met het opstellen van een aan het Koersplan gelieerd ICT-beleidsplan. Welke plek moet ICT hebben binnen onze locaties, welke hardware is daarvoor nodig, welke kennis en vaardigheden bij onze samenwerkers moeten we dan nog vergroten en last but not least welke doelen streven we met de inzet van ICT na? Op gebied van IBP & AVG hebben we een Functionaris Gegevensbescherming (FG) aangesteld, samen met de andere schoolbesturen in Tilburg.
Op het gebied van IBP blijft bewustwording van belang. Daarnaast is de uitgevoerde audit een prima nulmeting. Er zijn zaken in orde, maar tegelijkertijd punten ter verbetering. Deze worden fasegewijs aangepakt en het huidige beleid wordt bijgesteld.

De volgende beleidszaken zijn in 2020 gerealiseerd binnen het werkgebied ICT & IBP:
- Organisatie brede nulmeting met een Privacy-audit gehouden en plan met acties opgesteld
- Europese aanbesteding netwerkbeheer
- Europese aanbesteding hardware

1.5. Politieke en maatschappelijke zaken in 2020 en ontwikkelingen

Landelijke ontwikkelingen zijn bijvoorbeeld de beschikbaarstelling van achterstandsmiddelen. Voor de bestrijding van de werkdruk bij de docenten heeft de overheid werkdrukmiddelen ter beschikking gesteld, waarmee de werkdruk verminderd kan worden door scholen. Dit kan bijvoorbeeld door inzet van een vakleerkracht sport, muziek of techniek, digitalisering/mediawijsheid bij leerlingen en leerkrachten(!) en de impact hiervan op het onderwijs. Daarnaast waren van belang de loonsverhoging en de eenmalige uitkeringen in februari en einde jaar van zowel het onderwijzend als het onderwijsondersteunend personeel in de nieuwe CAO PO en de grotere druk op de financiële verantwoording door besturen.
Andere belangrijke ontwikkelingen die de komende jaren in Tilburg en in de regio plaats zullen vinden, en die in 2020 door corona langzamer dan gehoopt zijn uitgewerkt, zijn het gezamenlijk Meerjarig Integraal HuisvestingsPlan PO+ (MIHP PO+) en de opstart van de wijkgerichtere aanpak die zowel vanuit het ondersteuningsplan van Plein013 als vanuit de Tilburgse Lokale Educatieve Agenda (= LEA) naar voren komt.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Meer aansluiting en samenwerking met het voortgezet onderwijs, de jeugdhulpverlening, voorkomen van schooluitval en netwerken gericht op het voorkomen van o.a. kindermishandeling zijn belangrijke ontwikkelingen waar Tangent nog meer aansluiting bij wil vinden.
Voor 2020 was het lerarentekort ook een belangrijk onderwerp voor Tangent. Er is samenwerking op regionaal niveau om het lerarentekort aan te pakken. Deze samenwerking heet afgekort RAP, hetgeen betekent Regionale Aanpak Lerarentekort.
Ook de samenwerking met kinderopvangcentra in de regio op onze scholen en m.n. het convenant dat hiertoe is afgesloten met gemeente Tilburg hebben bijgedragen aan doorlopende leerlijnen voor kinderen die daardoor beter voorbereid op de basisschool konden beginnen. Niet in alle gevallen is zo'n samenwerking echter al van de grond gekomen.

1.6. Informatie over maatschappelijke aspecten van ondernemen

In de samenwerking met kinderopvangcentra kunnen de scholen van Tangent mogelijke voordelen behalen omdat daarmee gewerkt kan worden met de doorlopende leerlijnen. Hierdoor zijn kinderen beter voorbereid op groep 1.

Daarnaast probeert Tangent om op meerdere vlakken goed met duurzaamheid om te gaan. Elders in dit verslag wordt gesproken over duurzaamheid van medewerkers. Hiermee kunnen we hen langer aan ons binden en daarmee deels het lerarentekort minder urgent maken. Ook gaat Tangent "duurzaamheid" verbeteren door gebruik te maken van steeds meer zonnepanelen en andere duurzame middelen om energie en bezetting van gebouwen te verbeteren. Zo werd in Gilze bij de nieuwbouw van bs De Wildschut al naar BENG toe gewerkt.

1.7. Samenwerkingsverbanden en ontwikkelingen

T-Primair

Tangent is één van de schoolbesturen die deelneemt aan de coöperatie T-Primair. T-Primair bestaat uit alle schoolbesturen voor PO in de gemeente Tilburg en de regio. Doelstelling van T-Primair is in de regio Tilburg de samenwerking tussen de schoolbesturen van het primair onderwijs en kinderopvang en welzijnswerk in het bijzonder op wijk en dorpsniveau te bevorderen en te ondersteunen. Onder andere de Lokale Educatieve Agenda vormt één van de leidraden hiervoor. Niet alleen op bestuurlijk niveau wordt hierin de samenwerking gezocht, maar ook op het niveau van beleidsadviseurs en directeuren bedrijfsvoering. In 2020 zijn bij deze samenwerking geen majeure veranderingen geweest.

Samenwerkingsverbanden Plein 013 en RSV Breda

Plein 013 is een samenwerkingsverband voor de veertien basisscholen in Tilburg en omgeving. Het zet zich in om voor alle leerlingen in de basisschoolleeftijd een onderwijsaanbod te doen dat past bij hun ondersteuningsbehoeften. Tangent heeft acht scholen in Tilburg, twee scholen in Udenhout en drie scholen in Berkel-Enschot en één school in Goirle, en is met deze scholen aangesloten bij deze organisatie. Voor onze twee scholen in Gilze en Rijen is Tangent onderdeel van het bestuur van RSV Breda e.o. Doelstelling van de samenwerkingsverbanden is het realiseren van Passend Onderwijs. Beide samenwerkingsverbanden vormen een stichting en laten het intern toezicht binnen het bestuur vallen. Een directeur (Plein013) of directeur-bestuurder (RSV Breda) voorziet in de dagelijkse leiding van het samenwerkingsverband. In 2020 zijn bij deze samenwerkingen geen majeure veranderingen geweest.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Regionaal Transfer Centrum (RTC)
Het Regionaal Transfer Centrum (RTC) Midden-Brabant is een interbestuurlijke samenwerking tussen schoolbesturen primair onderwijs in Tilburg e.o, waarbij het werkgeverschap, het lerarentekort, een gezamenlijke vervangingspool e.d. concrete terreinen, waarop gezamenlijk geacteerd wordt. Doelstelling van het RTC is tot een gezamenlijk scholings- en arbeidsmarktbeleid en uitvoering daarvan te komen. En zo ervoor te zorgen dat er kwantitatief en kwalitatief goed personeel beschikbaar is voor alle scholen in het primair onderwijs. In 2020 zijn bij deze samenwerking geen majeure veranderingen geweest.

Diverse
Naast bovenstaande partijen kennen we een keur aan samenwerkingspartners. Dat betreft met name een aantal kinderopvangorganisaties, welzijnswerkorganisaties, maar ook culturele en sportorganisaties en verenigingen. De gemeenten Tilburg, Goirle en Gilze Rijen zijn de gemeenten, waar Tangent haar scholen heeft gevestigd. In 2020 zijn bij deze samenwerkingen geen majeure veranderingen in gekomen. Uitzondering hierop vormt een bijzonder op te zetten samenwerkingsverband, namelijk het MIHP+ in de gemeente Tilburg. Hierbij gaan de schoolbesturen voor PO zelf aangeven aan de gemeente welke scholen c.q. panden voor nieuwbouw/herbouw/uitbreiding in aanmerking komen. Dit plan wordt de komende jaren ingericht en gaat ervan uit dat alle schoolbesturen in de gemeente Tilburg zelf bepalen welke scholen wanneer nieuwbouw of herbouw nodig hebben en hoe de bekostiging hiervoor geregeld wordt. Met betrekking tot de huisvesting, onderwijsachterstanden-beleid en jeugdzorg vindt er periodiek (samen met andere schoolbesturen) overleg plaats.
Daarnaast vindt er ook periodiek overleg plaats met het Voorgezet Onderwijs in Tilburg e.o. Belangrijke ontwikkelingen in de stad en regio in 2020 hadden te maken met de uitrol en uitvoering van de educatieve agenda, een nieuw ondersteuningsplan en de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt voor leerkrachten en directeuren. Deze arbeidsmarkt wordt steeds krapper. Des te belangrijker dat we ook onze samenwerking met de Fontys en Avans hogescholen voortzetten.
Tot slot is er een samenwerking van schoolbesturen in Isomode. Dit is een samenwerkingsverband voor de ICT-coördinatoren van de schoolbesturen in West-Brabant. Kennisvergroting en uitwisseling van ervaringen zijn hierin de belangrijkste doelen.

2. Bedrijfsvoering

2.1. Tangent als werkgever

2.1.1. Ontwikkelingen op het gebied van personeel
De invoering van het Koersplan “Samen sterk in de basis” vormt de basis voor de verdere groei en ontwikkeling van onze scholen (heten in het Koersplan nu ‘locaties’) en onze samenwerkers. Vanaf de invoering van het nieuwe Koersplan half 2020 hebben we de term ‘medewerker’ binnen Tangent veranderd in ‘samenwerker’. We zijn er namelijk van overtuigd dat we onze doelen beter bereiken als we samenwerken én onze expertise met elkaar en met onze samenwerkende partners delen.

Bestuursbureau

Er zijn in 2020 géén samenwerkers vertrokken op het Bestuursbureau. Wel hebben we van externe krachten op het gebied van financiën, communicatie en langdurige verzuimbegeleiding afscheid genomen.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Hun werkzaamheden zijn voor zover mogelijk ondergebracht bij de collega's op het Bestuursbureau. We hebben een Coördinator van de Vervangerspool aangesteld eind januari 2020. Vanaf begin februari 2020 is een interne medewerker de communicatietaken gaan oppakken op het Bestuursbureau. Beiden waren reeds als leerkracht werkzaam binnen Tangent. De focus voor Samenwerkerszaken lag in het afgelopen jaar o.a. op het voldoen aan de CAO-vereisten, scheppen van kaders en het bieden van ondersteuning aan directeuren.

Om vanuit die basis door te bouwen aan een professionele HR en Tangent organisatie. Het streven is om aan het einde van schooljaar 2020-2021 aan de belangrijkste CAO-vereisten te voldoen waarna deze steeds o.b.v. evaluaties onderhoud en verdieping krijgen.

De volgende zaken zijn binnen Samenwerkerszaken in 2020 gerealiseerd:

- Functiehuis aangepast. Procedures doorlopen conform afspraak CAO incl. instemming door de P-GMR;
- Aansturing en opzet vervangerspool naar hoger niveau;
- Regeling Lief en leed herzien met instemming door de P-GMR;
- Fietsplan, verhuisregeling, vergoeding woon-werkverkeer en zakelijke reis- en verblijfskosten geüniformeerd, met instemming door de P-GMR;
- Selectie en plaatsing kandidaat zij-instroomtraject 2019-2020 en 2020-2021;
- Potential Programma voor toekomstige schoolleiders opgezet en kandidaten geselecteerd;
- Presentatie gegeven en ondersteuning verleend aan schooldirecteuren om WW kosten en ongewenste benoemingen te voorkomen;
- Interventies ingezet voor de besparing van WW, verzuim- en WIA kosten met als resultaat een daling van het verzuimpercentage met 2,24% t.o.v. 2019 en een indicatieve besparing van minimaal € 390.000 aan WW- en WIA-kosten;
- Inventarisatie van de expertise van alle samenwerkers;
- Gesprekken gevoerd met alle gedetacheerde medewerkers;
- Mobiliteitsbeleid geëvalueerd, bijgesteld en vastgesteld door CvB.

2.1.2. Strategisch personeelsbeleid

In het onderwijs gaan aandacht en middelen veelal uit naar het primaire proces. Dat is logisch, maar het heeft er wel voor gezorgd dat de afdeling Samenwerkers in de afgelopen jaren haar cruciale taak heeft moeten uitvoeren met een minimale bezetting en vanwege de beperktheid van de tijd veelal operationeel van insteek is geweest. Hierdoor heeft de korte termijn problematiek een hogere prioriteit gekregen dan knelpunten die op langere termijn spelen. Veelal kon men niet anders dan reactief reageren i.p.v. preventief te acteren, een visie te vormen en/of beleid uit te zetten voor de lange termijn. We weten dat de kwaliteit van onze directeuren en samenwerkers de bepalende sleutel is voor goede onderwijskwaliteit en hoge leerresultaten. Het opkomend lerarentekort zorgt voor een bedreiging van de onderwijskwaliteit. Dit vraagt om voortdurende aandacht voor adequaat HRM-beleid en een goed toegeruste afdeling Samenwerkerszaken.

Na een aantal roerige jaren is de afdeling SZ in 2020 gestart met de restauratie van de brug terwijl we er samen overheen lopen. De brug die we bouwen moet uiteindelijk ook oplossingen bieden voor de lange termijn. Met behulp van een strategisch HRM-beleid met bijbehorende interventies kunnen we dan gericht werken aan oplossingen voor de toekomst. Het geeft focus, een kader en redenen om bewust keuzes te maken om ergens wel of niet aan mee te doen.

In het nieuwe koersplan en het bijbehorende uitvoeringsplan staan de ambities beschreven en nader uitgewerkt. Om deze ambities te realiseren en andere zaken binnen de organisatie daadkrachtig en efficiënt op te pakken zijn verschillende commissies waaronder de beleidscommissie Samenwerkers samengesteld waarin zowel de strategisch beleidsadviseur HRM als op basis van interesse directieleden actief zijn.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Er wordt gewerkt met een jaarplan waarin de te realiseren HR-onderwerpen staan vermeld. De implementatie van dit jaarplan wordt in werk- en projectgroepen uitgewerkt en beleid wordt hier voorbereid voor besluitvorming door CvB. Vervolgens monitoren de strategisch beleidsadviseur en het CvB of de gestelde doelen behaald worden. Uit deze monitoring volgt een evaluatie van het ontwikkelde en uitgevoerde beleid elk jaar of 2-jaarlijks. Dit kan uitmonden in een bijstelling van het volgende jaarplan.

Hierover wordt verantwoord in de twee Tertiaalrapportages en het Bestuursverslag. De strategisch beleidsadviseur HRM en de voorzitter van het CvB zijn eind 2020 gezamenlijk gestart aan de leergang Strategisch HR. De leergang biedt bestuurder en de beleidsadviseur HRM meer inzicht op welke manier de HR-functie in het primair onderwijs kan bijdragen aan het behalen van de onderwijsdoelstellingen van Tangent. En wat er in de toekomst nodig is om de kennis over HR-beleid te gebruiken binnen Tangent en haar locaties.

2.1.3. Vervangingspool Tangent

In de afgelopen schooljaren is niet altijd geschikte vervanging vanuit onze VVP beschikbaar geweest. Ook was er behoefte aan brede en gevarieerde kwaliteiten in de vervangerspool en de wens om de organisatie van de vervanging en bewaking van de inzet en beschikbaarheid van vervangers centraal te regelen. Daarom hebben we in de tweede helft van schooljaar 2019-2020 een Coördinator voor de Vervangerspool (verder VVP) aangesteld.

De nieuwe coördinator heeft diverse evaluatiegesprekken t.a.v. de inzet van onze vervangers en het vervangingsbeleid gevoerd met zowel samenwerkers van de VVP alsook met directeuren van de scholen. Naar aanleiding van deze gesprekken zijn verbeterpunten opgesteld en ideeën voor vernieuwing uitgewerkt. Vervolgens is een jaargids VVP opgesteld welke de basis kan gaan vormen voor het nieuwe vervangingsbeleid. Er zijn werkgroepen geformeerd, bestaande uit samenwerkers van de VVP, die met elkaar de verbeterpunten en vernieuwingen op projectbasis gaan uitwerken.

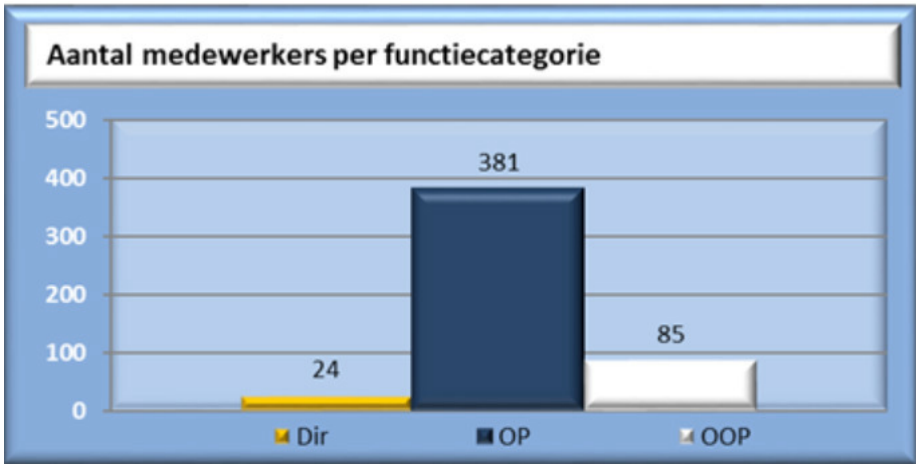
Het team van de vervangerspool bestaat inmiddels uit 30-35 samenwerkers die tezamen +/- 25 fte omvat. Het team van de VVP functioneert vanaf augustus 2020 als een gewoon schoolteam. Dit houdt in dat de coördinator, de leidinggevende taken van de samenwerkers van de VVP op zich heeft genomen en zodoende verantwoordelijk en aanspreekpunt is geworden voor alle samenwerkers in de VVP. Hierdoor heeft dit deel van ons personeelsbestand een en dezelfde contactpersoon. Ook kunnen we de vervangersorganisatie beter inrichten en de inzet en kwaliteit van de vervangers op onze scholen verbeteren. Doordat er meer aandacht wordt besteed aan de sollicitatieprocedure is de teamsamenstelling van de VVP veelzijdiger geworden. Daarnaast wordt door de coördinator aandacht besteed aan de ontwikkelingsbehoeften van deze groep samenwerkers. We doen er alles aan om de eigen vervangerspool voldoende gevuld te hebben met enthousiaste professionals om alle (toekomstige) vervangingsaanvragen in te kunnen vullen. Door het lerarentekort én de coronamaatregelen is dit een hele uitdaging!

2.1.4. Samenwerkers in aantal, naar functie, leeftijd en geslacht

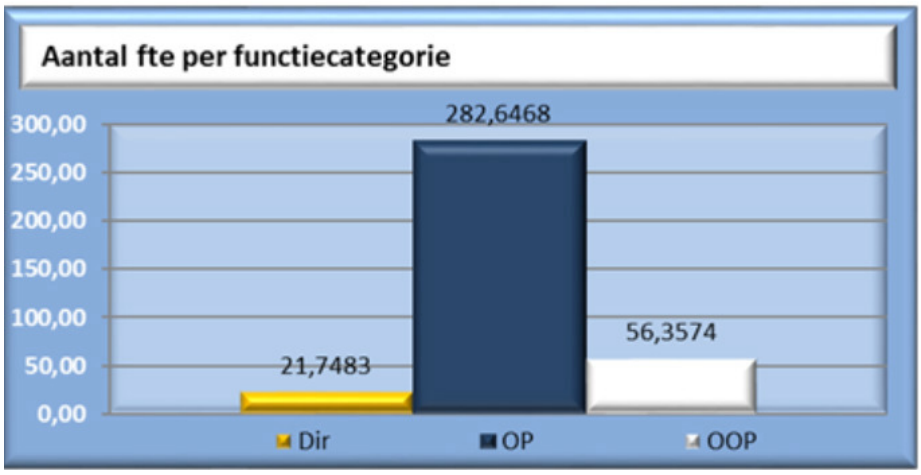
Eind december 2020 werkten er 490 samenwerkers bij Stichting Tangent t.o.v. 479 samenwerkers in 2019. Onderstaande grafiek brengt de onderverdeling per functiecategorie in beeld.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Tabel: Aantal samenwerkers per functiecategorie.

Tabel: Functies per functiecategorie in FTE

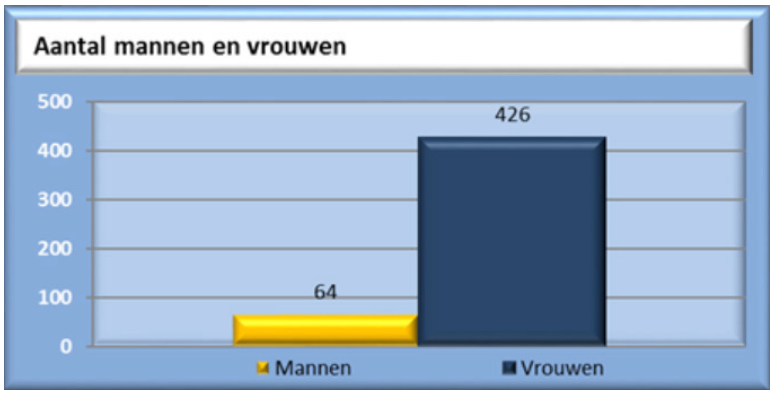
Eind december 2020 was het aantal FTE bij Stichting Tangent 360 FTE t.o.v. 355 FTE in 2019. Op basis van landelijke kengetallen blijkt dat het aantal samenwerkers in een directiefunctie naar verhouding hoog ligt, hoewel het aantal FTE in directiefuncties afnam van 24,3 FTE in 2019 naar 21,7 in 2020. Het aantal onderwijsondersteuners is laag tot redelijk op vergelijkend niveau. Het aantal FTE in onderwijzend personeel ging van 277 FTE in 2019 naar 282 FTE in 2020.

Cijfers zijn moeilijk vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde omdat elke stad/dorp/regio/stichting zijn eigen typische kenmerken heeft. Dit kan een andere verdeling rechtvaardigen.

De gemiddelde dienstbetrekking bij Tangent bedraagt 29,4 uur t.o.v. 28,6 uur landelijk in de onderwijssector.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

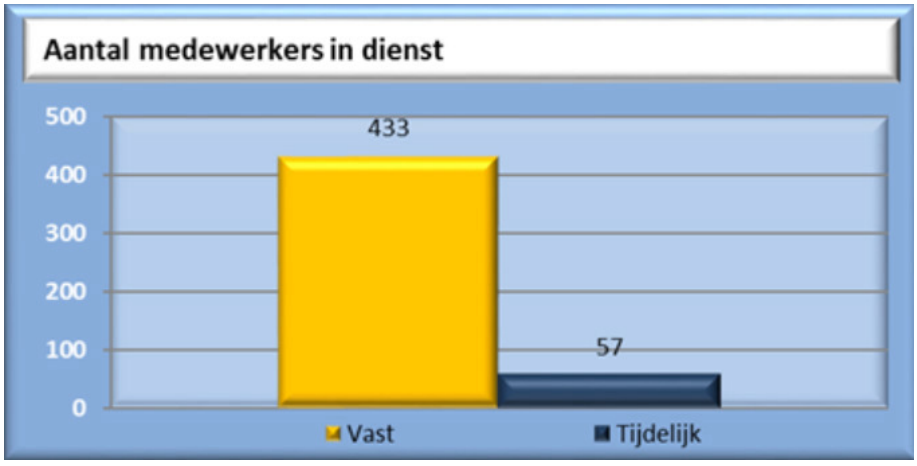
Tabel: Verdeling personeel in mannen en vrouwen

Binnen Stichting Tangent werken 64 mannen en 426 vrouwen. Het grote verschil tussen het aantal mannen en vrouwen is een al jaren terugkomend beeld en inherent aan het primaire onderwijs. Het percentage vrouwen is bij Stichting Tangent 86,9 procent en dit is boven het gemiddelde van het primair onderwijs (82%).

Van de 490 samenwerkers werken er 132 fulltime en 358 parttime. 433 samenwerkers (88,3%) hebben een vast dienstverband en 57 samenwerkers werken op basis van een tijdelijk contract. Landelijk licht het gemiddelde van medewerkers met een vast dienstverband rond de 81,1%.

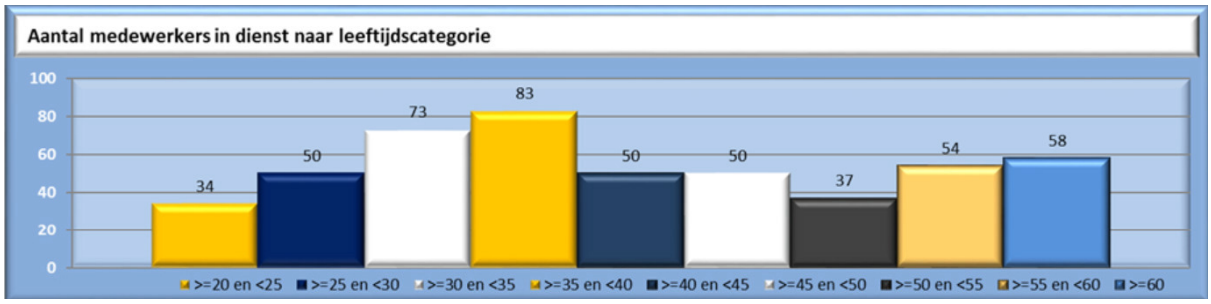
Tabel: Verdeling aantal samenwerkers in vast en tijdelijk dienstverband

Alhoewel het lerarentekort steeds duidelijker tot onze stichting doordringt, m.n. in het kunnen inzetten van vervangers, zijn we trots op de wijze waarop we gezorgd hebben voor een goede bezetting. Tangent heeft een relatief jong personeelsbestand. De meeste collega's zijn relatief jonger dan 35 jaar, zie de onderstaande grafiek.

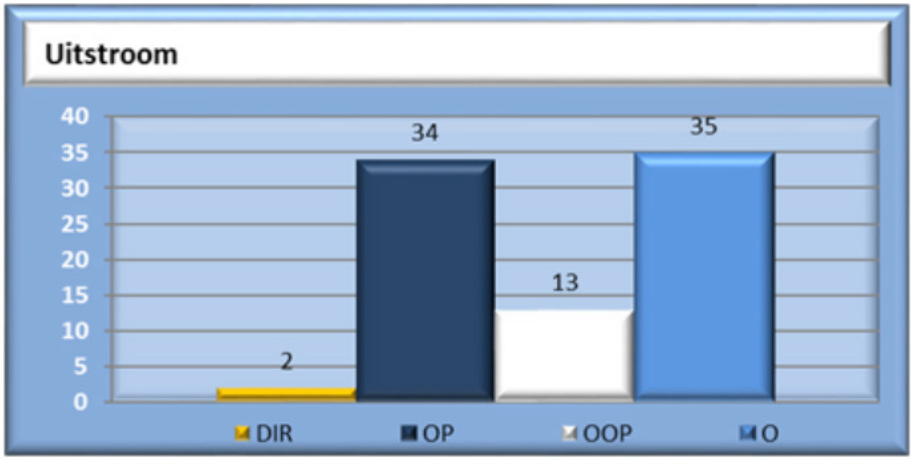
ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Tabel: aantal samenwerkers in de leeftijdscategorieën

In het schooljaar 2019-2020 zijn 84 samenwerkers uitgestroomd, inclusief oproepkrachten en invallers. Dit zijn 2 samenwerkers minder dan in 2019. In 2019 lag het aantal samenwerkers dat uitstroomde op 86.

Tabel: Uitstroom 2019-2020

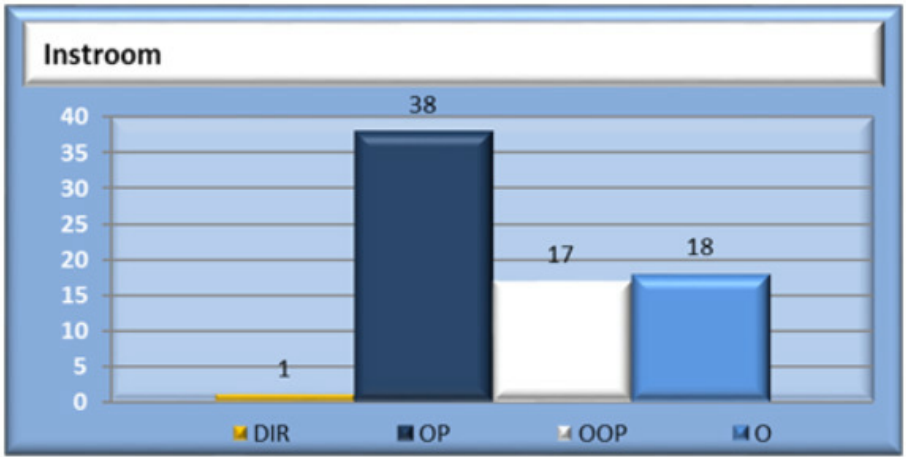
NB: de "O" staat voor oproepkrachten.

Tabel: Redenen uitstroom 2019 - 2020

Reden uitstroom	Aantal
Op eigen verzoek	36
Met wederzijds goedvinden	8
(vervroegd) Pensioen	7
Arbeidsongeschikt > 2 jaar	2
Onbekwaam	1
Oproep-/invalkracht	18
Onbekend	12
Totaal	**84**

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Tabel: Instroom 2019 – 2020

In 2020 hebben we in totaal 74 nieuwe collega's verwelkomd, inclusief oproepkrachten en invallers, t.o.v. 86 in het jaar daarvoor. De samenwerkers zijn trouw en het verloop is dus beperkt, ongeveer 17% inclusief oproepkrachten en invallers.

2.1.5. Arbeidsomstandigheden

Alle scholen hebben in 2018 een risico-inventarisatie & evaluatie (RI&E) uitgevoerd en een plan van aanpak (= PvA) gemaakt en beschikken na de uitvoering van het RI&E project over een actuele RI&E en PvA. Het PvA wordt periodiek geëvalueerd met de G(MR) en het team. De bovenschoolse bevindingen en aanbevelingen zouden worden meegenomen in het nieuwe Arbobeleid 2020. Door de komst van een nieuwe CAO 2019-2020 met daarin de eis om zowel de directie- en OOP-functies voor 1 augustus 2020 te actualiseren is binnen de jaarplanning van Samenwerkerszaken prioriteit gegeven aan het opstellen en implementeren van een nieuw Functieboek voor Tangent. Mede hierdoor en door de omstandigheden i.v.m. de pandemie zal het nieuwe Arbobeleid pas in 2021 worden opgepakt.

Hierdoor loopt het Arbobeleid niet meer synchroon met de cyclus van het strategisch beleidsplan en de cyclus van de RI&E. In het nieuwe Koersplan zijn ARBO-gerelateerde zaken rondom het werkgeluk, vitaliteit en duurzame inzetbaarheid van onze samenwerkers opgenomen. De ambities rondom deze thema's worden meegenomen in het nieuwe arbobeleid.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Coronacrisis

In het eerste kwartaal van 2020 werd de wereld en werden de samenwerkers van Tangent verrast door de pandemie. Behalve de impact van Covid-19 op het werk in het onderwijs (voorkomen van verspreiding, het verzorgen van afstandsonderwijs m.b.v. nieuwe digitale toepassingen zoals online lessen, videobellen en het gebruik van instructievideo's, of het afwisselen van fysiek onderwijs en met onderwijs op afstand) had Covid-19 ook invloed op ieders privéleven en vrije tijd.

Plots stond het leven op zijn kop met alle bijkomende onzekerheden over de duur van de pandemie en zorgen om eigen gezondheid en de gezondheid van familieleden. De balans tussen werk en privé kwam nog meer in het gedrang. Een oefening in wendbaarheid van onze professionals pur sang. Om de zorgen weg te nemen heeft Samenwerkerszaken i.s.m. de Arbo Unie, na de eerste lockdown en tijdens het opstarten van de scholen, een vast coronaspreekuur in het leven geroepen waar iedereen met zijn/haar vragen terecht kon.

Vanuit Samenwerkerszaken wordt sinds de opkomst van het virus regelmatig standaardantwoorden gegeven op veel gestelde vragen (FAQ-corona). Bij wijzigingen ontvangen alle samenwerkers een update.

Tevens worden zij op de hoogte gehouden over de actuele maatregelen rondom het coronavirus en verschillende protocollen die vanuit de onderwijsbranche worden verspreid. Door snel te acteren, interne maatregelen te nemen rondom schoonmaak, ventilatie, hygiënemaatregelen en het houden van afstand hebben we gelukkig een grote uitbraak op locaties binnen de stichting weten te voorkomen.

Uiteraard had en heeft het virus invloed op de personeelsbezetting binnen de verschillende locaties. Sommige samenwerkers waren door ziekte óf uit angst, vanwege een partner, kind of ouder in een risicogroep of door een corona besmette huisgenoot preventief afwezig. Om te voorkomen dat onze verzuimcijfers werden "vervuild" zijn alleen samenwerkers die wegens ziekte door corona niet in staat waren om te werken ziekgemeld. De rest van de collega's, die op een of andere manier niet aanwezig konden zijn op de werkvloer maar waarvoor wel vervanging nodig was, zijn geregistreerd onder "betaald verlof i.v.m. coronamaatregelen".

De aanleiding was verre van leuk, maar door de crisis ontstond een experimenteerruimte, met dilemma's en kansen en werd een beroep gedaan op ieders creativiteit. Door een goede samenwerking en flexibele houding van vele collega's hebben we aangetoond tot meer in staat te zijn dan gedacht. Door een goede ICT-ondersteuning konden leerkrachten zich snel "Teams" eigen maken en inzetten voor onderwijs op afstand. We zijn als organisatie trots op de inzet van onze samenwerkers in het afgelopen jaar en hopen dat we het virus halverwege 2021 de baas zijn.

Duurzame inzetbaarheid samenwerkers

Gelukkige mensen presteren beter. Ben je als samenwerker gelukkig, dan voelen kinderen dat. Ze gaan met meer plezier naar school, zitten lekkerder in hun vel en leren gemakkelijker. Binnen Tangent krijgen samenwerkers o.a. de ruimte om expertise te ontwikkelen.

Elke samenwerker heeft daarnaast jaarlijks het recht om 40 uur – deeltijders naar rato – van hun werktijd te besteden aan duurzame inzetbaarheid. Deze uren worden door de samenwerker na overleg ingezet voor een bepaald bestedingsdoel. Een van de keuzemogelijkheden is coaching.

Met behulp van coaching door onze eigen Tangentcoaches stimuleren we het eigenaarschap van de eigen persoonlijke en professionele ontwikkeling binnen de werkcontext.

Coaching kan gericht zijn op o.a.: een duurzame werkprivébalans, didactisch en pedagogisch handelen, onderlinge verhoudingen binnen de locatie/organisatie, rolneming, planning en organisatie van werkzaamheden, het verbeteren van interpersoonlijke professionele relaties, loopbaanbegeleiding, etc.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

In 2020 hebben we onze Tangentcoaches ingezet ten behoeve van:

* individuele coachvraagstukken
* loopbaancoaching
* teamtrajecten gericht op ontwikkelvraagstukken
* intervisie en supervisie
* beeldbegeleiding
* begeleiding van en assessments voor startende leerkrachten
* groepsobservaties
* de pilot herziening gesprekkencyclus en de voorbereidingen om het prestatie- en ontwikkelpotentieel van de teamleden van de verschillende locaties in 2021 in beeld te brengen.

Mobiliteit

Mobiliteit is van essentieel belang voor Tangent en een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor zowel werkgever als werknemer. Enerzijds om de beschikbare formatie zo efficiënt mogelijk in te zetten. Anderzijds is het mobiliteitstraject een instrument dat voor de persoonlijke- en loopbaanontwikkeling van de individuele medewerkers wordt ingezet. Tangent wil als werkgever met behulp van haar mobiliteitsbeleid samenwerkers in de gelegenheid stellen hun talenten ten volle te benutten en hun ambities te verwezenlijken. Dit komt ten goede aan het welzijn en de gezondheid van haar samenwerkers, aan arbeidsmotivatie en optimale prestaties.

In 2020 zijn 10 medewerkers binnen Tangent geswitcht van functie en/of school. Na een dergelijke switch krijgt de betreffende samenwerker een locatiegarantie van 3 jaar op zijn nieuwe werkplek binnen Tangent.

Tabel: Aantal samenwerkers dat gedurende het jaar is geswitcht van functie binnen Tangent

Jaar	Aantal mdw-ers geswitcht
2016	12
2017	3
2018	7
2019	12
2020	10

2.1.6. Ziekteverzuim 2020

Het verzuimpercentage is in 2020 ondanks alle coronaperikelen ten opzichte van de voorgaande jaren stevig gedaald. Ook het verzuimpercentage exclusief langdurig verzuim (> 1 jaar) laat een flinke procentuele daling zien. De daling betekent voor Tangent een besparing van +/- € 685.000 op de totale verzuimkosten en compenseert daarmee ruimschoots de kosten die zijn gemaakt i.v.m. de afwezigheid en vervanging van samenwerkers i.v.m. het coronavirus.

Tabel: Ziekteverzuimpercentage 2018-2020

	Tangent 2020	Tangent 2019	Tangent 2018
Verzuimpercentage	4,27%	6,51	5,74%
Verzuimpercentage exc. ziekte > 1 jr.	2,99%	4,01%	4,75%
Ziekmeldingsfrequentie	0,64	0,88	0,99

In 2019 was de meldingsfrequentie 0,88 waar deze in 2020 afgenomen is naar 0,64.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Tabel: Verzuimcijfers Tangent totaal per school/onderdeel

Locatie	2020	2019	ZMF 2020
Tangent totaal	**4,27%**	**6,51%**	**0,64**
Bestuursbureau	7,28%	16,09%	0,70
St Caecilia	2,61%	4,02%	0,61
De Cocon	2,46%	2,32%	0,97
De Wichelroede	3,73%	7,17%	0,98
De Lochtenbergh	2,03%	5,85%	1,28
Berkeloo	6,81%	4,72%	0,48
De Vlashof	2,34%	3,22%	0,47
De Regenboog	9,12%	8,34%	0,67
De Mortel	3,85%	5,64%	0,91
Rennevoirt	1,83%	2,83%	0,45
Den Bijstere	5,15%	6,61%	1,03
Prins Bernhard	6,50%	6,85%	1,04
Hazennest	7,09%	8,88%	0,51
Stelaertshoeve	6,91%	9,80%	0,70
De Kring	1,91%	12,94%	2,10
AZC Prinsenbos	8,83%	n.v.t.	0,92
De Wildschut	2,34%	7,23%	0,63
De Kleine Akkers	2,82%	0,34%	0,26

ZMF: ziekmeldingsfrequentie

De verlaging van het gemiddelde verzuimpercentage en de meldingsfrequenties is o.a. het gevolg van de aanstelling van een nieuw bestuur en enkele nieuwe leidinggevenden binnen Tangent. Op veel locaties gaf dit rust en duidelijkheid, zie bijvoorbeeld het Bestuursbureau. Ook de stevige aanpak op preventie en ondersteuning aan leidinggevenden, welke in 2019 is opgepakt en in 2020 is voortgezet, heeft hieraan bijgedragen. Met deze aanpak wordt aandacht besteed aan samenwerkers die overbelast (dreigen te) raken, door de privé- of arbeidsgebonden omstandigheden. Met deze samenwerkers zijn we een open en eerlijk gesprek aangegaan. Door het “goede gesprek” kon verzuim voorkomen of teruggedrongen worden. Alhoewel bij alle soort diagnoses het verzuim is gedaald, valt de grootste ‘winst’ nog altijd te behalen bij het voorkomen van psychisch verzuim. Ongeveer 68% van het verzuim wordt veroorzaakt door psychische klachten. Hoewel het percentage psychische klachten bijna gelijk is gebleven t.o.v. vorig jaar is het aantal verzuimdagen fors gedaald. Psychische verzuim en arbeid gerelateerde oorzaken vragen om aandacht tijdens de gesprekkencyclus en het arbobeleid van Tangent, een signalerende rol van de directeuren en een actieve rol van de samenwerkers zelf. Ook onze eigen Tangentcoaches worden hierbij ingezet.

2.1.7. Begeleiden van beëindigingen dienstverband en voorkomen van onnodige WW kosten

Ons personeelsbeleid is gericht op het voorkomen van ontslag. Binnen het integraal personeelsbeleid is de gesprekkencyclus een belangrijk instrument om de ontwikkeling en kwaliteit van onze samenwerkers te volgen en te verbeteren. Hierbij gaat het om een terugblik op het functioneren in het afgelopen jaar maar ook om afspraken te maken over het functioneren in het komende jaar. Bij dit laatste kan gedacht worden aan persoonlijke ontwikkelingsplannen, algemene inzetbaarheid en het op peil houden van iemands vakbekwaamheid. Een goed uitgevoerde gesprekkencyclus draagt bij aan waardering en uiteindelijk beloning van de medewerker.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

In een enkel geval concludeer je als leidinggevende en als teamlid dat het functioneren onvoldoende is. Dan biedt de gesprekkencyclus een heldere onderbouwing waarom het tijd is om afscheid van elkaar te nemen of om terug te gaan naar een functie die wel aansluit.

De schooldirecteuren worden in eerste instantie in hun ontwikkeling bijgestaan door de voorzitter van het College van Bestuur. Daarnaast worden de schooldirecteuren en samenwerkers van Tangent in hun persoonlijke ontwikkeling bijgestaan door één van de HR-adviseurs en/of één van de Tangentcoaches. Mocht het toch komen tot een beëindiging van het dienstverband, dan wordt de begeleiding van collega's die een uitkering ontvangen na ontslag gedaan door een HR-adviseur van de afdeling Samenwerkerszaken. De HR-adviseur houdt contact met de betrokken directeur, bewaakt of de procedure op de juiste manier wordt gevolgd en aan alle voorwaarden voor de instroomtoets van het Participatiefonds wordt voldaan, voordat eventueel ontslag wordt aangevraagd. Dit is van belang omdat alleen bij een juist doorlopen procedure en een goedgekeurde instroomtoets bij het Participatiefonds de WW kosten ten laste komen van het Participatiefonds in plaats van Tangent.

In het onderhandelingsakkoord voor de nieuwe CAO 2019-2020 maken het werkgelegenheidsbeleid en ontslagbeleid plaats voor 'van-werk-naar werk'-beleid.

In 2020 hebben de schooldirecteuren tevens uitleg gekregen over het toetsingskader van het Participatiefonds.

Hieronder volgt een korte beschrijving en overzicht van bespaarde kosten in 2020.

Kosten WW

Wanneer een samenwerker van Tangent in de WW komt, zijn de kosten van de WW-uitkering voor de werkgever, tenzij er een tijdige en adequate instroomtoets is ingediend bij het Participatiefonds waarin de werkgever heeft laten zien dat de beëindiging van het dienstverband onvermijdelijk was en correct verlopen is.

Kosten WIA-aanvraag

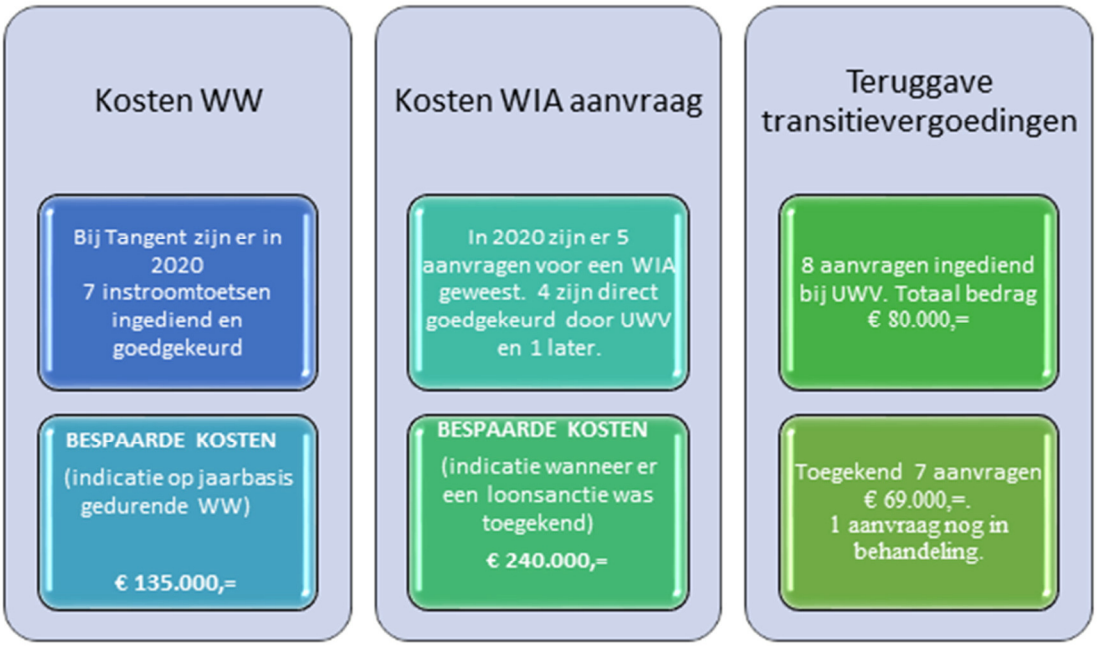
Na 1 jaar en 8 maanden ziekte kan een samenwerker een aanvraag voor de WIA-beoordeling indienen bij UWV.

UWV beoordeelt of werkgever en werknemer voldoende re-integratie inspanningen hebben geleverd. Zo niet, dan volgt er een loonsanctie voor de werkgever ter grootte van een volledig jaarsalaris doorbetalen (loonsanctie).

Teruggave transitievergoedingen (alleen na 2 jaar ziekte mogelijk)

Wanneer het dienstverband na twee jaar ziekte wordt beëindigd heeft de medewerker recht op een transitievergoeding. De kosten van deze transitievergoeding kan de werkgever vanaf 1 april 2020 declareren bij UWV met terugwerkende kracht tot 2015.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

2.1.8. Arbeidsvoorwaarden

Op de valreep hebben de CAO-partners eind 2019 in een onderhandelaarsakkoord afspraken gemaakt voor een nieuwe CAO voor het primair onderwijs (CAO PO 2019-2020). Partijen hebben o.a. afspraken gemaakt over een salarisverhoging voor alle medewerkers en een betere waardering van directieleden en onderwijsondersteuners. De CAO heeft een looptijd van 1 maart 2019 tot 1 november 2020.

Alle samenwerkers ontvingen per 1 januari 2020 een salarisverhoging van 4,5%. Daarnaast kregen zij in februari 2020 een eenmalige uitkering van 33% van het maandloon van januari 2020 en een eenmalig bedrag van 875 euro naar rato van de werktijdfactor in januari 2020.

Daarnaast zijn een aantal hoofdstukken uit de CAO vereenvoudigd en verhelderd en zijn overbodige regels zijn geschrapt.

Tevens hebben de onderhandelingspartners afgesproken dat alle werknemers in het PO de komende twee kalenderjaren, zijnde 2020 en 2021, een extra individueel scholingsbudget ter beschikking gesteld krijgen van € 100 per jaar naar rato van de werktijdfactor. D.w.z. € 600 i.p.v. de standaard € 500 per jaar.

Eind oktober 2020 zijn de CAO-partners akkoord gegaan met een verlenging van de CAO met twee maanden. Op dat moment is men tevens overeengekomen dat alle medewerkers in het primair onderwijs een eenmalige toelage ontvingen van 0,7% van het jaarsalaris in 2020. Deze toelage is in december 2020 toegevoegd aan de eindejaarsuitkering.

2.1.9. Overige ontwikkelingen op personeelsgebied

Zij-instroomtraject

Meer zij-instromers voor de klas. Een van de meest genoemde oplossingen om het lerarentekort in het primair onderwijs terug te dringen. In 2020 is binnen het samenwerkingsverband van T-Primair, het derde zij-instroomtraject in samenwerking met het RTC en de opleiding Fontys Hogeschool Kind en Educatie (=FHKE) gestart. Binnen Tangent zijn in 2020 twee personen geselecteerd. Zij starten in februari 2021 met het zij-instroomtraject. Helaas heeft onze enige zij-instromer van cohort 2019 haar studie, ondanks het succesvol doorlopen van de eerste fase, wegens privéomstandigheden moeten staken. Het eerste jaar in 2018 bleek eveneens geen succes door voortijdig afhaken of het niet doorstaan van het geschiktheidsassessment.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Belangrijk voor een succesvol zij-instroomtraject is dus een goede voorselectie van kandidaten, goede begeleiding door de schoolleider en het kunnen terugvallen op collega's uit het lerarenteam voor hulp en advies. Ook de samenwerking en afspraken tussen Tangent en FHKE dragen hieraan bij. Dit vraagt om enthousiasme en doorzettingsvermogen van alle betrokkenen. Tangent heeft bij T-Primair als coördinator van het zij-instroomtraject aangedrongen de ROI van het huidige zij-instroomtraject goed te evalueren.

AFAS Online/Salarisadministratiesysteem - Digitaliseren werkprocessen

Binnen de stichting gaan we werkprocessen zoveel als mogelijk standaardiseren en een efficiëntere werkwijze hanteren. Daarom zijn we in 2020 begonnen met het digitaliseren van processen binnen AFAS. Als eerste werkproces zijn we begonnen met het indiensttredingsproces. Een extra toevoeging op de voor Tangent bekende AFAS Insite omgeving is dat er ook gewerkt gaat worden met AFAS Outsite. Via Outsite worden de persoonlijke gegevens van sollicitanten die zijn aangenomen door de sollicitant zelf ingevuld en hoeft dit niet meer door de leidinggevende of Samenwerkerszaken worden gedaan. In 2021 zal dit proces gereed zijn. Daarna pakken we ook een aantal andere HR-processen aan. Denk hierbij aan contractuele mutaties (WTF, locatie, etc.), maar ook aan het aanvragen en doorvoeren van zwangerschapsverlof, ouderschapsverlof en duurzame inzetbaarheid.

RAP-systeem

Ten behoeve van een betere informatievoorziening over de arbeidsvoorwaarden is eind 2018 het RAP-systeem aangeschaft. In dit HRM-kennissysteem vinden directeuren, samenwerkers en de HRM-ers eenvoudig en digitaal antwoord op HR-gerelateerde vragen. Op dit moment wordt binnen RAP een personeelshandboek opgesteld waarin samenwerkers van Tangent de aanvullende voorwaarden en interne regels en afspraken kunnen terugvinden. Het personeelshandboek wordt in het eerste half jaar van 2021 met content gevuld en wordt later, ook voor potentiële samenwerkers, via een mobiele applicatie beschikbaar gesteld.

Verantwoording RAL

Ook in 2020 was het lerarentekort een belangrijk onderwerp voor Tangent. Samen met negen andere schoolbesturen in de regio Midden-Brabant is Tangent aangesloten bij het Regionaal Transfer Centrum Midden-Brabant. In deze samenwerking hebben de besturen de krachten gebundeld vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de personele bezetting in het primair onderwijs. Met behulp van de RAL (Regionale Aanpak Lerarentekort) subsidieregeling heeft Tangent (penvoerder in 2020) diverse acties ondernomen om het personeelstekort in het primair onderwijs in de regio gezamenlijk aan te pakken. Hiervoor was een regiegroep samengesteld die samen met de projectleider onderstaande interventies hebben ingezet:

- De vijver groter maken: Voorbereiding zij instroomtraject		€ 14.000
- De vijver groter maken: Begeleiding Zij instroomtraject		€ 118.000
- Meer uit bestaande vijver halen Kids @school		€ 13.500
- P.R. PR / Website Wijzer in het onderwijs		€ 54.000
- P.R. Werkgeversverhaal		€ 3.500
- Projectleiding		€ 44.000
- Regiegroep		€ 3.000
- Overige uitgaven		€ 14.000 +
	TOTAAL	€ 250.000

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

2.2. Ontwikkelingen in interne en externe kwaliteitszorg

2.2.1. Kwaliteitsbeleid en kwaliteitszorg

In 2020 is begonnen met het werken in beleidsadviescommissies. Ieder beleidsterrein, waaronder "Onderwijs, Innovatie & Kwaliteit", heeft een commissie die bestaat uit een afvaardiging van directeuren onder leiding van de beleidsadviseur. In deze beleidscommissie is een jaarplanning gemaakt met daarop alle punten ten behoeve van ontwikkeling van kwaliteitsbeleid. Het opzetten van een systeem voor kwaliteitszorg heeft prioriteit binnen Tangent.

Er heeft eind 2019 een evaluatie van ESIS plaats gevonden. Dit heeft geleid tot herbezinning op het gebruik van ESIS en onderzoek naar het meest geschikte administratie- en leerlingvolgsysteem. Dit onderzoek is in 2020 met een afvaardiging vanuit de scholen en onder leiding van de beleidsadviseurs ICT en O&K opgestart. Ook hier heeft corona voor vertraging gezorgd. Het onderzoek loopt nog. Streven is in het eerste kwartaal van 2021 de opbrengst van het onderzoek te kunnen presenteren.

Tweemaal per jaar maken we een Tertiaal-managementrapportage over de voorgaande periode, en één keer per jaar het Bestuursverslag, waarin naast de financiële stand van zaken ook de inhoudelijke ontwikkelingen m.b.t. Onderwijs en Kwaliteit binnen Tangent worden gevolgd en gerapporteerd.

Belangrijke onderdelen van de algemene kwaliteitszorg zijn natuurlijk ook de monitor sociale veiligheid, door alle locaties afgenomen, en de tevredenheidspelingen. Deze laatste is in 2020 afgenomen voor de leerlingen. Het komende jaar worden ook de ouders en medewerkers weer bevraagd.

2.2.2. Onderwijsontwikkelingen en onderwijskundige zaken in 2020

Corona

Vanaf medio maart 2020 werd het jaar vooral bepaald door de coronacrisis. Op 16 maart werd een landelijke lockdown afgekondigd en gingen de scholen dicht. In allerijl moest thuisonderwijs worden opgezet voor een periode van uiteindelijk 8 weken. Het was een uitdaging om alle leerlingen in beeld te krijgen en/of te houden, passende zorg te bieden aan leerlingen die dat nodig hadden, noodopvang te regelen en ook nog kwalitatief goed onderwijs te leveren. De schoolsluiting had ook gevolgen voor de afname van toetsen in de eindperiode. De minister besloot de eindtoetsen van groep 8 niet door te laten gaan, waardoor er het komende jaar een hiaat ontstaat in het volgen van de opbrengsten volgens de inspectierichtlijnen. Daarnaast hebben we binnen Tangent afgesproken dat we de eindtoetsen van het leerlingvolgsysteem wel afnemen maar verdelen over schooljaar 2019-2020 en 2020-2021. Er werden ten minste 2 toetsen voor de zomervakantie afgenomen. De overige toetsen nam men in de eerste weken van het nieuwe schooljaar af. In de kwaliteitsgesprekken is aandacht geschonken aan de ontstane achterstanden en de aanpassingen die in dat kader door de scholen worden gedaan. Zij konden hiervoor ook gebruik maken van een speciale subsidie voor het wegwerken van achterstanden ontstaan door coronamaatregelen. Net voor de kerstvakantie is een tweede lockdown periode afgekondigd, waarin de basisscholen opnieuw gesloten werden voor de kinderen. De scholen waren nu beter voorbereid op het thuisonderwijs en hebben de draaiboeken van het voorjaar gebruikt om snel op te kunnen starten. Op alle locaties wordt nu ingezet op instructie en online onderwijs. NB: Op 8 februari 2021 konden de kinderen weer naar school.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Koersplan
In 2020 is het strategisch Koersplan 'Samen sterk in de basis' voor de jaren 2020-2024 opgesteld. De werkgroep Koersplan heeft informatie opgehaald bij alle geledingen en de uitkomsten met directies, rechterhanden, Bestuursbureau-medewerkers en CvB besproken. Ook de GMR en de RvT hebben input geleverd. De werkgroep heeft het Koersplan in het najaar aan de locaties gepresenteerd middels een koerskaravaan met filmpje en een zogenaamde koersplank. Helaas is de grote presentatie van het Koersplan aan alle samenwerkers op de dag van de leerkracht (5 oktober) door corona niet doorgegaan.

Schoolplan
Na vaststelling van het Koersplan heeft de Werkgroep Schoolplan, een format ontwikkeld voor de schoolplannen. Het schoolplan is een strategisch sturingsinstrument op locatieniveau waarin de doelen en ambities van de locatie voor de komende vier jaar worden beschreven. Hierbij wordt ook een meerjarenplanning opgesteld, waarvoor de werkgroep tevens een format heeft ontworpen, Dit laatste is op dusdanige wijze uitgevoerd dat er vanuit de meerjarenplanning eenvoudig jaarplanningen kunnen worden gedestilleerd. In het schoolplan is nadrukkelijk, zowel qua layout en taal, alsook qua inhoud, de link gelegd naar het Koersplan van Tangent. De werkgroep heeft de conceptplannen van feedback voorzien. De schoolplannen en meerjarenplanningen zijn voor alle locaties eind december ingediend in het Integraal School Dossier van de onderwijsinspectie.

SOP
Na een gezamenlijke presentatie met stichting Opmaatgroep, die deels moest worden gecanceld vanwege corona, zijn alle locaties met de onderlegger aan de slag gegaan voor het opstellen van hun School Ondersteuning Profiel en het ontwerpen van een infographic voor ouders. De beleidsadviseur O&K heeft alle SOP's en infographics van feedback voorzien. Na aanpassingen en vaststelling in de MR-en zijn de SOP's in oktober 2020 toegezonden aan het Samenwerkingsverband Plein 013. De locaties behorende bij het Regionaal SamenwerkingsVerband Breda, zijnde onze 3 scholen in Gilze en Rijen, hebben een andere planperiode en zijn hier niet in meegenomen.

2.2.3. Ontwikkelingen kwaliteitszorg in het onderwijs
In de twee voorgaande jaren was beleid ontwikkeld t.a.v. zelfevaluatie en visitatie. Echter het beleid was nooit vastgesteld en de audits, naast een eenmalige proefaudit, zijn niet van de grond gekomen door vertrek van twee opgeleide auditoren. In 2020 is ervoor gekozen met een nieuwe, verbeterde systematiek aan de slag te gaan en hierbij professionele begeleiding in te schakelen. 'SamenWijzer' is de organisatie die hiervoor de ondersteuning levert. Samenwijzer is een jonge organisatie bestaande uit Peter Kerkhof en Martijn Schoonaard. Zij hebben een auditsystematiek ontwikkeld op basis van de theorie van 'Appreciative Inquiry' (David Cooperrider), oftewel 'Waarderend Onderzoeken'. Daarnaast is er ingestoken op een minder kwetsbaar en breder gedragen systeem. Dit betekent dat er van alle Tangent locaties een afgevaardigde is gevraagd deel te nemen in de auditorengroep. Hierdoor is ingezet op samen delen en samen ontwikkelen, aansluitend op de Tangential: 'Samen Sterk' uit het Koersplan van Tangent.
Het auditorenteam is inmiddels in de tweede helft van 2020 opgeleid om via de theorie van waarderend onderzoeken een audit uit te kunnen voeren. Daarnaast zijn er uit deze groep vier auditoren geselecteerd die als leadauditor zijn opgeleid. Zij kunnen in de toekomst de audits van planning en uitvoering tot evaluatie begeleiden. In de planning was opgenomen in het 3e kwartaal van 2020 te starten met de audits op locatie. Echter, corona gooide roet in het eten. Hierdoor konden we met de uitvoering nog geen start maken.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

SamenWijzer, heeft voor de uitvoering van de audits een digitale tool ontwikkeld. Hiervoor is het document 'minimumstandaarden' wat er al lag, geüpdatet en doorontwikkeld en hiermee passend gemaakt voor de tool. De minimumstandaarden zijn opgebouwd volgens het Toezichtskader van de onderwijsinspectie. Met ingang van schooljaar 2020-2021 is de Inspectie van het Onderwijs gaan werken volgens het nieuwe 'onderwijsresultatenmodel'. Hierbij wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de schoolweging als maat voor de leerlingenpopulatie. In navolging hiervan werken de locaties van Tangent met eigen schoolnormen en worden de referentieniveaus vanaf groep 6 meegenomen in de trendanalyses. Dit laatste gebeurt m.i.v. de eindmeting van 2020. Deze is echter door de coronacrisis komen te vervallen. Voorgaande betekent dat iedere locatie zijn eigen schoolnorm bepaalt, met inachtneming van de schoolweging. De resultaten van de locaties zijn daarom dus niet vergelijkbaar met elkaar. In de kwaliteitsgesprekken is de onderbouwing van de schoolnorm besproken, en is hierop feedback gegeven. Door het toevoegen van de behaalde referentieniveaus is vergelijking met een landelijk vastgestelde norm wel mogelijk.

Tabel: Behaalde referentieniveaus en geformuleerde ambities per school

School	**Weging**	**Score % 1F**	**Score % 1S/2F**	**Inspectie**			**Land Gem**	**Schoolambitie**	
	17-18, 18-19, 19-20			Sign. waar de % ≥ 1F	Sign. waar de % ≥ 1S/2F	Sign. waar de % ≥ 1F	Sign. waar de % ≥ 1S/2F	% ≥ 1F	% ≥ 1S/2F
De Mortel	26,78	99,7	65,6	85	53,6	96	64,1	96	65
Berkeloo	25,18	97,7	72,8	85	55,1	96	64,9	95	71
Den Bijstere	29,58	96,2	60,4	85	49,0	96	60,3	90	60
St Caecilia	25,1	99,6	83,5	85	55,1	96	64,9	95	75
De Cocon	35,86	95,4	50	85	37,5	96	49,8	96	50
De Kring	26,44	94,9	46,9	85	53,6	96	64,1	90	54
Hazennest	31,54	97,8	64,5	85	45,5	96	57,1	96	58
De Kleine Akkers	26,84	97,1	52,2	85	53,6	96	64,1	95	50
De Lochtenberg	38,33	87,8	32	85	32,1	96	44,1	87,8	33
Prins Bernhard	30,2	93,8	44,4	85	47,3	96	59,4	93,8	44,9
De Regenboog	38,61	91	31,9	85	32,1	96	44,1	90	40
Rennevoirt	25,11	97,7	60.8	85	55,1	96	64,9	95	63,3
Stelaertshoeve	34,96	93,2	48,5	85	39,5	96	50,4	85	39,5
De Vlashof	39,25	85,5	36,8	85	30,3	96	41,3	85	38,3
De Wichelroede	28,46	98,9	66,7	85	50,6	96	62,0	90	60
De Wildschut	31,54	93,6	45,6	85	45,5	96	57,1	96	45,5
Prinsenbos AZC	39,56	66,7	33,3	85	30,3	96	41,3	*	*

** Door school specifieke doelen opgesteld*

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

De Intern Begeleiders alsook de taal- en rekencoördinatoren zijn in hun netwerkbijeenkomsten geïnformeerd over het onderwijsresultatenmodel. Daarbij is gepresenteerd hoe de locaties van Tangent ervoor staan en hoe dit zich verhoudt met de schoolweging en de referentieniveaus. Tevens is er aandacht geweest voor het belang van eigen schoolambities, naast de in het Koersplan geformuleerde ambitie: ”Alle locaties worden minimaal met een voldoende beoordeeld door de inspectie van het onderwijs”. De referentieniveaus maken inmiddels ook deel uit van het opbrengstenformat dat gebruikt wordt bij de kwaliteitsgesprekken.

(Ernstige Enkelvoudige Dyslexie) aanvragen
In samenwerking met een beleidsadviseur van Xpect Primair, is het gesprek met de gemeente gevoerd t.a.v. de ervaren problemen rondom de EED aanvragen bij de Toegang. Uit dit constructieve overleg zijn een aantal acties gekomen. Zo zal er vanuit de gemeente een factsheet komen met daarbij een overzicht van meest gestelde vragen en de antwoorden daarop, en zullen de beleidsadviseurs een inventarisatie binnen het samenwerkingsverband Plein 013 houden om meer inzicht in data te verkrijgen. Dit draagt bij aan een juiste inzet en ondersteuning voor leerlingen met (een vermoeden van) EED. Uitvraag is gedaan in november. Data worden in 2021 verwerkt.

Inspiratieavonden

De Tangent-inspiratieavonden hebben in 2020 twee keer plaats gevonden. Dinsdag 28 januari heeft er een inspiratie avond plaats gevonden op bs De Regenboog, met als gastspreker; Anton Horeweg. Hij sprak over de ‘traumasensitieve school’. De avond werd zeer goed bezocht en werd ook zeer goed beoordeeld (via de Ontwikkelacademie). De inspiratieavond van 11 mei is komen te vervallen door corona. Op dinsdag 13 oktober heeft er een inspiratieavond plaats gevonden op bs De Vlashof, onder leiding van Mieke Schonkeren. Zij gaf een workshop ‘systemisch navigeren in het onderwijs’. Deze avond had door de persconferentie rondom corona die avond, een geringe opkomst. De deelnemers gaven de avond een goede beoordeling.

Studiedag Personeel Tangent

De studiedag voor alle samenwerkers van Tangent die gepland stond op 5 oktober, dag van de leerkracht, in de Efteling is door de coronamaatregelen niet doorgegaan.

Netwerken

Binnen Tangent zijn er meerdere netwerken waarin ´van en met elkaar leren´ centraal staat. We hebben de volgende netwerken: intern begeleiders, coördinatoren sociale veiligheid, stagecoaches, ICT’ers, intern vertrouwenspersonen, administratief medewerkers, rekencoördinatoren en taalcoördinatoren. In deze netwerken zijn o.a. de volgende thema’s aan bod geweest:

· Opbrengsten (cognitief en sociaal)
· Nieuwe wetgeving
· Invoering van nieuwe systemen
· Implementatie nieuw beleid
· Kennis van juridische kaders opfrissen
· Intervisie

2.2.4. Passend onderwijs

In 2020 zien we dat locaties soms nog moeite hebben om de juiste ondersteuning te bieden bij gedragsmatige problemen. Redenen hiervoor zijn o.a. het niet op een lijn kunnen komen met ouders/verzorgers, vertraging van ondersteuning door externen en soms door de onverwachte snelheid van de negatieve ontwikkeling van de situatie waardoor de locatie niet meer in kon staan voor de veiligheid van de betreffende leerling en/of zijn/haar klasgenootjes. Dit heeft helaas twee keer geleid tot een schorsing van een leerling en één officiële waarschuwing.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Daarnaast is de adviseur O&K bij 8 casussen betrokken geweest om te adviseren en heeft in 3 gevallen ook met ouders om tafel gezeten om middels een constructief gesprek de neuzen weer dezelfde kant op te krijgen en onvrede en/of onbegrip uit te spreken tussen ouder en locatie/leerkracht. De onderwijsmakelaar vanuit het samenwerkingsverband Plein 013 is bij vier casussen betrokken (geweest).

In 2020 is voor twee leerlingen onderwijstijdverkorting aangevraagd. Zij vallen beiden in categorie D Er is één leerling die als thuiszitter is aangemerkt. Tangent werkt met haar partners hiervoor nauw samen in het in 2018 opgestelde Thuiszitterpact dat ertoe moet leiden dat het aantal thuiszitters de komende jaren omlaag wordt gebracht.

2.2.5. Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken

Opbrengsten

Door de maatregelen vanwege de coronacrisis werd in 2020 geen eindtoets afgenomen. De inspectie zal dit jaar niet meenemen in de eindbeoordeling.
Normaal gesproken hadden alle leerlingen van dezelfde locatie éénzelfde eindtoets gemaakt. Vanuit de inspectie zijn zes toetsen geaccepteerd om de eindopbrengsten van leerlingen te meten.

Negen van onze scholen hebben gekozen voor de eindtoets IEP, twee scholen voor de eindtoets Route 8, één school heeft de DIA Eindtoets en drie scholen namen de Centrale Eindtoets af. Het is niet meer mogelijk de ruwe scores te vergelijken, aangezien alle toetsen andere cijfers hanteren. We spreken dus in beoordelingen.

De resultaten van de eindopbrengsten in 2020

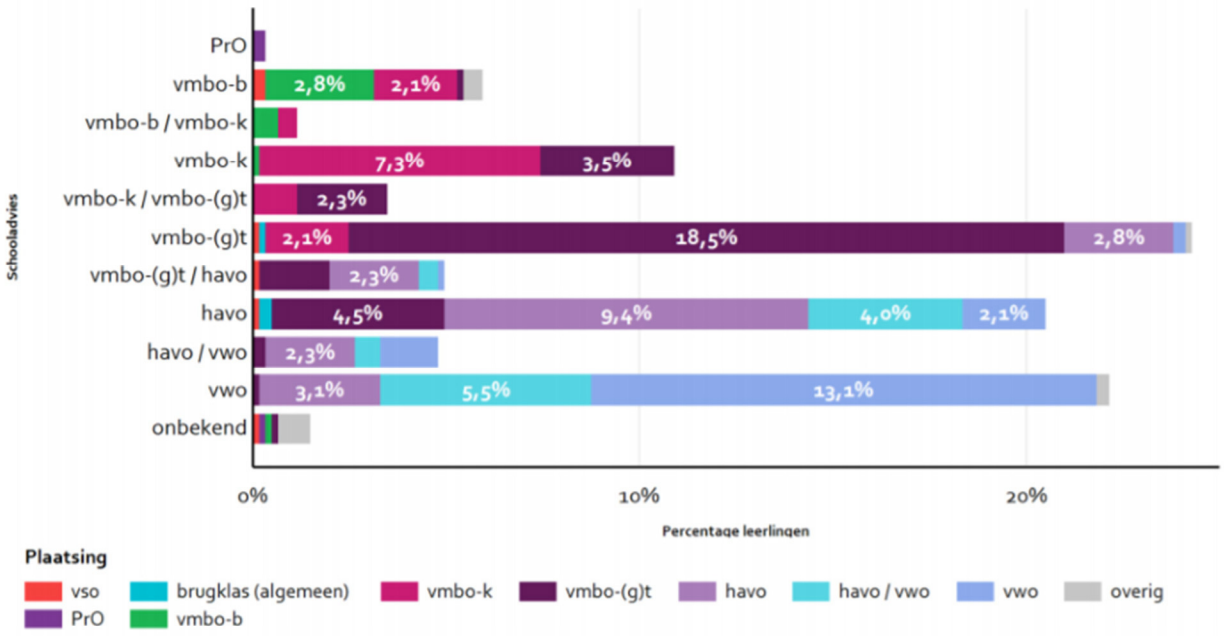
Doordat de eindtoets niet is afgenomen door de schoolsluiting door de lock down i.v.m. Covid-19 zijn er geen resultaten beschikbaar.

Doorstroom

Het is belangrijk te weten of de kinderen na groep 8 op de goede plek zijn terecht gekomen in het voortgezet onderwijs. We gebruiken daarvoor twee gegevens: Wat was het schooladvies en waar zitten de kinderen na 3 jaar in het Voortgezet Onderwijs. De gegevens komen uit BRON. De grafiek uit Vensters.nl staat op de volgende pagina.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Welke schooladviezen kregen de leerlingen in 2016-2017 en waar kwamen ze in 2019-2020 terecht?

Opbrengsten sociale veiligheid

In 2020 hebben alle scholen de veiligheidsmonitor van Vensters PO afgenomen. Op schoolniveau hebben naar aanleiding van de resultaten zo nodig interventies plaatsgevonden. In het netwerk coördinatoren sociale veiligheid zijn de resultaten van de monitor besproken en is gesproken over de invulling van het coördinatorschap in de praktijk.

In onderstaand tabel geven we het gemiddelde cijfer van de resultaten van de vragen over de sociale veiligheidsbeleving van de leerlingen, uitgesplitst op de gebieden ‘welbevinden’, ‘ervaren veiligheid’, ‘aantasting’, voor de locaties weer. Het Tangent gemiddelde was in schooljaar 2019-2020 een 8,2. Dit cijfer is precies gelijk aan het landelijke gemiddelde.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Hier ziet u het gemiddelde cijfer over de drie domeinen van sociale veiligheid op uw scholen/school die de Vensters-vragenlijst voor leerlingtevredenheid hebben afgenomen. Onderaan zijn het bestuursgemiddelde en het landelijk gemiddelde opgenomen. Dit laatste is alleen mogelijk wanneer voldoende scholen de vragenlijst afnemen.

Wat is voor 2019-2020 de sociale veiligheidsbeleving op uw scholen/school uitgesplitst over welbevinden, ervaren en aantasting veiligheid?

School		Welbevinden	Ervaren veiligheid	Aantasting	Percentage niet gepeste leerlingen
Basisschool Berkeloo	03MK-000	7,5	8,4	9,1	75 %
Jenaplanschool De Kleine Akkers	03WT-000	6,8	7,8	8,9	67 %
Openbare basisschool De Wildsc...	06CS-000	7,9	8,4	9,0	75 %
Kindcentrum De Mortel	06HK-000	7,7	8,3	9,2	81 %
Basisschool St Caecilia	06HW-000	7,7	8,5	9,3	85 %
De Cocon	06IA-000	7,1	7,9	8,4	50 %
Jenaplanbasisschool De Kring	06WC-000	6,9	8,3	9,0	63 %
Basisschool Den Bijstere	06WT-000	7,5	8,2	8,9	73 %
Basisschool Rennevoirt	07CJ-000	7,6	8,5	9,3	82 %

Inspectiebezoeken

In de periode oktober/november/december 2020 heeft het Vierjaarlijks Onderzoek (4JO) op bestuursniveau plaatsgevonden. Doel van het 4JO is een antwoord formuleren op de vraag: Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer? Het onderzoek naar deze vragen richt de inspectie daarmee op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden kwaliteitszorg en ambitie, en financieel beheer. Daarnaast beoordelen ze indien van toepassing de kwaliteit van scholen waar zij of wij risico's vermoeden en/of onderzoeken ze scholen op verzoek van het bestuur om te bepalen of sprake is van een goede school. Indien er nog een herstelonderzoek op een onvoldoende of zeer zwakke school moet plaatsvinden, nemen ze deze mee in het onderzoek. De opzet van het onderzoek en de inhoud (*basiskwaliteit en eigen aspecten*) van de standaarden zijn te vinden in het 'Onderzoekskader 2017'. Om antwoord te krijgen op de centrale vraag en de deelvragen voerde de inspectie diverse onderzoeksactiviteiten uit. De inspectie voerde op 10 Tangent locaties onderzoeksactiviteiten uit.

Ze gebruikten hiervoor twee typen onderzoeken: het verificatieonderzoek en het kwaliteitsonderzoek naar risico's. Daarnaast maakten ze op twee scholen gebruik van een verificatiegesprek. Het definitieve rapport van de inspectie wordt in 2021 verwacht.

2.2.6. Afhandeling van klachten

Er zijn in 2020 twee klachten bij het CvB binnengekomen, die door de beleidsadviseur O&K behandeld zijn. Bij één van deze klachten is door de ouder een onderwijsconsulent ingeschakeld. Deze heeft twee keer telefonisch contact gehad met de beleidsadviseur O&K. De leerling is naar SBO uitgestroomd en ouder heeft zich hierbij neergelegd.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

De interne klachtencommissie behandelt klachten van ouders en medewerkers en geeft hierover een advies aan het bestuur. De interne klachtencommissie bestaat uit leden die geen belanghebbende zijn van Stichting Tangent.

De interne klachtencommissie bestaat uit vier leden, te weten; dhr. A. van der Bruggen, dhr. F. Schrauwers, dhr. A. Putman en mevr. Doris Legel.

De interne klachtencommissie heeft in 2020 geen enkele klacht in ontvangst hoeven nemen.

2.2.7. Toelichting op de belangrijkste internationale ontwikkelingen m.b.t. onderwijs

T.a.v. internationale ontwikkelingen is de corona crisis ongewild een punt op de agenda geworden. De aandacht voor 'gelijke kansen' is toegenomen en de ontwikkelingen m.b.t. digitaal (thuis)onderwijs zijn in versneld tempo uitgevoerd.

2.2.8. Informatie over toegankelijkheid en het toelatingsbeleid

Het in 2017 vastgestelde toelatingsbeleid wordt nog steeds gehanteerd. Uitgangspunt blijft het toelaten van alle leerlingen. Wanneer een leerling wordt geweigerd wordt dit onderbouwd en wordt ingezet op het vinden van een passende plek voor het kind, vanuit de zorgplicht van de locatie.

Toegankelijkheid van onze scholen is per locatie beschreven in het School Ondersteuning Profiel. Hierin is terug te vinden welke voorzieningen in de gebouwen aanwezig zijn m.b.t de toegankelijkheid voor bijvoorbeeld leerlingen met een beperking.

2.2.9. Maatschappelijke thema's in het primair onderwijs

In 2020 speelden diverse maatschappelijke thema's. Zoals de toename van de kansenongelijkheid, nog eens versterkt door de coronacrisis, en de grote diversiteit in de samenleving. Vrijwel alle klassen hebben te maken met een diversiteit aan onder andere: gezinssamenstelling, achtergronden, culturen, talen en religies. De toestroom van vluchtelingen naar ons land merkten we met name op onze AZC-school. Een ander belangrijk thema is het oplopen van het lerarentekort. Het lukt de scholen steeds moeilijker hun formatie op orde te houden en vacatures ingevuld te krijgen. De onderwaardering voor het vak speelt hierbij een rol. Daarbij weten we dat de komende jaren veel leraren met pensioen gaan en de instroom op de lerarenopleiding laag is. Er heeft begin 2020 een onderwijsstaking plaats gevonden waarin aandacht werd gevraagd voor dit lerarentekort, het verschil in salaris tussen PO en VO en de hoge werkdruk die wordt ervaren. In het kader van Passend Onderwijs zien we dat de brug tussen regulier en speciaal onderwijs nog niet stevig genoeg is. Passend onderwijs vraagt om kinderen in de thuisnabije omgeving ontwikkeling aan te bieden. Elk kind verdient de juiste ondersteuning voor een optimale ontwikkeling. Gemeente Tilburg heeft het lokale, educatieve onderwijsbeleid 2019-2022 'Een kansrijke toekomst begint hier!' vastgelegd in de Lokaal Educatieve Agenda. Schoolbesturen en kinderopvangorganisaties werken samen om de ambities te realiseren. De nadruk ligt hierbij op een buurtgerichte aanpak.

De coronaperiode heeft op vele manieren om ondersteuning gevraagd, zowel op school- als op bestuursniveau. Er is o.a. een werkgroep 'kwetsbare kinderen/noodopvang' in het leven geroepen waar een afvaardiging van de drie grote besturen en de gemeente een onderdeel van uitmaakte. Hier werd gemonitord op de groep kwetsbare kinderen, werden kinderen door zorgaanbieders en/of door school aangemeld en kon er daarna gebruik worden gemaakt van de noodopvang op de school.

Daarnaast is er vanuit het rijk een 'inhaal- en ondersteuningsprogramma' in het leven geroepen om de mogelijke achterstanden bij leerlingen (uit de kwetsbare groepen) in te halen. Op dit moment maken acht scholen hiervan gebruik.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

2.3. Ontwikkelingen in 2020 m.b.t. huisvesting

De nieuwbouw van bs De Wildschut in Gilze is na een lang traject van tegenslagen en oponthoud in 2020 eindelijk gestart. Na alle voorbereidingen op de achtergrond waarbij o.a. een oplossing gevonden moest worden voor het hoge waterpeil werd in september gestart met de fysieke bouw en was al na 8 werkdagen het hoogste punt bereikt. De bouw verloopt inmiddels voorspoedig en als alles goed blijft gaan kan de school in mei 2021 in gebruik genomen worden. De tijdelijke huisvesting is het hele kalenderjaar 2020 in gebruik geweest en zal ook in 2021 nog tot mei gebruikt worden.

In Berkel Enschot blijft de woningmarkt flink in beweging en de komst van veel jonge gezinnen in het dorp zorgt voor een sterke groei van het aantal leerlingen op alle drie locaties. Bij bs Rennevoirt zijn de 3 noodlokalen volop in gebruik en is men in afwachting van de nieuwbouwplannen, waar in 2020 groen licht voor is gegeven. Er mag een geheel nieuw schoolgebouw met kinderopvang en nieuwe gymzaal gerealiseerd worden op de locatie naast het huidige gebouw. Het deel van de kinderopvang zal door de uiteindelijk gekozen kinderopvangorganisatie zelf gefinancierd moeten worden. In 2023 zal het nieuwe schoolgebouw in gebruik worden genomen, volgens planning. Bij bs Caecilia is in 2020 een uitbreiding van drie lokalen op het dak van de school gerealiseerd en in oktober 2020 in gebruik genomen.

In Udenhout is bs De Achthoeven per 1-8-2019 gefuseerd met bs De Mussenacker van Stichting Opmaat met als nieuwe naam Kindcentrum De Mortel. In 2020 is hard gewerkt aan de plannen voor aanvullende nieuwbouw op de plek van het te slopen oudste gedeelte van de vroegere Mussenacker. Het project wordt onder leiding van VS Building Care vormgegeven. De tekeningen zijn gemaakt en besproken met de kinderopvangpartner Humankind en de gemeente. We verwachten in 2021 te kunnen starten met de aanbesteding en de bouw.

Bij de MFA de Dirigent is in 2019 een deel van de gevelplaten naar beneden gekomen door een constructiefout, hetgeen heeft geleid tot noodmaatregelen om de veiligheid van kinderen, leerkrachten en ouders te kunnen waarborgen. In overleg met de andere partners in de VVE (Stichting Islamitische Scholen en de gemeente Tilburg), zijn alle gevelplaten in 2020 vervangen. In 2020 is eveneens het IMW (maatschappelijk werk) verhuisd naar een andere locatie en zijn er plannen gemaakt om de vrijgekomen ruimtes een onderwijsbestemming te geven. De plannen zijn voorgelegd aan de gemeente en zullen in 2021 of 2022 uitgevoerd gaan worden. Op bs Den Bijstere is in overleg met de gemeente en Kinderstad gekeken naar mogelijkheden om de kinderopvang uit te breiden én een nieuwe gymzaal te realiseren. Daarvoor is gekeken naar de staat van het huidige gebouw en de mogelijkheden in de omgeving. Voor de komende jaren worden hoge onderhouds- en vervangingskosten verwacht (m.n. van de (lucht)verwarming, die niet voldoet aan de huidige eisen). We overwegen een aanvraag in het huisvestingsprogramma voor grootschalige renovatie dan wel vervangende nieuwbouw, waarbij in ieder geval een nieuwe gymzaal en de uitbreiding van de kinderopvang geïntegreerd worden.

Het onderhoudsbeheer van de scholen is in februari 2020 overgedragen aan VS Building Care. Er is een nulmeting gedaan op alle scholen en op basis daarvan is een nieuw Meerjarig OnderhoudsPlan (= MOP) gemaakt voor 2021 en verder. In 2020 heeft VS Building Care achterstallige zaken opgepakt en zijn alle noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.

Daarnaast zijn enkele projecten door VS Building Care begeleid en uitgevoerd: Bij Prinsenbos zijn 2 noodlokalen geplaatst en opgeleverd i.v.m. de groei van het aantal leerlingen. Bs Hazennest heeft de aula opnieuw ingericht, inclusief grote tribunetrap en inrichting van een leerplein. Op bs De Cocon is ook een nieuw leerplein gerealiseerd en is de aula omgetoverd tot een mooie multifunctionele ruimte voor de BSO en de school. Bij bs De Vlashof is onderzoek gedaan naar een verzakking in de gevel, reparatie zal begin 2021 plaatsvinden. Op enkele scholen zijn installaties vervangen en op alle scholen zijn CO2-metingen gedaan t.b.v. de ventilatie-eisen die vanuit het ministerie gesteld werden, mede door Corona.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Op basis van deze meetgegevens is in 2021 een subsidieaanvraag (SUVIS) gedaan om de gewenste verbeteringen versneld te kunnen realiseren. Deels worden toekomstig noodzakelijke investeringen hierbij naar voren gehaald.

2.4. ICT en belangrijkste ontwikkelingen

Microsoft Teams
Waar 2019 in het teken stond van een geslaagde pilot, het besluit om Teams te implementeren en de planning hiervan, zou 2020 het jaar moeten worden van een gedegen start van implementatie- en adoptiefase. Corona en de daarbij behorende lockdown vanaf maart gooiden echter roet in het eten. Teams werd ineens het communicatieplatform tussen samenwerkers onderling en met onze leerlingen. Dit vroeg om flexibiliteit en snelle acties met als doel alle samenwerkers op weg te helpen. Een speciale intranetpagina werd ingericht met informatie over Teams met leerlingen, documentatie en instructievideo's. Zichzelf trainen was dus een mogelijkheid. Daarnaast is gestart met het geven van webinars, met succes. Meer dan 150 lesgevende collega's volgden de webinars. Daarbij moet worden vermeld dat dit echt een basis betrof, gericht op live lessen geven, filmpjes maken en opdrachten uitzetten in Teams. Na de lockdown werd de planning voor uitrol van Teams verder opgepakt: alle Tangent netwerken, zoals taal- en rekencoördinatoren, IB'ers, etc. werken inmiddels in Teams. Drie locaties zijn overgegaan naar de Teams-omgeving, waarna corona helaas wederom de kop opstak. Trainingen op locatie werden daardoor erg lastig, waardoor dit zijn uitgesteld naar 2021. Het doel blijft vooralsnog om eind schooljaar 2020-2021 alle locaties te hebben getraind en te laten werken in Teams. Verder hebben we geleerd van een aantal incidenten met leerlingen tijdens online lessen via Teams.

Hardware
Vanwege de tevredenheid over de levering en de kwaliteit van de touchscreens, is besloten om gebruik te maken van de optionele 2-jarige verlenging in het huidige contract.
Voor de aanschaf van desktops, laptops, Chromebooks, iPads en toebehoren, zoals oplaadkarren is een Europese Aanbesteding gestart. Deze is in januari 2021 afgerond. Doelen zijn: voldoen aan de Europese regels, duidelijkheid naar onze organisatie en gebruiksgemak in de bestelprocedure.

Netwerkbeheer en digitale leeromgeving
Vanwege een aflopend contract met onze huidige netwerkbeheerder, is een Europese Aanbesteding gestart om tot een nieuw contract te komen. We bieden, zoals de regels dit voorschrijven, alle geïnteresseerde partijen de kans zich in te schrijven. Uiteraard mits zij kunnen voldoen aan de door de werkgroep opgestelde eisen. We zijn het proces in september gestart. De verwachting is dat er in mei 2021 gunning plaatsvindt.

Draadloze netwerken
Een aantal locaties is voorzien van een nieuw draadloos netwerk. Oude, afgeschreven accesspoints zijn vervangen en waar nodig is de dekking geoptimaliseerd. Hiermee hebben deze locaties de komende jaren voldoende capaciteit die noodzakelijk is voor de toename aan draadloze devices.

IBP (Informatiebeveiliging en Privacy)
We hebben in 2020 veel aandacht besteed aan IBP. Allereerst is per januari een externe Functionaris Gegevensbescherming (= FG) gestart. Verder zijn een aantal AVG-nieuwsbrieven gepubliceerd. En er is een uitgebreide audit uitgevoerd door de FG, bestaande uit drie onderdelen: digitale enquête alle samenwerkers, interviews met samenwerkers van 3 scholen en het Bestuursbureau en een vragenlijst op bestuursniveau. De laatste is ingevuld door de Beleidsadviseur ICT. Ondanks corona hebben we de hele audit, enigszins vertraagd, kunnen uitvoeren.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Daarna is een rapportage opgesteld door de FG met punten die goed zijn geregeld en aandachtspunten. Tot slot is deze rapportage gepresenteerd aan alle schooldirecteuren, beleidsadviseurs en het CvB. De beleidscommissie stelt in 2021 een Plan van Aanpak op voor de korte en lange termijn.

2.5. Ontwikkelingen m.b.t. governance code

De Raad van Toezicht heeft ook in 2020 een zelfevaluatie uitgevoerd. Hieruit zijn leerpunten en veranderpunten naar voren gekomen. Daarnaast hebben de RvT en GMR in 2020 meermaals over en weer contacten gehad en zijn gesprekken gevoerd.

2.6. Sectorspecifiek

2.6.1 Verantwoording aanvullende bekostiging extra middelen werkdrukverlaging

De hoogte van het budget per school voor aanpak werkdruk wordt vastgesteld op basis van het aantal leerlingen op 1 oktober voorafgaand aan het schooljaar. Voor 2019-2020 is gekeken naar het aantal leerlingen op 01-10-2018 en voor 2020-2021 naar het leerlingaantal per 01-10-2019. Voor schooljaar 2019-2020 is het bedrag tussentijds opgehoogd naar € 225 per leerling. Voor 2020-2021 is het bedrag nogmaals verhoogd naar € 243,86 per leerling in verband met het versneld inzetten van de werkdrukmiddelen. De ophoging betreft een kasschuif die wordt gefinancierd vanuit het budget voor 2023/2024. Deze extra middelen zijn structureel en worden verstrekt via het budget voor personeels- en arbeidsmarktbeleid.

De werkdrukmiddelen zijn opgenomen in de schoolbegrotingen. De P-MR moet voorafgaand aan het schooljaar instemmen met de besteding van deze middelen. Hierbij moet uiteraard rekening gehouden worden met het aangaan van structurele verplichtingen. Op iedere school is het gesprek gevoerd over de knelpunten die werknemers ervaren en de oplossingen die zij hiervoor willen inzetten. Dit gesprek vond plaats in het gehele team van leraren, schooldirecteur en overig personeel. In dit gesprek over de aanpak van de werkdruk wordt besproken welke maatregelen er in de school worden genomen om de werkdruk te verminderen. Op basis van dit gesprek is door de schooldirecteur een bestedingsplan opgesteld voor de inzet van de extra werkdrukmiddelen in 2019 - 2020 en zo ook voor 2020 - 2021. Dit bestedingsplan is ter instemming voorgelegd aan de personeelsgeleding van de P-MR. De P-MR van de school wordt na afloop van het schooljaar door de schooldirecteur geïnformeerd over de besteding van de extra werkdrukmiddelen in het voorgaande schooljaar. Over de niet-bestede middelen worden door de schooldirecteur in samenspraak met het team en de P-MR nadere bestedingsafspraken gemaakt conform de doelen en verwachtingen van het bestedingsplan.

In 2020 zijn de werkdrukmiddelen op veel verschillende manieren ingezet, bijvoorbeeld voor:

- extra formatieve inzet om een extra groep mogelijk te maken.
- extra formatieve inzet ter ondersteuning in de groepen of buiten de groepen.
- extra formatieve inzet t.b.v. conciërge en/of administratie.
- extra inzet van externe sportcoach/beweegbureau of muziekexpert.

2.6.2. Verantwoording besteding middelen prestatiebox

Schoolbesturen ontvangen in de lumpsumbekostiging ook een bedrag voor de zogenoemde prestatiebox. In het bestuursakkoord voor de sector Primair Onderwijs is aangegeven dat deze bekostiging bedoeld is voor:

- talentontwikkeling door uitdagend onderwijs
- een brede aanpak voor duurzame onderwijsverbetering
- professionele scholen
- doorgaande leerlijnen

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Het eigenaarschap van de onderwijsontwikkeling ligt bij de teams op scholen, de schooldirecteuren en de schoolbesturen. De afspraken in dit akkoord zijn vooral gericht op het scheppen van kansen en mogelijkheden. Het biedt ruimte aan teams, schooldirecteuren en schoolbesturen om verbeteringen te realiseren passend bij hun opvattingen over 'goed onderwijs' en de weg daarheen.

In het strategisch beleidsplan 2016-2020 en het Koersplan (2020-2024) is beschreven aan welke speerpunten Tangent de afgelopen jaren heeft gewerkt en gaat werken. De scholen hebben deze speerpunten uitgewerkt in hun schoolplannen en jaarplannen. De middelen uit de prestatiebox zijn als onderdeel van de reguliere bekostiging benut om goed onderwijs vorm te geven. In dit Bestuursverslag leest u in de voorgaande paragrafen welke specifieke ontwikkelingen in 2020 aandacht hebben gekregen, op bestuursniveau en op schoolniveau.

2.6.3. Allocatie van middelen

In de begroting 2020 is de toedeling van middelen zoals die in 2019 in gang is gezet verder uitgebouwd. De rijksinkomsten per school op basis van T-1 zijn het uitgangspunt voor de schoolbegrotingen, maar waar in 2019 de loonkosten nog op basis van de TR-systematiek werden berekend zijn in 2020 de werkelijke loonkosten doorberekend aan de scholen. De afdracht voor meerschoolse kosten en het Bestuursbureau is bepaald op 21,3% en werd ingehouden op de reguliere bekostiging, de onderwijsachterstandsmiddelen en de materiële instandhouding.

Evenals in 2019 zorgde deze wijze van alloceren voor zowel negatieve als positieve begrotingsresultaten, o.a. bij groei te weinig middelen op basis van T-1 en bij krimp relatief veel middelen i.v.m. T-1 inkomsten. In de begroting 2020 zijn de nieuwe onderwijsachterstandsmiddelen verwerkt. Dit heeft voor sommige scholen gezorgd voor een verschil t.o.v. de begroting 2019, zowel positief als negatief: waar de Lochtenbergh veel minder onderwijsachterstandsmiddelen kreeg dan voorheen werd Stelaertshoeve veel ruimer toebedeeld. In de loop van 2020 werden de nieuwe onderwijsachterstandsscores bekend en dat zorgde weer voor aanpassingen in de bekostiging vanaf augustus 2020.

Voor de middelen voor Passend Onderwijs is evenals vorige jaren het solidariteitsprincipe toegepast: de inkomsten vanuit de samenwerkingsverbanden Plein 013 en RSV Breda zijn, na aftrek van de kosten voor SBO- en SO-verwijzingen, toebedeeld aan de scholen op basis van een eerder afgesproken bedrag van € 100 per leerling. In oktober 2020 bleek echter dat Tangent voor schooljaar 2020-2021 ruim 500K minder ontvangt dan begroot. Het negatieve verschil hebben we niet aan de scholen doorgerekend, maar meerschools opgevangen.

2.6.4. Bekostiging onderwijsachterstanden

Voor het bepalen van een onderwijsachterstandsscore werd tot en met het schooljaar 2018-2019 gewerkt met leerlingengewichten op basis van opleidingsniveau van de ouders. Een leerling kon 0,3 of 1,2 extra "wegen" en op basis daarvan kreeg de school extra middelen. Het totaal van die weging leidde tot een zgn. Schoolgewicht. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft het onderwijsachterstanden-beleid voor het primair onderwijs echter in 2019 herzien.

In het nieuwe beleid maakt zij gebruik van de onderwijsachterstandenindicator die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in eerder onderzoek op verzoek van het ministerie heeft ontwikkeld. Ze berekenen een indicator door de onderwijsscores per leerling te berekenen en die met een bepaalde formule op te tellen tot achterstandsscores per basisschoolvestiging. Deze scores drukken dan de verwachte onderwijsachterstand op scholen uit, op basis waarvan OCW het onderwijsachterstandenbudget over scholen kan verdelen.

Om de overgang van het oude beleid naar het nieuwe beleid geleidelijk te laten verlopen is een overgangsregeling voor 4 schooljaren afgesproken, waarbij een correctie op de onderwijsachterstandsmiddelen wordt toegepast van 75% in 2019-2020, 50% in 2020-2021 en 25% in 2021-2022, zowel bij de positieve als de negatieve effecten.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

In februari 2019 heeft het CBS de eerste achterstandsscores van scholen op 1 oktober 2018 gepubliceerd, zo ook in februari 2020 en februari 2021 voor de schooljaren daarna. De aangepaste achterstandsscores zorgen telkens voor bijstelling van de budgetten op de scholen met achterstandsscores. Dit kan positief en negatief uitpakken per jaar.

Tabel: Achterstandsscores per school, geldend voor het schooljaar daaropvolgend

Onderwijsachterstandscores per school	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020
De Mortel	0	0	0
Berkeloo	0	0	0
Den Bijstere	52,21	22,8	11,14
St Caecilia	0	0	0
De Cocon	286,37	339,79	364,67
Hazennest	199,67	149,34	154,54
De Kleine Akkers	0	0	0
De Kring	0	0	0
De Lochtenbergh	803,27	827,23	798,36
Prins Bernhard	123,3	87,21	50,32
De Regenboog	763,71	695,85	748,96
Rennevoirt	0	0	0
Stelaertshoeve	542,06	475,21	463,04
De Vlashof	813,89	937,89	742,13
De Wichelroede	0	0	0
De Wildschut/Prinsenbos	256,39	656,43	685,73

2.7. Maatschappelijke thema's in het primair onderwijs

In 2020 speelden diverse maatschappelijke thema's. Zoals de toename van de kansenongelijkheid en de grote diversiteit in de samenleving. Vrijwel alle klassen hebben te maken met een diversiteit aan onder andere: gezinssamenstelling, achtergronden, culturen, talen en religies. De toestroom van vluchtelingen naar ons land merkten we met name op onze AZC-school. De invloed van de Coronamaatregelen heeft helaas de diversiteit en kansenongelijkheid versterkt, omdat goed thuisonderwijs voor veel kinderen lastig is gebleken en voor extra achterstand heeft gezorgd.

Een ander belangrijk thema is, evenals in 2019, het oplopen van het lerarentekort. Het lukt de scholen steeds moeilijker hun formatie op orde te houden en vacatures ingevuld te krijgen.

De onderwaardering voor het vak speelt hierbij een rol. Daarbij weten we dat de komende jaren veel leraren met pensioen gaan en de instroom op de lerarenopleiding laag is. Om het lerarentekort het hoofd te bieden wordt door de besturen samengewerkt in het RTC (Regionaal Transfer Centrum), waarbij gezocht wordt naar een goede invulling van een vervangerspool en mogelijkheden voor o.a. zij-instroom worden bekeken en gestimuleerd.

In 2020 zijn de maatregelen als gevolg van de corona pandemie ook behoorlijk ingrijpend geweest. Vanaf maart werd door de leerkrachten thuisonderwijs verzorgd, terwijl in samenwerking met de kinderopvang ook voor noodopvang gezorgd moest worden. Vervolgens werd besloten dat de helft van de kinderen om en om naar school mocht, terwijl de andere helft op die momenten nog thuisonderwijs kreeg. Na de zomer zijn de scholen weer opengegaan, maar helaas moesten de scholen door de tweede golf in december toch weer dicht.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

De hulpprogramma's om achterstanden in te halen zijn hierdoor weer onder druk komen te staan en de vraag is of en hoe de opgelopen achterstanden in 2021 ingehaald kunnen worden. Inmiddels is een Nationaal Programma Onderwijs aangekondigd om hier invulling aan te geven.

In het kader van Passend Onderwijs zien we dat de brug tussen regulier en speciaal onderwijs nog niet stevig genoeg is. Passend onderwijs vraagt om kinderen in de nabije omgeving van thuis ontwikkeling aan te bieden. Elk kind verdient de juiste ondersteuning voor een optimale ontwikkeling. De Gemeente Tilburg heeft het lokale, educatieve onderwijsbeleid 2019-2022 'Een kansrijke toekomst begint hier!' vastgelegd in de Lokaal Educatieve Agenda. Schoolbesturen en kinderopvangorganisaties werken samen om de ambities te realiseren. De nadruk ligt hierbij op een wijkgerichte aanpak. Ook hier is de invloed van corona op de invulling van de plannen duidelijk te merken, m.n. door de beperkende maatregelen m.b.t. elkaar ontmoeten en het thuisonderwijs, waar veel kinderen in achterstandssituaties moeilijk bereikt konden worden.

Het aantal verwijzingen is helaas de afgelopen jaren niet genoeg gedaald, ondanks alle inspanningen. We zien wel grote verschillen in verwijsgedrag per school. In het jaar 2021 e.v. gaan we sterker inzoomen op het verwijsgedrag van scholen en de wijze waarop de zorg ingericht is.

2.8. Toelichting op investeringsbeleid en de investeringen in het boekjaar 2020

Investeringen 2020	Begroot	Werkelijk	Verschil
Gebouwen	€ 80.000	€ 442.321	€ 362.321
Onttrekking voorziening gebouwonderhoud	€ 700.000	€ 389.607	€ - 310.393
Onderwijsleerpakket /Leermiddelen	€ 219.750	€ 97.109	€ - 122.641
ICT	€ 400.500	€ 368.207	€ - 32.293
Meubilair	€ 389.000	€ 155.934	€ - 233.066
TOTAAL INVESTERINGEN 2020	**€ 1.789.250**	**€ 1.453.178**	**€ - 336.072**

Tangent kent een investeringsbeleid, waarbij de scholen leidend zijn. De scholen geven in hun begroting aan welke investeringen ze van plan zijn te gaan doen. Investeringen in gebouwen worden voornamelijk betaald vanuit de voorziening onderhoud en betreffen veelal vervangings-investeringen. Er is conform de begroting 700.000 euro gedoteerd aan de onderhoudsvoorziening. Deze dotatie is gebaseerd op de gemiddelde te verwachten jaarlijkse kosten volgens het MOP voor de komende 40 jaar. De werkelijke investeringen vanuit de onderhoudsvoorziening worden enerzijds bepaald door het gepland onderhoud, anderzijds door onvoorziene kosten en investeringen in de gebouwen t.b.v. veiligheid en behoud van de kwaliteit van de gebouwen. In 2020 zijn alleen de noodzakelijk uitgaven gedaan i.v.m. de overstap naar VS Building Care en het nieuw op te stellen MOP voor 2021 en verder. Eind 2020 zijn er CO2-metingen gedaan in het kader van coronamaatregelen voor goede ventilatie in scholen. Hieruit is een subsidieaanvraag (SUVIS) gedaan voor ongeveer een tegemoetkoming van de kosten voor verbetering ventilatie voor ongeveer 500K. Deze is voor 5 scholen en is in 2021 toegekend.

De investeringen in de nieuwbouw van bs Wildschut zijn niet t.l.v. de onderhoudsvoorziening gebracht, maar apart als investering gebouw geboekt en geactiveerd. Dat geldt ook voor een investering op bs De Cocon voor het nieuwe leerplein. De geplande investering van 50.000 euro in het gebouw van de Kleine Akkers t.b.v. de samenwerking met Humankind is uitgesteld.

De scholen hebben in hun begrotingen een inschatting gemaakt van de geplande investeringen voor 2020 op het gebied van leermiddelen, ICT en meubilair. In werkelijkheid is er m.n. in leermiddelen en meubilair evenals in 2019 minder geïnvesteerd dan men zich heeft voorgenomen.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Een groot deel van de lagere investering meubilair is te verklaren door het feit dat de Wildschut 182.000 euro had begroot, maar nog niet heeft uitgegeven, omdat de nieuwbouw pas in 2021 wordt opgeleverd. Daarnaast is de aanschaf van methodes en meubilair wellicht ook uitgesteld vanwege corona. Op het gebied van ICT zijn de meeste voorgenomen investeringen wel ook daadwerkelijk gedaan. Een deel is opgeschoven naar 2021.

2.9. Risicomanagement

2.9.1. Belangrijkste risico's en onzekerheden

Strategie
Door bestuurlijke veranderingen kunnen accenten en uitgangspunten ineens wijzigen. Dit komt de continuïteit niet altijd ten goede en kan zodoende een risico of onzekerheid worden. De strategie van Tangent t.a.v. risicomanagement is om zaken goed in kaart te brengen en waar mogelijk de kans op risico's met (grote) financiële gevolgen zo veel als mogelijk te minimaliseren of daarop voorbereid te zijn indien mogelijk.

Operationele activiteiten
T.a.v. de operationele activiteiten zien we risico's in de soms onverwachte wijzigingen, ten positieve en ten negatieve, in de leerlingenaantallen en daarmee de bekostiging en in de subsidieregelingen. Ook zien we nu in 2020 dat een virusuitbraak ook een reëel risico is voor de operationele activiteiten. Door faciliteiten aan te bieden voor thuis werken en door onderwijs op afstand te organiseren hebben we de risico's hiervan verkleind. Ook een risico voor de operationele activiteiten zijn de tekorten op de arbeidsmarkt van docenten en directeuren. Door samen met andere stichtingen bijvoorbeeld opleidingen voor zij-instromers op te zetten, en samen ook vervangers te organiseren, kunnen we dit risico verminderen. Voor de functie van schooldirecteur moeten we ook intern loopbaanpaden en begeleidingstrajecten opzetten, die voor talentvolle medewerkers kunnen leiden tot een functie als schooldirecteur.

Financiële positie
Een risico in de momenteel gunstige financiële positie van Tangent is de negatieve rente die op spaargeld geheven gaat worden vanaf half 2020 door de banken. Tangent en alle andere PO-scholen kunnen momenteel hun geld slechts bij de grotere banken als spaargeld wegzetten. De grotere banken voldoen aan de geëiste A-rating, terwijl de kleinere en buitenlandse banken dit minder tot niet hebben. Hierdoor hebben we minder tot bijna geen keuzes om ons spaargeld zonder boeterente bij een bank met A-rating weg te zetten. Door negatieve rente zal de reserve afnemen. Tangent heeft inmiddels onderzoek gedaan naar alternatieven en is in juli 2020 overgegaan op schatkistbankieren, waarbij geen negatieve rente geheven kan worden op onze tegoeden.

Financiële verslaggeving
Tangent ziet een risico in de financiële verslaggeving op het moment dat haar partner Concent zou omvallen.

Wet- en regelgeving
Onzekerheden en risico's kunnen liggen bij de bijna jaarlijks veranderende CAO. Hierdoor kan er een grote druk op de organisatie komen om telkens andere regelingen in te voeren voor de organisatie, de financiën en de medewerkers.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

2.9.2. Risicoprofiel

T.a.v. de aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem het volgende. Tangent bestaat uit 16 verschillende scholen verspreid over de gemeenten Tilburg, Gilze en Rijen en Goirle. Belangrijk uitgangspunt is dat de schoolleiders integraal verantwoordelijk zijn voor de exploitatie en organisatie van hun school, zoals vastgelegd in de Mandaat- en procuratieregeling 2020. Tangent werkt volgens het principe, dat de scholen leidend zijn en dat het Bestuursbureau daarbij adviserend, kader stellend, monitorend en beleidsvoorbereidend ondersteunt aan de schoolleiders en het CvB. De scholen kennen een grote mate van vrijheid in de vormgeving van het onderwijs. De identiteit van de scholen staat voorop, niet het bestuurlijke Tangent-verband. Binnen dit Tangent-verband bestaat dan ook een grote mate van diversiteit en variëteit. Dit uitgangspunt zorgt samen met het verspreide onderwijsaanbod voor een spreiding van de risico's die de organisatie loopt.

Hiernaast kent de stichting een uitgebreid instrumentarium voor de risicobeheersing van de organisatie:

- Meerjarige strategiebepaling op het niveau van de stichting, vertaald naar een jaarlijks schoolplan op schoolniveau.

- Een toezichtstructuur, waarbinnen de belangrijkste onderwerpen op het gebied van onderwijs, personeel, huisvesting en financiën worden besproken met alle schoolleiders in het Directeurenberaad, de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad, de auditcommissie van de Raad van Toezicht en de Raad van Toezicht zelf. Elke afzonderlijke schoolleiding legt daarnaast ook verantwoording af aan de eigen medezeggenschapsraad van de school. De vergaderplanning met deze geledingen is geborgd in de jaarplanning en de planning- & controlcyclus.

- Periodiek wordt eveneens gekeken naar:

  - Ontwikkelingen in het onderwijs
  - De meerjarige financiële (balans)positie en het aan te houden weerstandsvermogen voor het opvangen van risico's
  - De ontwikkeling van de meerjarige leerlingenontwikkeling per school in relatie tot het totale onderwijsaanbod per regio

- Vastlegging van de administratieve organisatie en interne processen m.b.v. een uitgebreide planning- en controlcyclus, die onder andere bestaat uit:

  - Monitoring van onderwijskwaliteit
  - Meerjarige leerlingenprognoses per school
  - Meerjarige begrotingen per school, waarbinnen de belangrijkste risico's zijn benoemd
  - Meerjarige investeringsbegroting en meerjarige onderhoudsplanning
  - Periodieke verantwoording door alle scholen over de onderwijskundige, personele en financiële ontwikkelingen
  - Het Tertiaal-rapport (4-maandelijks), met de onderwijskundige, personele en financiële ontwikkelingen
  - Het jaarlijkse Bestuursverslag

- Daarnaast heeft de stichting eind 2019 een inventarisatie gedaan van de risico's binnen de stichting en is daarnaast op basis van die inventarisatie een risicoanalyse opgesteld en begin 2020 besproken en goedgekeurd door de RvT.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

3. Financiële resultaten

3.1. Exploitatie 2020

Exploitatie 2020	werkelijk	begroot	verschil
Totale baten	32.849.625	30.422.434	2.427.191
Totale lasten	31.887.138	30.386.064	-1.501.074
Saldo baten en lasten	**962.487**	**36.370**	**926.117**
Financiële baten	33.017	0	33.017
Financiële lasten	11.455	0	-11.455
Saldo financiële baten en lasten	**21.562**	**0**	**21.562**
Resultaat	**984.048**	**36.370**	**947.679**

Het resultaat over 2020 is € 984.048 positief, € 947.678 positiever dan begroot. Het publieke resultaat is € 992.246 positief, het private resultaat € 8.198 negatief.
De baten zijn, inclusief de financiële baten, € 959.134 hoger en de lasten zijn inclusief de financiële lasten, € 1.512.529 hoger dan begroot.
Vanwege het uitblijven van een akkoord over een nieuwe CAO in 2019 is de begroting voor 2020 opgesteld en goedgekeurd op basis van de 1e bekostigingsregeling 2019-2020 (+1%) en de oude CAO.
In het resultaat over 2020 zijn de eenmalige CAO-uitkeringen van februari 2020 opgenomen á € 846.315 en de correctie van de aanvullende bekostiging van € 65.335. De bijbehorende baten zijn in het resultaat van 2019 opgenomen en hiervoor is een bestemmingsreserve in 2019 gevormd.
Het genormaliseerde resultaat over 2020, zonder de eenmalige uitkeringen, is € 1.895.698 positief, € 1.859.328 hoger dan begroot.

Baten

Tabel: Rijksbijdragen OCW

Afwijkingen begroting en werkelijkheid 2020	werkelijk	begroot	verschil
Norm rijksbijdrage OCW	25.809.404	24.457.651	1.351.753
Geoormerkte subsidies OCW	55.423	0	55.423
Niet-geoormerkte subsidies OCW	4.557.625	3.630.265	927.360
Ontvangen doorbetaling rijksbijdrage SWV	560.167	753.400	-193.233
Totaal Rijksbijdragen OCW	**30.982.618**	**28.841.316**	**2.141.302**

De werkelijke rijksbijdragen betreffen de definitieve bekostiging over schooljaar 2019-2020 en de actuele bekostiging over schooljaar 2020-2021 o.b.v. de 2e bekostigingsregeling van 4 september.
De werkdrukmiddelen zijn verhoogd van € 220,08 naar respectievelijk € 229,21 en € 251,38 per leerling voor schooljaar 2019-2020 en 2020-2021.
De personele groeibekostiging bedraagt € 320.231 (€ 20.231 hoger dan begroot). Daarvan is € 114.421 verdeeld over drie scholen. Daarnaast hebben drie andere scholen in totaal € 40.388 aan materiële groeibekostiging ontvangen. Bekostiging wegens fusie bij De Mortel is € 6.091 hoger dan begroot.

Geoormerkte baten
De subsidie voor inhaal- en ondersteuningsprogramma's is vrijgevallen o.b.v. de besteding daarvan. Het resterende saldo moet voor 31 december 2021 besteed zijn.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Niet-geoormerkte baten
De prestatiebox is verhoogd van € 192,47 naar respectievelijk € 199,94 en € 203,68 per leerling voor schooljaar 2019-2020 en 2020-2021, totaal € 50.000 hoger dan begroot.
De bekostiging voor onderwijsachterstanden is begroot o.b.v. de achterstandsscore voor schooljaar 2019-2020. Per schooljaar 2020-2021 is deze gewijzigd, wat resulteert in € 262.000 hogere baten.
Subsidie voor studieverlof is vrijwel conform begroting ontvangen.
De bekostiging asielzoekers/vreemdelingen is € 597.000 hoger dan begroot (Prinsenbos) door onverwacht hoog leerlingenaantal en verlenging van de drie maanden extra bekostiging vanwege corona.
De overige subsidies (zij-instroom, SOOL, TMMT en LOF) zijn in totaal € 81.000 hoger dan begroot, waarbij vooral Tel Mee Met Taal (€ 72.655,48) niet was begroot. De LOF-subsidie bij Prinsenbos is lager dan begroot. Maar hier is de correctie van de bijzondere en aanvullende bekostiging 2019 ad € 65.335 op gecorrigeerd, waardoor de overige subsidies feitelijk in totaal € 16.000 hoger uitvallen dan begroot. Deze correctie is door OCW ingehouden op de definitieve bekostiging voor personeels- en arbeidsmarktbeleid 2019-2020, maar is gecorrigeerd naar de overige niet-geoormerkte baten omdat hier ook de bijzondere en aanvullende bekostiging in 2019 op is verantwoord.
** SOOL = Subsidieregeling onderwijsassistenten opleiding tot leraar*
** LOF = LerarenOntwikkelFonds*

Baten doorbetaling rijksbijdrage Samenwerkingsverband
De bijdrage van het samenwerkingsverband van Plein 013 is voor schooljaar 2020-2021 negatief vanwege een te hoog aantal verwijzingen SO- en SBO. In plaats van de begrote inkomsten moet Tangent betalen aan Plein 013, waardoor er in 2020 € 193.233 minder inkomsten zijn dan begroot. De doorbetaling aan de scholen is conform begroting. We zien enkele kleine afwijkingen in arrangementen. Het verschil in inkomsten vanuit Plein013 hebben we meerschools genomen.

Tabel: Overige overheidsbijdragen

Overige overheidsbijdragen	werkelijk	begroot	verschil
Personeel	588.758	526.870	61.888
Huisvesting	9.460	8.662	798
Overige materiële baten	38.802	45.589	-6.787
Overig huisvesting	60.388	60.917	-529
Totaal Overige overheidsbijdragen	**697.408**	**642.038**	**55.370**

De overige overheidsbijdragen betreffen met name personele baten in het kader van subsidies:

LEA	240.949
Impulswijken	108.651
Gelijke kansen zwaarbelaste scholen	89.546
Versterking partnerschap ouders	51.999
Zomerschool	44.000
Speel-o-theek 2020	19.000
Concierges	28.343
POL-locatie	11.936
Correctie subsidie ivm ouderkamer 2019	-5.666
	588.758

De vrijval van 1e inrichtingsgelden is vrijwel conform begroting. De overige materiele baten betreffen vooral het Brabants VeiligheidsLabel (BVL). De overige huisvestingsbaten betreffen de vergoeding voor gymlokalen.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Tabel: Overige baten

Overige baten	werkelijk	begroot	verschil
Verhuur onroerende zaken	416.367	412.958	3.409
Detachering	562.751	335.500	227.251
Ouderbijdragen	27.558	48.658	-21.100
Overig	128.226	72.194	56.032
Afdeling/schoolcommissie	34.698	69.770	-35.072
Overige baten	**1.169.599**	**939.080**	**230.519**

Onder de overige baten zijn de huurinkomsten in totaal iets hoger dan begroot. De detacheringsbaten zijn ruim € 227.000 hoger, maar daar staan ook hogere lasten tegenover. Voor de private baten geldt het omgekeerde: deze zijn € 56.000 lager, maar de lasten zijn ook lager.

De post “overig” bestaat uit:

Plein013: denkplein, taaltuin en OPR	39.541
Stichting ATO: OLS	30.800
Wijkraad Stokhasselt	14.200
Fonds Cultuurparticipatie: muzieksubsidies	11.667
MBO-raad: subsidies gezonde scholen	9.000
Stichting Edu Ley	7.676
Participatiefonds	7.260
Overige	8.083
	128.226

Lasten

Tabel: Personele lasten

Personele lasten	werkelijk	begroot	verschil
Loonkosten	19.365.000	17.995.773	-1.369.227
Sociale lasten	2.748.292	2.670.689	-77.603
Vakantierechten	839.232	815.623	-23.700
Pensioenen	2.866.246	2.785.312	-80.934
Uitkeringen	-764.370	-300.000	464.370
Subtotaal loonkosten	**25.054.491**	**23.967.397**	**-1.087.094**
Mutaties pers voorzieningen	236.528	0	-236.528
Personeel niet in loondienst	624.061	621.956	-2.105
Arbo	94.990	142.500	47.510
Bijzondere personeelskosten	70.553	297.000	226.447
Scholing	295.679	369.000	73.321
Zorg	201.105	258.955	57.850
Overige personele lasten	219.391	268.071	48.680
Personele lasten	**26.796.799**	**25.924.879**	**-871.920**

Bij de personele lasten zijn de loonkosten € 1.087.094 hoger dan begroot. Dit zijn Drie redenen:

1. De personele inzet is gemiddeld 4,86 FTE hoger geweest. Gemiddeld salaris is ongeveer 68.000 euro, dus ongeveer 5 FTE * € 68.000 = € 340.000 extra loonkosten.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

2. De loonkosten zijn begroot o.b.v. de oude CAO. De werkelijke loonkosten weken sterk af vanwege de nieuwe CAO. Hiertegenover staat ook een hogere rijksbijdrage.

3. We hebben begroot met een werkgeverslast van 1,59, terwijl die gemiddeld voor 2020 uitkwam op 1,55. Deze lagere werkgeverslast gaf een besparing van € 603.000 t.o.v. de begrote loonkosten.

In februari zijn de eenmalige CAO-uitkeringen uitbetaald (€ 846.315), die niet waren begroot. En in december is de eindejaarsuitkering eenmalig verhoogd met 0,7% in verband met de hogere bekostiging over 2020, ten opzichte van de aanname bij de CAO-onderhandelingen voor 2020.

De dotaties aan de personele voorzieningen voor langdurig zieken, duurzame inzetbaarheid en jubilea waren niet begroot.

Onder de overige personele lasten zijn de kosten voor inhuur van extern personeel conform begroting. Verder zijn alle overige posten ruim binnen budget (ARBO, bijzondere personeelslasten, scholing, zorg en overig), waarbij vooral de kosten voor 'ontwikkeling en invoering' en 'beëindiging dienstverbanden' lager uitvallen. Dit heeft te maken met de lockdown vanwege corona.

Tabel: Afschrijvingen

Afschrijvingen	werkelijk	begroot	verschil
Gebouwen	60.187	55.433	-4.754
Meubilair	219.098	206.587	-12.512
Computers	317.339	322.322	4.983
Audiovisueel materiaal	3.403	3.525	122
Onderwijsleermethoden	179.872	188.073	8.200
Afschrijvingen	**779.900**	**775.939**	**-3.960**

De afschrijvingen voor gebouwen en meubilair zijn hoger dan begroot, ICT en leermiddelen wat lager. De hogere afschrijvingen voor gebouwen en meubilair betekent dat er meer geïnvesteerd is dan begroot, bijv. de investeringen in duurzaamheid bij de nieuwbouw Wildschut en meubilair bij Caecilia en De Wildschut.

Tabel: Huisvestingslasten

Huisvestingslasten	werkelijk	begroot	verschil
Huur	126.135	122.700	-3.435
Onderhoudskosten gebouw	110.031	74.700	-35.331
Mutatie voorziening gebouwonderhoud	700.000	700.000	0
Diverse gebouwkosten	20.709	24.000	3.291
Energie en water	409.491	359.950	-49.541
Schoonmaakkosten	666.881	518.600	-148.281
Heffingen	67.846	65.750	-2.096
Huisvestingskosten	**2.101.092**	**1.865.700**	**-235.392**

De dotatie aan de voorziening gebouwonderhoud is conform begroting. Verder zien we vooral hogere kosten klein onderhoud, energie (o.a. afrekeningen) en schoonmaak. De overschrijding bij schoonmaak is met name vanwege extra inzet schoonmaakpersoneel voor desinfectierondes op de scholen i.v.m. corona.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Tabel: Overige instellingslasten

Overige instellingslasten	werkelijk	begroot	verschil
Kantoorkosten	12.519	11.500	-1.019
Verzendkosten	4.959	4.500	-459
Communicatiekosten	75.683	69.700	-5.983
Documentatie	29.522	31.800	2.278
Dienstreizen	7.969	22.900	14.931
MR	9.999	22.664	12.665
Administratie en accountant	464.064	384.750	-79.314
Verzekeringen	10.164	10.000	-164
Inventaris en apparatuur	352.931	202.900	-150.031
Leermiddelen	809.913	680.500	-129.413
Externe activiteiten	13.032	41.904	28.872
Afdeling/schoolcommissie	68.868	118.428	49.560
Diverse organisatiekosten	349.724	218.000	-131.724
Overige instellingslasten	**2.209.348**	**1.819.546**	**-389.802**

Onder de overige instellingslasten vallen de kosten voor administratie en de accountant, inventaris en apparatuur, leermiddelen en diverse organisatiekosten.

De post “Overige instellingslasten” wordt overschreden met in totaal € 396.802 waarbij de overschrijding op inventaris en apparatuur met € 150.031 de grootste post is. Dit heeft onder andere te maken met de aanschaf van Chromebooks, eenmalig, ten behoeve van ouderparticipatie tijdens corona, betaald uit de subsidies voor zwaarbelaste scholen. Ook de overschrijdingen op leermiddelen en diverse organisatiekosten zijn gerelateerd aan hogere subsidies dan verwacht. NB: Tegenover de hogere lasten staan ook hogeren baten.

De post ‘administratie en accountant’ wordt overschreden met € 79.314, met name door niet begrote PR-kosten i.v.m. het Koersplan en extra kosten contributies en RvT.

Werkdrukmiddelen

In 2020 is € 1.133.545 ontvangen aan werkdrukmiddelen. Elke school heeft overleg gevoerd met het team over de inzet van de werkdrukmiddelen voor 2019-2020 en 2020-2021 en een akkoordverklaring van de PMR aan het CvB overlegd. Het betreft vooral extra inzet van leerkrachten, onderwijsassistenten, administratief medewerkers en conciërges, maar ook inhuur van extern personeel. In de administratie is € 1.028.845 op die manier aangemerkt als besteding werkdrukmiddelen, de overige bestedingen betreffen veelal aanvullende taakuren vanwege de verhoging van de werkdrukmiddelen, die niet meer aan de kostendrager gekoppeld zijn.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

3.2. Balans

Activa	31-12-2020	31-12-2019
Vaste Activa		
Materiële vaste activa		
- Gebouwen en terreinen	*1.659.913*	*1.277.779*
- Inventaris en apparatuur	*3.430.530*	*3.483.312*
- Leermiddelen	*513.033*	*603.228*
Totaal Materiële vaste activa	5.603.476	5.364.319
Financiële vaste activa		
- Effecten/deposito's	*0*	*0*
- Overige vorderingen	*0*	*0*
Totaal financiële vaste activa	0	0
Totaal vaste activa	**5.603.476**	**5.364.319**
Vlottende activa		
Vorderingen		
- Debiteuren	*116.311,28*	*0,00*
- Ministerie van OCW	*1.652.180,98*	*1.489.951,14*
- Rekening courant	*0,00*	*0,00*
- Overige overheden	*1.026.207,66*	*11.158,38*
- Overige vorderingen	*4.118,64*	*54.786,40*
- Overlopende activa	*242.093,38*	*157.006,96*
Totaal vorderingen	*3.040.911,94*	*1.868.001,57*
Effecten	0	0
Liquide middelen	7.187.033	6.549.620
Totaal vlottende activa	**10.227.945**	**8.417.622**
Totaal Activa	**15.831.421**	**13.781.941**

Materiële vaste activa
De boekwaarde van de activa is toegenomen met € 239.156 door hogere investeringen dan afschrijvingen. De investeringen in het gebouw zijn ruim hoger dan de afschrijvingen en voor ICT is de boekwaarde ca. € 10.000 toegenomen. Voor meubilair en leermiddelen zijn de investeringen lager dan de afschrijvingen. Behalve voor het gebouw zijn alle investeringen binnen budget. De afschrijvingen zijn € 3.961 hoger dan begroot.

Vorderingen
Overige overheden: de vordering op overige overheden betreft met name de vordering op de gemeente Tilburg € 990k in verband met de verbouwing van st. Caecilia. In april 2021 heeft de gemeente de vergoeding uitbetaald.

Personeel: de vordering op personeel is gestegen t.o.v. 2019. Per balansdatum staat er nog een vordering op Plein013 (OPR 2019-2020) en een vordering op het Samenwerkingsverband.

Overige: Vordering op leverancier Reinders in verband met een creditfactuur en de vordering op Snappet in verband met betaalde borg.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Overlopende activa
Vooruitbetaalde kosten: dit betreffen met name licentiekosten die betrekking hebben op schooljaar 2020-2021.

Liquiditeit
Het saldo van de liquide middelen is per 31-12-2020 toegenomen met € 637.411 ten opzichte van 2019 (zie kasstroomoverzicht pagina 122 jaarrekening). Deze positieve kasstroom ontstaat door het positieve resultaat, de positieve mutatie van de voorzieningen en de toename van de schulden.
De toename van de vorderingen en de hogere investeringen dan afschrijvingen compenseren dit nog enigszins.

Passiva	31-12-2020	31-12-2019
Eigen vermogen		
- Algemene reserves publiek	*8.248.116*	*6.320.488*
- Bestemmingsreserves publiek	*94.599*	*1.029.981*
- Algemene reserves privaat	*1.299.515*	*1.301.100*
- Vervoerfonds	*0*	*0*
- Schoolfonds	*156.898*	*163.510*
- Overige fondsen	*0*	*0*
- Verwerking resultaat	*0*	*0*
Totaal eigen vermogen	**9.799.128**	**8.815.079**
Voorzieningen		
- Overige voorzieningen	*1.823.902*	*1.548.589*
- Personeelsvoorzieningen	*478.136*	*455.265*
Totaal voorzieningen	2.302.038	2.003.854
Langlopende schulden		
- Hypotheeklening	*0*	*0*
- Kredietinstellingen	*0*	*0*
- OCW	*0*	*0*
- Borg	*0*	*0*
Totaal langlopende schulden	**0**	**0**
Kortlopende schulden		
Vooruit ontvangen bedragen	*0*	*0*
Crediteuren	*619.490*	*289.733*
OCW/LNV	*1.986*	*0*
Belastingen en premies soc verzekeringen	*1.046.472*	*914.442*
Schulden ter zake van pensioenen	*325.734*	*315.587*
Overige kortlopende schulden	*320.752*	*425.458*
Overlopende passiva	*1.415.820*	*1.017.789*
Totaal kortlopende schulden	**3.730.255**	**2.963.008**
Totaal passiva	**15.831.421**	**13.781.941**

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is gemuteerd met het resultaat over 2020. Daarnaast heeft een verschuiving plaatsgevonden van de reserve 1e waardering naar de algemene reserve, ter grootte van de afschrijvingen van de activa uit de nulmeting. Vroeger werden alle kosten ineens ten laste van de exploitatie gebracht, ook de investeringen. Op een gegeven moment mocht dat niet meer en is er een nulmeting geweest van de aanwezige activa. Die activa is op de balans gezet en daar tegenover een herwaarderingsreserve. Ieder jaar wordt er wat van die activa uit de nulmeting afgeschreven en de bijbehorende herwaarderingsreserve moet dan ook afgeboekt worden. Dat is de boeking van de reserve 1e waardering naar de algemene reserve.
De bestemmingsreserve eenmalige uitkeringen die in 2019 is gevormd, is gemuteerd met de loonkosten van de eenmalige uitkeringen in februari en de correctie van de bijzondere een aanvullende bekostiging van 2019. Daarmee komt deze reserve op € 0.

Voorzieningen

Overige voorzieningen = voorziening onderhoud: De stand van de voorziening onderhoud is toegenomen met € 275.313 door lagere onttrekkingen dan de dotatie.

Personeelsvoorzieningen: De voorziening voor langdurig zieken is per 31-12-2020 opnieuw berekend op basis van het verwachte herstelproces van de actuele langdurig zieken. Dit resulteert in een dotatie van € 180.417. Met de onttrekkingen gedurende het jaar is deze voorziening € 25.108 lager dan eind 2019.

Op basis van het saldo gespaarde uren voor duurzame inzetbaarheid per 31-12-2020 heeft een dotatie plaatsgevonden van € 17.907 aan de voorziening hiervoor.

In 2020 is € 8.132 onttrokken aan de voorziening jubilea. Op basis van het personeelsbestand per 31-12-2020 is de benodigde voorziening opnieuw berekend, wat resulteert in een dotatie van € 38.204. De mutatie wordt ook beïnvloedt door de nieuwe CAO en de gewijzigde pensioenleeftijd.

Kortlopende schulden

Personeel: Ten opzichte van 2019 is de schuld afgenomen. In verband met de afwikkeling van de salarissen over 2020 staat er nog een schuld, welke in 2021 afloopt. Daarnaast staat er nog een schuld aan het personeel i.v.m. met een personeelspot.

Huisvesting: in 2020 is er een schuld opgenomen met betrekking tot kosten die nog door basisschool De Sleutel moeten worden doorbelast i.v.m. de vergroening van een schoolplein bij Stelaertshoeve.

Activiteiten: er is een schuld opgenomen aan Plein013 voor het ondersteuningsbudget 2020-2021.

Overige: er is een schuld opgenomen voor de kosten van Van Ree i.v.m. de controle van de jaarrekening. Daarnaast is er een schuld opgenomen aan de Belastingdienst, voor verlegde BTW die nog moet worden afgedragen. In 2020 is door Hazennest een subsidie voor Denkplein ontvangen. Deze is voor 7/12^{e} ten gunste van 2021 en voor 5/12e ten gunste van 2020 geboekt.

Overlopende passiva

Vooruit ontvangen investeringssubsidie: het saldo is ten opzichte van 2019 gestegen. Dit komt doordat er van de gemeente Tilburg een vergoeding voor 1^{e} inrichting is ontvangen.

Vooruit ontvangen subsidie OCW: Voor schooljaar 2020-2021 is de subsidie Inhaal- en ondersteuningsprogramma (IOP) ontvangen. Deze is nog niet volledig ingezet.

Stand geoormerkte subsidies

Het besteedbare bedrag van de 1^{e} inrichtingsgelden bedraagt: € 120.000. Rennevoirt (€ 84.000) en Caecilia (€ 36.000) hebben in 2020 subsidie voor 1^{e} inrichting ontvangen van de gemeente Tilburg. Deze is nog niet volledig ingezet.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

4. Treasurybeleid en ontwikkeling

Sinds 2017 hanteert Tangent een Treasurystatuut. In 2018 heeft zij afscheid genomen van haar beleggingsportefeuille. Sindsdien zijn er geen beleggingen aangekocht. Ook is Tangent geen specifieke langlopende leningen aangegaan of heeft die momenteel uitstaan. Ook zijn geen derivaten, renteswaps o.i.d. gekocht. Tangent gebruikt een spaarrekening voor haar reserves bij de RABO. In 2020 gingen banken echter een negatieve spaarrente heffen op spaargelden boven de 1 miljoen euro, zo ook onze huisbankier RABO. Tangent heeft daarop besloten om te gaan schatkistbankieren vanaf juli 2020.

5. Toekomstige ontwikkelingen

5.1. Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderwijs

Toegenomen kansenongelijkheid en grote diversiteit.

Ieder kind is anders. Vrijwel alle groepen hebben te maken met een diversiteit aan onder andere: gezinssamenstelling, achtergronden, culturen, talen en religies. Dit vraagt om het aanleren van onder andere interculturele vaardigheden en om maatwerk in de vorm van een persoonlijke aanpak.

Digitalisering en globalisering

Robots, Big Data en Kunstmatige Intelligentie worden steeds belangrijker in onze samenleving. Digitale vaardigheden en mediawijsheid zijn daarom ook steeds belangrijker. Technologie blijft zich ontwikkelen, en ook globalisering blijft toenemen. Technologie en lesgeven zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Dit brengt met zich mee dat professionals zich een ander soort vaardigheden eigen moeten maken zodat zij om kunnen gaan met ICT. Daarnaast wordt ‘digitale geletterdheid’ in de nabije toekomst onderdeel van het curriculum. Daarnaast vraagt onze aarde volop aandacht. Het klimaat verandert, de aarde warmt op wat enorme impact heeft op de natuur. Jongeren komen in actie en dragen zorg voor de natuur en natuurlijke bronnen in het belang voor hun toekomst.

Passend onderwijs

De brug tussen regulier en speciaal onderwijs is nog niet stevig genoeg. Passend onderwijs vraagt om kinderen in de nabijheid van hun huis ontwikkeling aan te bieden. Elk kind verdient de juiste ondersteuning voor een optimale ontwikkeling. Gemeente Tilburg heeft het lokale, educatieve onderwijsbeleid 2019-2022 ‘Een kansrijke toekomst begint hier!’ vastgelegd in de Lokaal Educatieve Agenda. Schoolbesturen en kinderopvangorganisaties werken samen om de ambities te realiseren. De nadruk ligt hierbij op een buurtgerichte aanpak.

Corona (maart-december 2020)

Het kan niet anders of de effecten van de coronacrisis zullen doorwerken in het onderwijs. Zo zal er moeten worden ingezet op een grote groep leerlingen waarbij achterstanden in deze periode zijn vergroot. De specifieke corona-subsidie IOP (= Inhaal- en OndersteuningsProgramma) wordt bij Tangent veelvuldig ingezet en zal naar verwachting nog een vervolg krijgen in 2021. Ook is inmiddels de subsidie Extra Hulp in de Klas opgezet, en daar doet Tangent ook aan mee. Tot slot is in 2021 het Nationaal Programma Onderwijs aangekondigd door de overheid voor de schooljaren 2021-2023.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Daarnaast heeft het thuisonderwijs ook positieve zaken gebracht. Locaties en leerkrachten toonden veerkrach en creativiteit en hebben dat aangewend voor het vormgeven van het 'afstandsonderwijs'. Hierbij zijn digitale middelen ingezet en hebben kinderen zich versnel vaardigheden eigen gemaakt. Voor beide zaken is het de moeite waard na te denken hoe hier in de toekomst blijvend aandacht aan te geven en de *good practice* vanuit de crisis te verankeren in de dagelijkse praktijk.

5.2. Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek

Binnen Tangent komt steeds meer aandacht voor 'evidence informed' werken. De resultaten van wetenschappelijk onderzoek inzetten om de onderwijspraktijk te verbeteren is daarbij het doel. Dit is als resultaatverplichting ook opgenomen in het Koersplan 2020-2024. Daarnaast heeft het stimuleren van een onderzoekende houding zowel op bestuurlijk niveau als binnen de individuele scholen aandacht en vinden er op een aantal locaties al mooie initiatieven hieromtrent plaats.
Ook het onderzoek naar de EED* aanvragen dat Tangent i.s.m. Xpect Primair en de gemeente uitvoert is een mooi voorbeeld waar dataonderzoek hopelijk de onderwijspraktijk gaat helpen.
* EED = ernstige, enkelvoudige dyslexie

5.3. Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van kwaliteitszorg

Op het gebied van kwaliteitszorg is voor de toekomst bij Tangent nog een slag te slaan. De inspectie neemt hier in hun eindverslag een verbeteropdracht voor op.
Uit het inspectierapport:
Het bestuur heeft vanuit de kwaliteitscyclus nog onvoldoende zicht op de kwaliteit van zijn scholen en stuurt hierdoor onvoldoende op verbetering. Het bestuur moet ervoor zorgen dat de kwaliteitscyclus die hij nu inricht op bestuursniveau gaat functioneren. Ook moet hij ervoor zorgen dat de scholen hun kwaliteitszorg op orde brengen zodat zijkunnen laten zien dat zij voldoen aan de basiskwaliteit.
Op alle scholen dient de basiskwaliteit van onderwijs op orde te zijn.
Op stichtingsniveau is het nodig de kwaliteitscyclus te verstevigen op inhoud en vast te leggen in een tijdpad door middel van bijvoorbeeld een kwaliteitskalender. Items die hierin in ieder geval een plek moeten krijgen zijn de kwaliteitsgesprekken, interne audits en de kwaliteitszorg op de scholen.
Kernbegrippen bij het verbeteren van de kwaliteitszorg zijn: doelgericht, planmatig en cyclisch.
De rapportage over kwaliteit in de Tertiaalrapportages (= 4-maandelijks verslag) en de kwaliteitsgesprekken zelf zijn in 2020 verder inhoudelijk vormgegeven.
De interne auditsystematiek is verstevigd door uitbreiding van opgeleide interne auditoren en leadauditoren. De interne audits zullen vanuit 'waarderend onderzoeken' (theorie 'Appreciative inquiry'; David Cooperrider) worden ingestoken.
De kwaliteitszorg op de scholen moet worden onderzocht en er moet een duidelijke doorgaande lijn komen met de nog op te zetten kwaliteitszorg op bestuursniveau.

5.4. Verwachte toekomstige ontwikkelingen t.a.v. internationalisering

Er zijn vooralsnog geen concrete plannen voor verdere stappen op internationaal gebied.

5.5. Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van personeel

De personeelssamenstelling in het primair onderwijs is volop in ontwikkeling. Landelijk stijgt het aantal onderwijsondersteuners tussen 2014 en 2019 met ruim 30 procent, terwijl het aantal personen in een directiefunctie met meer dan 10 procent daalde. Het primair onderwijs blijft een sterk vrouwelijke sector. Het aandeel vrouwen steeg de afgelopen jaren in alle functies.
Veranderingen zien we ook in de leeftijdssamenstelling: het aandeel jongeren in de sector stijgt. Afgestudeerden hebben vaker een grotere baanomvang en maken eerder aanspraak op een vaste aanstelling.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Het personeelstekort blijft landelijk toenemen. Het lerarentekort komt in 2024, bij gelijkblijvende omstandigheden, naar verwachting uit op ruim 1.900 FTE. Wel verschillen de tekorten per regio. Deze tekorten ontstaan door een combinatie van factoren. De uitstroom van leraren, de ontwikkeling van het aantal leerlingen en het aanbod van nieuwe leraren.
Ook in deze regio zal het tekort naar verwachting toenemen, tot 104 FTE in 2024, boven op de huidige situatie. In Brabant wordt het grootste absolute tekort verwacht in West-Brabant, namelijk ongeveer 77 FTE in 2024. In Midden-Brabant, waartoe Tangent behoort, is het voorspelde tekort met 27 FTE in 2024 gelukkig het kleinst. Het primair onderwijs kampt niet alleen met een tekort aan leraren, ook kwalitatief goede schoolleiders zijn steeds lastiger te vinden. Om de instroom en het behoud van schoolleiders te versterken, zijn acties nodig. Tangent kijkt in deze nadrukkelijk ook naar interne doorstroom.
In samenwerking met de schoolbesturen binnen T-Primair ontstaan goede initiatieven om het lerarentekort en schoolleiderstekort op te lossen en het beroepsbeeld van het werken in het PO te verbeteren. Denk hierbij aan het zij-instroomtraject, het online platform ‘wijzerinhetonderwijs’ en het ‘high potential traject’ van T-Primair voor aankomende schoolleiders.
Na een dip neemt de instroom op de PABO weer toe. Ook het aandeel startende leraren dat begeleiding krijgt, is de afgelopen jaren licht gestegen. Dat is een goede ontwikkeling, want optimale begeleiding en ondersteuning kunnen ervoor zorgen dat startende leraren blijven werken in het onderwijs.
Personeelsleden in het primair onderwijs zijn overwegend positief over hun baan: zo’n 82 procent. Kritischer zijn ze over de organisatie waarvoor zij werken. Personeelsleden zijn over het algemeen positief over de mate van zelfstandigheid, de samenwerking met collega’s en de inhoud van het werk. Minder positief zijn ze over de beloning, de werkdruk en de loopbaanontwikkelings-mogelijkheden. Vanuit goed werkgeverschap blijft het dus belangrijk om het werkgeluk van onze samenwerkers te meten en oog te hebben voor hun welzijn, groei en ontwikkeling zowel individueel als collectief, van ‘one-size fits all’ naar maatwerk.

5.6. Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van huisvesting

Vanaf 2021 wordt het nieuwe Meerjarig Onderhouds Plan (= MOP) gehanteerd, dat een tijdsperiode van 40 jaar kent. Dit MOP is opgesteld door een extern bureau, VS Building Care, op basis van nulmetingen en inspecties medio 2020 en geeft een goede basis om met de kennis van nu prioriteiten te stellen voor investeringen op het gebied van onderhoud en huisvesting.

In 2021 wordt de nieuwbouw van De Wildschut in Gilze en de extra onderwijshuisvesting van basisschool St. Caecilia in Berkel Enschot opgeleverd en in gebruik genomen.

De aanbesteding en uitvoering van de verbouwing c.q. aanvullende nieuwbouw voor Kindcentrum De Mortel zal in 2021 van start gaan en naar verwachting eind 2022 afgerond worden. Voor basisschool Rennevoirt in Berkel Enschot worden de plannen voor nieuwbouw in 2021 uitgewerkt en wordt een samenwerkingspartner Kinderopvang gezocht, die mee wil investeren in het gebouw. In 2022-2023 wordt de nieuwbouw gerealiseerd. Vanaf schooljaar 2023-2024 zal de nieuwe school in gebruik worden genomen. Bij de asielzoekersschool Prinsenbos in Gilze zoekt Tangent naar uitbreiding met minimaal 2 lokalen. Hierover zijn we met de gemeente Gilze en Rijen in gesprek.

De goede samenwerking met de gemeentes in het kader van huisvesting is en blijft hierbij uiteraard van belang. Ook werken we samen met andere schoolbesturen en Kinderopvangorganisaties in het kader van het Integraal huisvestingsprogramma PO (MIHP-PO+) voor de gemeente Tilburg. In dit integraal huisvestingsprogramma zullen de ambities en bijbehorende bekostiging voor toekomstige huisvesting nader uitgewerkt worden. Op basis van de eerste inventarisaties verwachten we dat vijf Tangentscholen de komende jaren in aanmerking komen voor renovatie dan wel (vervangende) nieuwbouw worden. Op basis van aanvullend onderzoek worden in het MIHP-PO prioriteiten bepaald.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

In het kader van de verbetering van de ventilatievoorzieningen op scholen is voor vijf Tangentscholen een SUVIS-subsidie aangevraagd en toegekend: De Mortel, De Wichelroede, Berkeloo, Prins Bernhard en De Cocon. In 2021 en 2022 worden de noodzakelijke voorzieningen getroffen die voor 30% uit deze subsidie vergoed kunnen worden. Om dit mogelijk te maken halen we enkele geplande investeringen uit het MOP naar voren.

5.7. Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid

Duurzaamheid is een onderwerp dat expliciet een plek heeft gekregen in de uitgezette koers die is vastgelegd in het Koersplan 2020-2024. Hierin doen we de belofte 'toekomstgericht en duurzaam te zijn'. Dit betekent dat Tangent als stichting en de kinderen op de scholen zichtbaar bijdragen aan de goede zorg voor de omgeving, het milieu, de natuur, de wereld en de mensen om ons heen. Dit is meer een integrale kijk op duurzaamheid dan voorheen, toen het versnipperd aandacht kreeg. De duurzame inzetbaarheid bij medewerkers krijgt de komende jaren ook nadrukkelijk aandacht.

Duurzaamheid is ook een thema dat bij huisvesting speelt. De komende jaren zullen er vanuit de overheid steeds hogere eisen gesteld worden aan de duurzaamheidsmaatregelen. Dit vraagt om extra investeringen in onze gebouwen. Nu is nog *BENG* (Bijna EnergieNeutraal Gebouw) de eis bij nieuwbouw. Vanaf 2030 wordt die eis voor gebouwen *ENG* (EnergieNeutraal gebouw).

5.8. Toekomstige investeringen

Voor de komende jaren staan er verschillende vervangingsinvesteringen gepland, zowel op schoolniveau als op Tangentniveau. Het gaat dan met name om het vervangen van meubilair, ICT-apparatuur en leermethodes. Voor bs Caecilia, Rennevoirt en De Mortel kan geïnvesteerd worden vanuit de toegekende aanvulling eerste inrichting. Voor de nieuwbouw van bs De Wildschut wordt geïnvesteerd in de vervanging van het bestaande meubilair, aangevuld met nieuw meubilair. In het kader van verbetering van de ventilatie en andere duurzaamheidsmaatregelen zal Tangent de komende jaren ongeveer 1,5 miljoen investeren.

Investeringen	2021	2022	2023	2024
Onderwijsleerpakket	360.950	97.450	32.750	62.250
Gebouwen	857.000	120.000	384.000	152.000
Onttrekking voorziening gebouwonderhoud	470.000	613.000	504.000	822.000
ICT	317.000	135.500	351.000	179.500
Meubilair	532.500	39.500	3.500	35.000
Investering vervoermiddelen	0	0	0	0
Totaal	2.537.450	1.005.450	1.275.250	1.250.750

6. Continuïteitsparagraaf

6.1. Algemeen

De financiële positie van Tangent is als gezond aan te merken. We kunnen dan ook een verantwoord financieel beleid voeren. Hierbinnen kunnen we niet alleen aan onze verplichtingen voldoen, maar is ook ruimte voor investeringen in de professionalisering van onze leerkrachten en in het verhogen van de kwaliteit van ons onderwijs. Tevens kunnen we investeren in de daarvoor benodigde voorzieningen. Dit alles om onze visie, neergelegd in Het Koersplan "Samen Sterk in de Basis", ook daadwerkelijk waar te maken.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

6.2. Leerlingenprognose per school

Het aantal leerlingen bepaalt het niveau van de reguliere inkomsten. Begin oktober 2020 is aan de hand van de op dat moment bekende gegevens in de toekomst gekeken. Daarbij is uitgegaan van een jaarlijkse uitstroom van alle groep 8 leerlingen en een te verwachte instroom op basis van de inschatting van de directeuren. Deze inschatting is gebaseerd op gegevens van de gemeente, ontwikkelingen in respectievelijk het dorp en de wijk, de reeds bekend zijnde inschrijvingen en een eventueel gehanteerd toelatingsbeleid.

Tabel: leerlingenprognoses per school

Naam school	werkelijk 1-10-2018	werkelijk 1-10-2019	werkelijk 1-10-2020	prognose 1-10-2021	prognose 1-10-2022
Berkeloo	405	418	418	436	436
De Kleine Akkers	139	152	128	136	137
De Wildschut	191	174	160	154	154
Achthoeven / De Mortel	386	340	321	306	302
St. Caecilia	414	435	459	483	509
De Cocon	233	228	233	250	262
De Kring	285	274	268	269	270
Den Bijstere	239	235	215	224	230
Rennevoirt	335	366	386	398	411
De Regenboog	247	237	227	228	227
De Wichelroede	283	302	300	304	310
De Lochtenbergh	298	273	256	245	237
De Vlashof	231	233	215	220	207
Stelaertshoeve	372	389	411	404	404
Hazennest	465	458	434	426	426
Prins Bernhard	164	149	147	147	147
Prinsenbos	44	127	160	165	165
Totaal	**4.731**	**4.790**	**4.738**	**4.795**	**4.834**
Verwacht verschil	+15	+59	-52	+57	+39

NB: De prognoses van de gemeente Tilburg wijken structureel af van de werkelijke cijfers, en dus ook bij de prognoses voor de komende jaren. Daarom gebruiken wij dit niet. In zogenaamde groeidelen van Tilburg, zoals Berkel Enschot moeten bij de prognoses weer een aantal leerlingen worden opgeteld uit “nieuwbouwprojecten”, maar die zijn weer niet gespecificeerd naar onze drie scholen. De prognose van de gemeente Gilze en Rijen houdt dan weer geen rekening met de nieuwbouw van De Wildschut en het effect dat dat kan hebben op instroom van leerlingen. De prognoses zijn op basis van de huidige inschattingen van de schooldirecteuren, maar het blijkt jaarlijks weer erg lastig om het leerlingenverloop te voorspellen. We hebben per 1-10-2020 te maken met een daling van 52 leerlingen (prognose was eerder -6) en stijgingen in de prognoses voor de twee jaar daaropvolgend.

In Udenhout zet de leerlingendaling bij De Mortel door weliswaar door, maar door fusie tussen Achthoeven en de Mussenacker is het leerlingenaantal op 01-10-2019 (bepalend voor de financiering 2020-2021) hoger dan in eerdere cijfers te zien was.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Er is in Udenhout de komende jaren veel nieuwbouw gepland, waardoor er meer gezinnen met kinderen in het dorp komen wonen. Dit effect wordt waarschijnlijk wel zichtbaar in de loop van 2022. De Wichelroede merkt ook al dat er meer aanmeldingen komen voor schooljaar 2021-2022. In Berkel-Enschot zien we leerlingengroei omdat daar de woningmarkt m.n. door nieuwbouw stevig aantrekt. Bij St. Caecilia zijn recent 3 nieuwe leslokalen in gebruik genomen. Voor Rennevoirt zal een nieuwe school gebouwd gaan worden die in augustus 2023 in gebruik wordt genomen.

Het leerlingenaantal op Prinsenbos is dit jaar onverwacht hoog en zal waarschijnlijk ook de komende jaren gemiddeld vrij hoog blijven, gezien de blijvende groei van het aantal bewoners van het AZC, ondanks de vele tussentijdse mutaties.

In Tilburg Noord heeft Kindercampus Hazennest een strakker toelatingsbeleid gehanteerd. We zien sinds het instellen hiervan in de afgelopen jaren een flinke daling in leerlingenaantal. Tegelijkertijd zag De Stelaertshoeve, een school in de buurt, een stijging van het aantal leerlingen. Dit postcodebeleid is nu weer afgezwakt en zal het aantal leerlingen weer stijgen. Bij de Lochtenbergh zet de daling van de afgelopen jaren door en ook bij de Vlashof en Regenboog zien we een lichte daling t.o.v. 2019.

Tot slot zien we een daling van het aantal leerlingen bij de Kleine Akkers. Dit is mede doordat er veel tussentijdse verhuizingen van leerlingen zijn geweest. Ook bij Den Bijstere en De Wildschut zien we een daling. Voor De Wildschut is de vertraging in de realisatie van de nieuwbouw een belangrijke oorzaak. Voor De Cocon, de Kring, De Wichelroede en Prins Bernhard verwachten we een redelijk stabiel leerlingenaantal.

Tijdens de begrotingsgesprekken voor het kalenderjaar 2021 hebben directeuren de prognoses voor 2021-2022, waar nodig, weer aangepast, waarmee de bekostiging eveneens aangepast wordt. We zullen m.n. de verhouding tussen 4- t/m 7-jarigen en 8- t/m 13-jarigen in de prognoses nog eens kritisch moeten bekijken, aangezien dit invloed heeft op de bekostiging. Vanaf 2023 zal dit verschil in bekostiging tussen de jongere en oudere leerling wegvallen.

De leerlingenprognose voor de meerjarenbegroting is gebaseerd op de gemeentelijke geboortecijfers, aangevuld met een eigen prognose o.b.v. uitstroom, gemiddelde instroom en marktaandeel. Tangent verwacht de komende jaren een licht stijgend leerlingenaantal van ongeveer 4.780 naar 4.860 leerlingen.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

6.3. Meerjarenbegroting 2020 – 2023

Continuïteitsparagraaf	Realisatie	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	1-okt-18	1-okt-19	1-okt-20	1-okt-21	1-okt-22	1-okt-23
Totaal aantal leerlingen	4.731	4.790	4.738	4.795	4.834	4.882
Formatie	**2019-2020**	**2020-2021**	**2021-2022**	**2022-2023**	**2023-2024**	**2024-2025**
Fte Directie	21,9104	22,5901	22,3837	21,8846	20,8283	20,5758
Fte Onderwijzend Personeel	293,4935	292,5997	287,0696	282,8859	281,5886	283,4949
Fte Onderwijs Ondersteunend Personeel	44,8712	59,2807	59,9149	59,6292	58,6103	58,5652
Fte Participatiebanen	0	0	0	0	0	0
Fte Totaal	**360,275**	**374,4705**	**369,3681**	**364,3998**	**361,0272**	**362,6359**
Exploitatie	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
3. Baten						
3.1 Rijksbijdragen OCW	29.465.939	30.982.619	29.893.903	29.573.501	29.800.064	30.149.829
3.2 Overige overheidsbijdragen	720.631	697.408	784.973	812.143	811.991	811.278
3.5 Overige baten	1.327.803	1.169.600	1.062.067	973.783	959.200	959.200
Totaal baten	**31.514.373**	**32.849.627**	**31.740.943**	**31.359.427**	**31.571.255**	**31.920.307**
4. Lasten						
4.1 Personele lasten	25.551.573	26.796.803	27.419.456	27.303.851	27.530.857	27.548.589
4.2 Afschrijvingen	703.445	779.900	804.319	869.002	845.907	801.167
4.3 Huisvestingskosten	2.020.468	2.101.093	2.118.650	2.151.050	2.146.650	2.251.050
4.4 Overige instellingslasten	2.066.087	2.209.345	2.083.893	1.886.614	1.886.614	1.887.614
Totaal lasten	**30.341.573**	**31.887.141**	**32.426.318**	**32.210.517**	**32.410.027**	**32.488.421**
Saldo baten en lasten	**1.172.800**	**962.486**	**-685.375**	**-851.089**	**-838.772**	**-568.114**
5. Financiële baten en lasten						
5.1.1 Financiële baten	33.954	33.017	60.372	60.372	60.372	60.372
5.4.1 Financiële lasten	5.873	11.455	9.000	9.000	9.000	9.000
Saldo financiële baten en lasten	**28.081**	**21.562**	**51.372**	**51.372**	**51.372**	**51.372**
Resultaat	**1.200.881**	**984.048**	**-634.003**	**-799.717**	**-787.400**	**-516.742**

De personele bezetting is in 2020-2021 hoger dan in 2019-2020 en laat daarna een lichte daling zien van het aantal FTE OP (=Onderwijzend Personeel).

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Dit is mede afhankelijk van o.a. ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en van keuzes die gemaakt gaan worden n.a.v. overige ontwikkelingen, zowel op lokaal als landelijk niveau, bijvoorbeeld de extra middelen t.b.v. inhaalprogramma's vanwege corona vanuit de overheid.
Voor de komende jaren is een negatief resultaat begroot omdat de algemene reserve in 2019 en 2020 met ruim 2,2 miljoen is toegenomen en we daarmee ruim boven de signaleringswaarde bovenmatige reserves zitten.

LET OP
Het resultaat 2020 geeft een vertekend beeld t.o.v. het begrote resultaat van € 36K.
In dit resultaat is een bedrag van € 911.697 aan loonkosten verwerkt t.b.v. de eenmalige uitkering februari en verrekening van budget aanvullende bekostiging, gerelateerd aan de nieuwe CAO. Deze loonkosten waren niet in de begroting 2020 meegenomen, aangezien dit bij het vaststellen van de begroting nog niet bekend was. Deze kosten zijn namelijk pas in februari 2020 verrekend als eenmalige uitkering, terwijl de inkomsten volledig aan 2019 zijn toegekend. Als we deze loonkosten niet meetellen in het uiteindelijke resultaat van 2020 krijgen we een eerlijker beeld van het verschil t.o.v. de begroting 2020. Het genormaliseerde resultaat zou dan € 1.895.699 zijn geweest, een positief verschil van ongeveer € 1.860.000 t.o.v. de begroting 2020. Het genormaliseerd resultaat 2019 was dan ook € 289.000 i.p.v. € 1.200K, dus € 911.679 lager dan het werkelijke resultaat.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

6.4. Meerjarenbalans 2020 – 2024

Balans	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1. Activa						
1.2 Materiële vaste activa	5.364.318	5.603.474	6.866.605	6.390.053	6.315.396	5.942.979
1.3 Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Vaste activa	5.364.318	5.603.474	6.866.605	6.390.053	6.315.396	5.942.979
1.5 Vorderingen	1.868.002	3.074.821	3.074.821	3.074.821	3.074.821	3.074.821
1.6 Effecten	0	0	0	0	0	0
1.7 Liquide middelen	6.549.621	7.187.032	5.619.898	5.583.732	5.266.989	5.300.664
Vlottende activa	8.417.623	10.261.853	8.694.719	8.658.553	8.341.810	8.375.485
Totale activa	**13.781.941**	**15.865.327**	**15.561.324**	**15.048.606**	**14.657.206**	**14.318.464**
Waarvan gebouwen en terreinen	1.277.779	1.659.913	2.426.615	2.431.892	2.688.569	2.700.689
2. Passiva						
Publiek vermogen	7.350.469	8.342.715	7.706.712	6.904.994	6.115.594	5.596.852
Privaat vermogen	1.464.610	1.456.412	1.458.412	1.460.412	1.462.412	1.464.412
2.1 Eigen vermogen	8.815.079	9.799.127	9.165.124	8.365.406	7.578.006	7.061.264
2.2 Voorzieningen	2.003.853	2.302.037	2.632.037	2.919.037	3.315.037	3.493.037
2.3 Langlopende schulden	0	0	0	0	0	0
2.4 Kortlopende schulden	2.963.009	3.764.163	3.764.163	3.764.163	3.764.163	3.764.163
Totale passiva	**13.781.941**	**15.865.327**	**15.561.324**	**15.048.606**	**14.657.206**	**14.318.464**
Waarvan voorziening gebouwonderhoud	1.548.589	1.823.902	2.153.902	2.440.902	2.836.902	3.014.902

Het eigen vermogen is in 2019 en 2020 fors gegroeid. Hierdoor heeft Tangent een gezonde financiële buffer om de komende jaren extra te investeren in de kwaliteit van het onderwijs en het personeelsbestand op peil te houden. Ook kunnen eventuele tegenslagen in de toekomst opgevangen worden. Tangent heeft bovendien geen langlopende schulden.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

6.5. Financiële kengetallen

Financiële kengetallen	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Signalering
Solvabiliteit 2	79%	76%	76%	75%	74%	74%	min. 30%
Liquiditeit	2,8	2,7	2,3	2,3	2,2	2,2	min. 0,75
Netto werkkapitaal	17,30%	19,80%	15,50%	15,60%	14,50%	14,40%	0
Weerstandsvermogen PO	12%	14%	8%	7%	4%	4%	< 5%
Weerstandsvermogen VO	28%	29,80%	28,80%	26,60%	24,00%	22,10%	< 5%
Rentabiliteit	3,80%	3,00%	-2,00%	-2,50%	-2,50%	-1,60%	min.-10%
Huisvestingsratio	6,70%	6,70%	6,60%	6,80%	6,80%	7,00%	> 10%
Aandeel personeelskosten	84%	84%	84,6	84,8	84,9	84,8	Gem. 81-85%

De kengetallen blijven over het algemeen goed binnen de signaleringswaarden en geven een positief beeld. Tangent kan aan al haar betalingsverplichtingen voldoen, inclusief onverwachte uitgaven tot een bepaalde hoogte. Alleen het weerstandsvermogen PO zakt vanaf 2023 onder de signaleringswaarde van 5%. Echter wordt over het algemeen in het kader van de risicoanalyse het weerstandsvermogen VO aangehouden, die ruim boven de signaleringswaarde blijft.
Het aandeel personeelskosten is bij Tangent 'gemiddeld' vergeleken met andere PO-besturen.

Berekeningen:
(1) Solvabiliteit 2 = (eigen vermogen + voorzieningen)/totaal vermogen

(2) Liquiditeit c.q. current ratio: vlottende activa/kortlopende schulden

(3) Netto werkkapitaal = (vlottende activa - kortlopende schulden)/totale baten

(4) Weerstandsvermogen PO = (eigen vermogen -/- vaste activa)/rijksbijdrage OCW

(5) Weerstandsvermogen VO = eigen vermogen/totale baten

(6) Rentabiliteit = resultaat/totale baten

(7) Huisvestingsratio = (huisvestingslasten+afschrijving gebouwen)/ totale lasten

(8) Aandeel personeelskosten = personeelskosten/totale lasten

Tabel: Signaleringswaarde bovenmatig publiek eigen vermogen

Signaleringswaarde voor bovenmatig publiek eigen vermogen	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Aanschafwaarde gebouwen	1.499.107	1.941.428	1.941.428	1.941.428	1.941.428	1.941.428
0,5 x aanschafwaarde gebouwen x 1,27	951.933	1.232.807	1.232.807	1.232.807	1.232.807	1.232.807
Boekwaarde resterende materiële vaste activa	4.086.539	3.943.561	4.439.990	3.958.161	3.626.827	3.242.290
Omvangafhankelijke rekenfactor x totale baten	1.577.416	1.644.132	1.590.066	1.570.990	1.581.581	1.599.034
Normatief publiek eigen vermogen	6.615.888	6.820.500	7.262.862	6.761.958	6.441.215	6.074.131
Werkelijk publiek eigen vermogen	7.350.469	8.342.715	7.706.712	6.904.994	6.115.594	5.596.852
Bovenmatige reserves	**734.581**	**1.522.215**	**443.849**	**143.037**	**-325.621**	**-477.279**

Tangent zit ca. € 1,5 mln. boven de signaleringswaarde voor bovenmatig publiek eigen vermogen van OCW maar ca. € 1,2 mln. onder de berekening van PO/VO. Voornaamste verschillen tussen beide berekeningen zijn de vordering op OCW en de berekening van de activa (excl. gebouwen).

De verwachting is dat de vordering op OCW met de invoering van de modernisering van de bekostiging in 2023 afgeboekt moet worden ten laste van het resultaat. Daarmee daalt de vermogenspositie van Tangent aanzienlijk. Ook zal de vermogenspositie dalen als gevolg van de wijziging in waardering van de voorziening voor gebouwonderhoud. Daarna is de vermogenspositie van Tangent nog steeds gezond te noemen.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Bijlage 1. Verslag Raad van Toezicht

1. Algemeen

Het jaar 2020 was door de impact van corona op onze samenleving, een bijzonder jaar voor Tangent. Met de recente start van de bestuurder en zijn Directeur Bedrijfsvoering in het najaar van 2019 maakte dat de uitdaging bijzonder omvangrijk en complex. Desalniettemin is de Raad van Toezicht van mening dat het bestuur en alle samenwerkers van Tangent zich bijzonder krachtig door het jaar heen hebben geslagen en willen wij hen als Raad van Toezicht hiermee complimenteren en hen bedanken voor de extra inzet die zij hebben getoond.

De wettelijke taken van de RvT bij Tangent betreffen:
1. Het goedkeuren van de begroting, de jaarrekening, het Bestuursverslag en, indien van toepassing, het meerjarenplan van Tangent.
2. Het toezien op de naleving van de wettelijke verplichtingen en de omgang met de code voor goed bestuur en de afwijkingen van die code.
3. Het toezien op de rechtmatige verwerving en op de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen van Tangent.
4. Het aanwijzen van een accountant die verslag uitbrengt aan het toezichthoudend orgaan.
5. Het benoemen, schorsen en ontslaan van de Voorzitter van het CvB en het vaststellen van de beloning van de Voorzitter van het CvB en de jaarlijkse evaluatie van het functioneren van het CvB.
6. Het jaarlijks afleggen van verantwoording over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld onder 1 tot en met 5, in het Bestuursverslag van Tangent.

Daarnaast ondersteunt en adviseert de RvT het CvB over beleidsvraagstukken en financiële zaken.

Ad 3. De RvT ziet als volgt toe op de rechtmatige verwerving en op de doelmatige en rechtmatige besteding van de middelen die Tangent nodig heeft om onderwijs te geven:

- De RvT ontvangt tweemaal per jaar de 4-maandelijkse Tertiaalrapportages met daarin o.a. een verantwoording van de verwerving en besteding van middelen.
- Ook de RvT ontvangt en bespreekt het Bestuursverslag en de jaarrekening waarin Tangent o.a. verantwoording aflegt over de verwerving en besteding van de middelen.
- Alle belangrijke beleidsdocumenten m.b.t. financiën worden besproken en eventueel goedgekeurd door de RvT, zoals bijvoorbeeld de Mandaat- en procuratieregeling, het Treasurystatuut en het Financieel Beleid.
- Het jaarlijkse bespreken en goedkeuren van de Begrotingsbrief en de meerjarenbegroting.
- Het bespreken van grootschalige investeringen
- Het regelmatig bespreken van de risicoanalyse.

2. Code Goed Bestuur en afwijkingen

Wij hanteren binnen Tangent de ‘Code goed bestuur in het Primair Onderwijs’ die per 1 augustus 2017 in werking is getreden. Binnen Tangent legt het eenhoofdig bestuur (CvB) verantwoording af aan een Raad van Toezicht. De naleving van wet- en regelgeving krijgt op gepaste wijze aandacht. In 2020 is niet van de ‘Code goed bestuur in het Primair Onderwijs’ afgeweken.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

3. Besproken onderwerpen

De Raad van Toezicht is in 2020 zes keer bijeengekomen, waarvan drie keer online via Teams vanwege corona. In deze bijeenkomsten is, naast de vaste thema's zoals hiervoor aangegeven, gesproken over het nieuwe Koersplan, de risicoanalyse, het nieuwe functieboek, de overstap naar schatkistbankieren als gevolg van de negatieve rente en het inspectiebezoek. De Raad van Toezicht heeft de jaarrekening en het Bestuursverslag 2019 goedgekeurd. Ook de meerjarenbegroting 2020-2023 is in 2020 akkoord bevonden.
Daarnaast is de RvT actief aan de slag gegaan met enerzijds haar eigen functioneren als team en anderzijds met het herzien of herijken van de formele documenten zoals het Toezichtskader, inclusief de daarbij behorende statutenwijziging en het bestuurdersreglement. Daarmee heeft de zelfevaluatie van de RvT uit 2019 een vervolg gekregen, dat aansluit op de komst van drie nieuwe leden. Door een externe is het herijkingsproces begeleid en er is tweemaal een specifieke bijeenkomst hiertoe gehouden. Dit proces zal in 2021 worden afgerond, waarmee de *governance* qua documenten zoals het intern toezichtkader en het bestuurlijk toetsingskader herijkt zijn binnen Stichting Tangent. In 2020 heeft de Raad van Toezicht geen scholing gevolgd in het kader van permanente educatie. Het is wel besproken met elkaar, maar door corona heeft geen scholing plaats gevonden.
De Raad van Toezicht is daarnaast twee keer aangesloten bij de vergadering van de GMR, beide keren eveneens online. De schoolbezoeken hebben in 2020 evenmin doorgang kunnen vinden vanwege corona. We hopen dat in 2021 weer op te kunnen pakken. Het schoolbezoek is uitgesteld tot 2021.

4. Horizontale verantwoording

Het woord 'horizontaal' heeft betrekking op het contact met stakeholders. Tangent hecht ook waarde aan de horizontale verantwoording naar haar stakeholders. Dat is op de volgende wijze vormgegeven:
- In het proces van totstandkoming van het nieuwe Koersplan 2020-2024 is twee keer een moment geweest waarbij het CvB, samen met de werkgroep en vertegenwoordigers van de RvT gesproken heeft met stakeholders binnen Tangent.
- Het College van Bestuur voert regelmatig overleg met vertegenwoordigers van de Gemeenten Tilburg, Goirle en Gilze-Rijen, en met partners uit het Voortgezet Onderwijs, de Kinderopvang en andere relevante partners.
- Het College van Bestuur overlegt regelmatig met de GMR van de stichting.
- De directeuren overleggen regelmatig met de Medezeggenschapsraden van hun school. Van het overleg zijn afzonderlijke (school) jaarverslagen beschikbaar die tevens ook publiek worden gemaakt binnen de scholen. Voor het jaarverslag van de GMR, zie bijlage 2.
- Tangent participeert o.a. in:
    - Plein013
    - RSV Breda e.o.
    - T-Primair
    - RTC Midden- Brabant
    - Stichting Kindcentra Goirle

Het Bestuursverslag wordt beschikbaar gesteld op de website van Tangent. Het beleid van Tangent wordt o.a. toegelicht in een digitale nieuwsbrief aan het personeel. De nieuwsbrief is in 2020 viermaal verschenen in digitale vorm.

5. Bestuurder en toezichthouders in 2020

<u>Bestuurder/Voorzitter CvB</u>

Marcel van den Hoven is sinds 1-10-2019 Voorzitter en enig lid van het CvB. Hij had in 2020 als nevenfuncties: lid van het bestuur van Carnavalsstichting Tilburg en lid van bestuur van Kermis FM.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Leden Raad van Toezicht

In 2020 bestond de Raad van Toezicht uit vijf leden, waarin één wisseling heeft plaatsgevonden wegens beëindigen van de wettelijke termijn. De samenstelling en de aandachtsgebieden zien er als volgt uit:

RvT lid	Aandachtsgebieden	Hoofdfunctie	Nevenfuncties
M.C.M Staats (bezoldigd) Lid vanaf 1-1-2020, Voorzitter per 1-4-2020	Organisatie en HRM, Lid remuneratie-commissie	HR-manager Surplus	Bestuurslid Stichting 28-decemberfonds Beatrixcollege Tilburg (onbezoldigd)
J.C. van den Bosch (bezoldigd) Vicevoorzitter, per 1-4-2020	Vicevoorzitter Organisatie & Innovatie Lid van de remuneratie commissie Lid Auditcommissie	Directeur HBO Drechtsteden; Directeur House of Entrepreneurship / House of Governance	Voorzitter RvT KPO Roosendaal (tot 31/12/2020, bezoldigd); Lid St. Maatschappelijk Betrokken Ondernemen Dordrecht (onbezoldigd)
B. Rombouts (bezoldigd) Lid RvT	Organisatie, Lid van de commissie Onderwijs en Kwaliteit	Interim-manager en onderwijsadviseur, coach	Vz bestuur St. voor de Verandering (dagbesteding) (onbezoldigd); Lid familiecommissie ouderinitiatief De Toekomst(onbezoldigd) Vicevoorzitter Raad van Toezicht bij Combinatie Jeugdzorg (bezoldigd)
P.J.M. Hellings (bezoldigd) Lid RvT	Organisatie en Financiën, lid Auditcommissie	Senior stafmedewerker bekostiging en financieel toezicht Algemene Onderwijsbond	Lid Raad van Toezicht Stichting Kiem Onderwijs en Opvang Uden (bezoldigd)
B.D. Lindemann (bezoldigd) Lid RvT	Onderwijs en Kwaliteit; commissie Onderwijs en Kwaliteit	Directeur Wisselwerkers; Academic Entrepreneurs Directeur Dutch Entrepreneurs Academy	Geen
drs. D. van Kelle Voorzitter tot 1-4-2020	Voorzitter, organisatie, coördinatie en communicatie; Lid remuneratiecommissie	Voorzitter College van Bestuur Stichting Markland College	Vz bestuur St. SWV Voortgezet Onderwijs Roosendaal (onbezoldigd) en lid RvT Stichting Cito (bezoldigd)

6. Vergoedingsregeling RvT

De vergoedingsregeling van de RvT bestaat sinds 1 april 2020 uit een vergoeding voor de voorzitter en de leden van de RvT, totaal een bedrag van afgerond € 32.000. Reiskosten kunnen ingediend worden à € 0,19 per kilometer. Ook worden scholings- en advieskosten vergoed door Tangent. In 2020 was dit een bedrag van afgerond € 14.000.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

7. Commissies

De Raad van Toezicht werkt met drie commissies, zoals te zien in de bovenstaande tabel. De Remuneratiecommissie voert de werkgeversrol uit naar het College van Bestuur. In het afgelopen jaar hebben zij het jaargesprek gevoerd met de voorzitter van het CvB; dit wordt apart vastgelegd. De Auditcommissie is verantwoordelijk voor Financiën en Control. Deze commissie heeft in 2020 drie keer gesproken met de Directeur Bedrijfsvoering in het kader van de voorbereiding op de diverse financiële (beleids)stukken. De Auditcommissie bereidt en spreekt de financiële onderwerpen voor met de Voorzitter CvB en de Directeur Bedrijfsvoering. Hierbij legt zij nadruk op een juiste besteding van de middelen die Tangent ter beschikking heeft. Acties die hiertoe worden ondernomen zijn:

- Het bespreken van een jaarrekening en Bestuursverslag
- Het bespreken van tussentijdse rapportages, zoals Tertiaalrapportages (periode van 4 maanden)
- Het bespreken van periodiek terugkerende beleidsdocumenten zoals het Financieel beleid, het Treasurystatuut en de Risicoanalyse,
- Het bespreken van de begrotingsbrief en de meerjarenbegroting.
- Het bespreken van grootschalige investeringen.
- Het bespreken van een risicoanalyse.

De commissie Onderwijs en Kwaliteit heeft tweemaal per jaar een bijeenkomst met het College van Bestuur en de beleidsmedewerker onderwijs en kwaliteit. Daarnaast hebben zij deelgenomen aan het gesprek met de inspectie.

8. Samenwerking Raden van Toezicht Tilburg en omstreken

Jaarlijks wordt er een bijeenkomst georganiseerd voor Raden van Toezicht Tilburg en omstreken. De Raad van Toezicht van Tangent heeft in 2013 het initiatief genomen tot deze bijeenkomsten en heeft de eerste bijeenkomst in 2013 verzorgd. Daarna werd de organisatie steeds door een andere Raad van Toezicht gedaan. In 2020 was er wel een bijeenkomst gepland maar deze heeft geen doorgang gevonden door corona. Deze bijeenkomst is verzet naar 2021.

9. Bijeenkomsten RvT 2020

06.02.2020 : RvT vergadering
26.03.2020 : RvT vergadering
20.05.2020 : RvT vergadering
25.06.2020 : RvT vergadering
15.10.2020 : RvT vergadering
17.12.2029 : RvT vergadering

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Bijlage 2: Verslag GMR 2020

Voorwoord

Dit is het jaarverslag 2020 van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad van Stichting Tangent. Zij vertegenwoordigt de zestien scholen. Naast de formele bevoegdheden van de GMR, zijn wij een sparringpartner voor het College van Bestuur en een kanaal voor ouders en personeel om met vragen of opmerkingen over het beleid van de stichting te komen. Wij hebben aan het begin van het jaar onszelf tot doel gesteld een proactieve GMR te zijn.

De GMR heeft in het kalenderjaar 2020 vijf keer vergaderd tijdens schooljaar 2019-2020 en drie keer in de periode van september 2020 t/m december 2020. De secretaris van de GMR maakt de agenda, in overleg met de voorzitter en het CvB.

De vergaderingen hebben vanaf maart 2020 online plaatsgevonden i.v.m. de corona-maatregelen. Het streven is om, zodra de maatregelen het weer toe laten, weer fysiek vergaderingen bij te wonen.

1. Werkwijze

De GMR werkt sinds schooljaar 2017-2018 met werkgroepen. De werkgroepen zijn te verdelen in
Financiën en faciliteiten
Onderwijs en Zorg
Personeel en Organisatie
Communicatie

Er is één aanspreekpunt per werkgroep. De werkgroep bereidt vragen voor en stuurt deze voor het GMR-overleg naar de secretaris. Deze stuurt de vragen door naar het CvB zodat zij zich kunnen voorbereiden.

We bekijken per schooljaar of de werkwijze van de werkgroepen nog voldoet. Dit hangt af van hoe de samenwerking met de nieuwe bestuurder is, hoe deze stukken aanlevert en of de leden van de werkgroepen evenredig worden belast. Bij de vergadering van september 2020 is besloten om de werkgroep communicatie op te heven. Hiervoor in de plaats zijn organisatiegroepen ontstaan voor de verschillende bijeenkomsten die de GMR organiseert.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

2. Samenstelling

Samenstelling van de GMR tot aan de zomervakantie, schooljaar 2019-2020

Oudergeleding

D'n Hazennest	Vacature
Kleine Akkers	Margo Kuijpers
Prins Bernhard	Vacature
Berkeloo	Janneke Goris
Achthoeven	Christel Swinkels
Cocon	André Verhoof
St. Caecilia	Wouter Verhoof
De Kring	Gea Schaap (voorzitter)

Personeelsgeleding

Den Bijstere	Judith Rosenau
De Wichelroede	Rik Veekens
De Lochtenbergh	Ilse Buylinckx
Rennevoirt	Manon van Mol
De Regenboog	Nienke Meij
Stelaertshoeve	Lisanne Voorn
De Vlashof	Carolien Deliën
De Wildschut	Annemieke van Fessem (secretaris)

Samenstelling van de GMR na de zomervakantie, schooljaar 2020-2021

Oudergeleding

Prins Bernhard Kindercampus	Vacature
Hazennest	Baukje Keijsers (nov-dec)
Berkeloo	Janneke Goris
St. Caecilia	Wouter Verhoof
De Mortel	Christel Swinkels (voorzitter)
De Cocon	Paul Verstraten
Kleine Akkers	Margo Kuijpers
De Kring	Suzanne de Bar (sept-okt-nov)

Personeelsgeleding

Den Bijstere	Vacature
De Wichelroede	Rik Veekens
De Lochtenbergh	Vacature
Rennevoirt	Manon van Mol
De Regenboog	Nienke Meij
Stelaertshoeve	Lisanne Voorn (secretaris)
De Vlashof	Carolien Deliën
De Wildschut	Mieke Vermeeren

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

3. De behandelde onderwerpen in vogelvlucht

De volgende onderwerpen zijn aan bod gekomen:
Stakingen 2020 en inzet stakingsgelden
Nieuwe koersplan Tangent
Nieuwe toezichtkader voor onderwijskwaliteit van de onderwijsinspectie
Begroting en riscoanalyse Tangent
Functiehuis en functieboek
Verhuis- en reiskostenregeling
Beleidsrijke avond – mr/gmr avond
Analyse opbrengsten scholen en schoolambities
Begrotingsgesprekken
Bezoek inspectie van onderwijs
Emolumentenregeling
Aanpassing fietsregeling
Aanpassing mobiliteitsbeleid
Begroting 2021-2024

4. Instemmingsrecht

De personeels- en/of oudergeleding van de GMR heeft afgelopen jaar instemmingsrecht gehad over de volgende onderwerpen:

Invoeringsplan functiehuis	maart 2020	instemming
Functieboek en was/wordt-lijst	mei 2020	instemming
Bestuursformatieplan	mei 2020	instemming
Risicoanalyse 2020	November 2020	instemming
Emolumentenregeling	November 2020	Instemming
Verhuiskostenregeling	December 2020	Instemming
Werkkostenregeling	December 2020	Instemming
Mobiliteitsregeling	December 2020	Instemming
Relaties op de werkvloer	December 2020	(2021)

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

5. Advies
De personeels- en/of oudergeleding van de GMR heeft afgelopen jaar adviesrecht gehad over de volgende onderwerpen:

Begroting 2020 en meerjarig perspectief 2021-2023	februari 2020	positief advies met aanvulling
Risicoanalyse 2019	februari 2020	positief advies
Koersplan	mei 2020	positief advies
Uitvoeringsplan Koersplan	mei 2020	positief advies
Besturings- en management filosofie	mei 2020	positief advies
Managementstatuut	mei 2020	positief advies
Begrotingsbrief	juni 2020	positief advies met aanvulling

6. Communicatie en overleg met het CvB en de achterban

Twee weken voorafgaand aan de GMR vergadering, is er een vooroverleg tussen het dagelijks bestuur van de GMR (voorzitter en secretaris) en het CvB. Hier wordt besproken wat er speelt bij Tangent en wat agendapunten zijn.

De nieuwe Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS) schrijft voor dat de GMR twee keer per jaar overleg heeft met de Raad van Toezicht. De GMR heeft, in overleg met Martin Staats, voorzitter van de RvT, gekozen om deze bijeenkomsten in het voorjaar en najaar te plannen.

De agenda's van de vergaderingen van de GMR staan op de site van Tangent. Hiermee voldoen we aan de wet die stelt dat deze stukken openbaar moeten zijn. Goedgekeurde notulen komen niet openbaar maar zijn altijd op te vragen via de secretaris. Sinds schooljaar 2017-2018 worden er highlights binnen een week na de vergadering verstuurd aan het CvB, de RvT, het bestuursbureau, de directeuren, GMR-leden en alle secretarissen van de MR'en. Op deze manier worden de verschillende geledingen binnen Tangent geïnformeerd over wat de GMR doet.

7. Gevolgde scholing
In het kader van professionalisering, heeft de GMR sinds 2018 meerdere malen een training van Marije Boot van Boost by Boot gehad. Deze training is gericht op de eigen plek in de organisatie: wie zijn we, wat brengt ons in de GMR, wat is onze taak en rol. De GMR heeft middels deze training goede stappen gezet om haar rol beter te kunnen uitvoeren. Dit jaar, op 16 november 2020 heeft er een vervolgtraining plaatsgevonden, vanwege het grote aantal nieuwe leden binnen de GMR. Doel van deze training was om de beleidsstukken die we krijgen in vergaderingen, goed te kunnen toetsen, volgens onze leidende principes.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Deze principes hebben we in volgorde van prioriteit als volgt neergezet:
1. toetsen aan eigen koers en eigenheid
2. zorgvuldigheid (→duidelijkheid, kundigheid, consistentie/betrouwbaarheid, uitdragen)
3. leidt dit tot een verbeterde situatie (→ voor school, kinderen en personeel)
4. financieel gezond en verantwoord

8. Bijzonderheden

Het afgelopen jaar was een bijzonder jaar. De inhoudelijke samenwerking met het nieuwe CvB heeft verdere vorm gekregen. De Raad van Toezicht kent nieuwe leden met wie we een prettig online overleg hebben gehad in het voorjaar. Verder is er door de coronacrisis een andere manier van overleg voeren geweest. Online bleek veel mogelijk, we hebben deze kansen benut. De GMR is betrokken geweest bij de ontwikkelingen die het coronavirus in het onderwijs met zich mee bracht. Verder heeft zij met de RvT verdere afspraken gemaakt om naast de halfjaarlijkse gesprekken, andere momenten overleg te hebben. Dit is met een afvaardiging van RvT en GMR om meer inhoudelijk te overleggen over zaken binnen Tangent. Tevens bracht in 2020 de Onderwijsinspectie een bezoek aan Tangent. Een afvaardiging van de GMR is in gesprek gegaan met de inspecteurs. De bevindingen van het inspectiebezoek worden in het 2021 verwacht.

9. Slotwoord

We zijn als GMR professioneel. De afgelopen jaren is het gelukt hier goede stappen in te zetten. Met een nieuw dagelijks bestuur sinds schooljaar 2020-2021 gaan we hiermee door en blijven kritisch op ons eigen handelen.

Gea Schaap, voorzitter schooljaar 2019-2020
Annemieke van Fessem, secretaris schooljaar 2019-2020
Christel Swinkels, voorzitter schooljaar 2020-2021
Lisanne Voorn, secretaris 2020-2021

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Bijlage 3. Jaarverslagen scholen Tangent

Jaarverslag St. Caecilia: *Samen Groeien*

Op onze school ontwikkelen kinderen zich in een vertrouwde omgeving met veel aandacht voor leerlingenzorg. Zelfstandigheid, verantwoording nemen en sociaal emotionele ontwikkeling staan daarbij centraal.
Daarnaast leren we kinderen samenwerken, want leren doen ze niet alleen. De school staat voor een vriendelijk en veilig klimaat, waarin ieder kind voldoende ruimte heeft voor zijn/haar ontplooiing.
We zijn er daarnaast ook trots op dat de kinderen doorgaans goede, hoge resultaten bereiken en succesvol zijn in het Voortgezet Onderwijs. Met als uitgangspunt het nieuwe Koersplan van Tangent heeft de school een nieuw schoolplan voor de periode 2021-2024 samengesteld.

Onderwijskundige resultaten

Bij belangrijke vakken staat de deskundigheid van leerkrachten voorop, deze lessen zijn veelal leerkracht-gestuurd. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden om leerlingen meer actief te betrekken bij de inhoud van de lessen. Leervragen, onderzoeksvragen, gepersonaliseerd leren vormen dan kernbegrippen. Twee jaar geleden is daarom een methode ingevoerd voor meer gepersonaliseerd leren, de DaVinci methode. De eerste projecten zijn achter de rug en kinderen, leerkrachten en ouders zijn enthousiast. We lijken de goede weg gevonden te hebben. We ervaren dat het verzamelen van materiaal arbeidsintensief is en zoeken naar een optimale situatie.

Samenwerking

Ouders maken steeds meer gebruik van de voorzieningen die het kindcentrum biedt. Onze samenwerkingspartner, de Kleine Wereld ervaart dat er ook grenzen zijn aan de capaciteit van de opvang. Dit heeft gevolgen voor de school. Ouders kiezen nu soms daardoor voor een andere school.

Team

Door de andere wijze van bekostigingssystematiek door Tangent (volgt nu de landelijke regelingen) zijn we als sterke groeischool onder druk komen staan en hebben we moeten snijden in het ondersteuningsteam. Mede door de werkdruk-gelden, beschikken we over een fulltime conciërge, is er ondersteuning in de kleutergroep en in de groepen 3 t/m 8 zijn vakdocenten gymnastiek en muziek aangesteld. Deze dynamiek brengt met zich mee dat er nadrukkelijk aandacht is voor teambuilding en goede samenwerking.
Het managementteam is uitgebreid en oriënteert op haar rol. Om voldoende inhoud te kunnen blijven geven aan goede leerlingenzorg en Passend Onderwijs staat de school voor een flinke uitdaging.
Corona heeft ervoor gezorgd dat de school is gesloten geweest en werd onderwijs op afstand snel ingevoerd. Noodopvang voor leerlingen was goed geregeld en daar werd veelvuldig gebruik van gemaakt. Hoewel we ervaren dat de impact op het onderwijs gering was, was het voor het team een grote inspanning. Ook het feit dat we elkaar veel minder ‘ontmoeten’ is een aandachtspunt. Samenwerking is essentieel en wordt door de Corona maatregelen vaak belemmerd.

Initiatieven en activiteiten

In 2020 is de school weer gegroeid en de huisvesting is onder druk komen te staan. Door de sterke groei is een toelatingsbeleid ingevoerd dat meteen in mei 2018 (met instemming van de Medezeggenschapsraad) aangepast moest worden omdat het aantal aangemelde kinderen in Berkel-Enschot de verwachting ruim overtrof. In november heeft de Medezeggenschapsraad opnieuw ingestemd met een aanpassing van het toelatingsbeleid.
In het nieuwe schooljaar hebben we de nieuwe projectorganisatie ingevoerd en gaan we werken met programmaleiders en projectleiders. Onderwijskundig hebben we ingestoken om het leesonderwijs onder de loep te nemen met behulp van een externe deskundige.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Jaarverslag Rennevoirt

Schoolontwikkeling

"We bepalen samen de plannen voor de toekomst", een uitspraak die past bij Rennevoirt. De afgelopen jaren hebben we stappen gezet om de principes van het jenaplanonderwijs te vertalen naar hoe leraren werken. Binnen de school is een cultuur gegroeid waarin het inzetten en ontwikkelen van talenten – zowel van leerlingen, ouders als professionals – leidend is.
Bij het opstellen van het schoolplan 2020-2024 zijn we gestart met het herijken van de visie. Vervolgens hebben we de balans opgemaakt middels een SWOT-analyse. Met de uitkomt van deze analyse hebben de werkgroepen en specialisten een plan gemaakt voor de komende jaren. De opzet en inrichting van de nieuwbouw is hierin meegenomen. Bij dit proces zijn we ondersteund door de PO-Raad middels een innovatietraject. In 2021 staan afstemming en samenwerking van de verschillende plannen centraal. We zijn gestart om de doorgemaakte ontwikkelingen, die we met het team willen vasthouden, te beschrijven in kwaliteitskaarten. Deze kaarten voegen we toe aan het professioneel statuut. Ontwikkelingen die gepland staan voor in de toekomst zijn vertaald in een ambitiekaart.

Opbrengsten

Bij de analyse van de M-toetsen 2020 stond het nieuwe onderwijsresultatenmodel centraal. We hebben het team geïnformeerd en na een gezamenlijke analyse van de behaalde resultaten op het referentieniveau, besloten de focus meer te leggen op de 'middengroep'. Verder kwam uit de analyse van de E-toetsen 2020 naar voren dat groep 3 door de eerste lockdown een achterstand heeft opgelopen op het gebied van technisch lezen en spelling.
We hebben voor deze leerlingen de subsidie "Inhaal en Ondersteuningsprogramma" aangevraagd. De subsidie is gebruikt voor het inzetten van extra interventies voor de (inmiddels) groep 4 leerlingen. In december 2020 kunnen we concluderen dat de achterstand bij 75% van de leerlingen is weggewerkt en dat 100% van de leerlingen een substantiële groei heeft doorgemaakt.
Door de invoering van de nieuwe spellingsmethode zagen we school breed een stijging van de scores op de Cito E toets van spelling.

Corona

Na de eerste lockdown hebben we het thuisonderwijs geëvalueerd. De evaluatie is verwerkt in een protocol waarin we verschillende scenario's hebben uitgewerkt. Bij de tweede lockdown hebben we als locatie snel kunnen schakelen. Er is meer begeleiding ingezet voor de leerlingen van leerjaar 3 en leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. Het thuisonderwijs is adaptief vormgegeven wat past binnen onze visie op onderwijs. Wij hebben als team ervaren hoe belangrijk en laagdrempelig ons contact met ouders normaal gesproken is. De digitale ontwikkelingen hebben door deze situatie een enorme voortgang doorgemaakt voor zowel leerlingen als leerkrachten.

Professionalisering

Middels het traject "Anders Organiseren" vanuit de PO-Raad hebben we de ingezette ontwikkeling m.b.t. professionalisering van individuele teamleden tot vakspecialist voorgezet. Een uitgebreid pallet van kennis en competenties ondersteund het gehele team bij het realiseren van onderwijs dat aan zoveel mogelijk onderwijsbehoeften van leerlingen voldoet. Voorbeelden hiervan zijn: de pedagogisch-specialist, dyslexie/lees-specialist, didactisch-specialist en specialist executieve functies.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Jaarverslag De Regenboog

Schoolontwikkeling

Dit jaar zijn we gestart met de implementatie van een nieuwe rekenmethode, Pluspunt. Dit traject wordt begeleid door EDUX. Daarnaast hebben we ingezet op het vergroten van de didactische vaardigheden van de leerkrachten door inzet van beeldbegeleiding en intervisie door een Tangentcoach. Hierbij ligt de focus op het gebruik van het EDI-model. De kleuterbouw richt zich daarnaast ook op het implementeren van de module beredeneerd aanbod in KIJK!. Het aanbod wordt doel- en planmatiger door de leerlijnen en tussendoelen te koppelen aan het aanbod. Deze ontwikkelingen gaan we vastleggen in ambitie- en kwaliteitskaarten. We stellen hoge doelen aan alle leerlingen. De komende jaren willen we de professionele cultuur verder verbeteren én borgen door o.a. te gaan werken met leerteams. In schooljaar 2020/2021 voeren wij de toetsen van IEP (bureau ICE) in als leerlingvolgmodel. Groep 8 heeft deze toets in 2020 gemaakt, de rest van de school volgt begin 2021.

Opbrengsten

We blijven inzetten op begrijpend lezen en daarnaast hebben we als speerpunt gekozen voor rekenen. Er is een intensief begeleidingstraject opgezet vanuit EDUX. Hierdoor wordt de basis versterkt. Met de beeldbegeleiding wordt ingezet op spelling. Technisch lezen blijft voldoende. Dit jaar stappen we over van CITO naar de IEP toetsen. Hierdoor wordt het analyseren van de resultaten wat bemoeilijkt, omdat resultaten anders worden weergegeven. Ook hierin krijgen we ondersteuning vanuit EDUX.

Scholing

Dit jaar is ingezet op een teamscholing bestaande uit een aantal onderdelen, de implementatie van de nieuwe rekenmethode Pluspunt, versterken van de didactische vaardigheden van de leerkrachten door de inzet van het EDI-model en beeldbegeleiding bij spelling. Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van intervisie. De leerkrachten zijn geïnformeerd over de invoering van de IEP toetsen. In de kleuterbouw is scholing op het gebied van beredeneerd aanbod in KIJK! Twee leerkrachten volgen individuele scholing; een leerkracht volgt de opleiding bewegingsonderwijs (momenteel gepauzeerd in verband met corona), een leerkracht volgt de opleiding schoolleider basisbekwaam.

Impact corona

Het team heeft laten zien snel en flexibel te kunnen schakelen en handelen naar de nieuwe werkelijkheid. Zij stelden zich leerbaar op en zochten, samen, actief naar kansen en mogelijkheden. Tijdens de eerste schoolsluiting (maart 2020) is door leerlingen thuisgewerkt aan herhaling door gebruik te maken van herhalingsbladen en inzet van Gynzy Kids. In de periode tussen de schoolsluitingen in, is het gebruik van Teams geïntroduceerd aan de leerlingen in alle groepen. Tijdens de tweede schoolsluiting (december 2020) is nieuwe lesstof aangeboden door een dagelijkse live les in de kleutergroepen en inzet van instructievideo's, instructies via Teams in subgroepen, het maken van opdrachten in (werk)boeken en inzet van GynzyKids in de groepen 3 tot en met 8.

Ouders en kinderen ondersteunen was hierin de grootste uitdaging, we hebben moeten zoeken naar de beste communicatiekanalen om het thuiswerk te laten maken. Er zijn laptops uitgeleend en de leerkrachten hebben telefonisch of via Teams contact onderhouden met de ouders en leerlingen. Het gebruik van de schoolapp is toegenomen. Alle kinderen zijn in beeld gebleven en er was, tijdens beide schoolsluitingen, contact met iedereen.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Jaarverslag De Wildschut

Schoolontwikkeling/inspectiebezoek

Augustus 2020 hebben we gekozen voor een structuurswijziging binnen de organisatie. Dit met als doel het eigenaarschap en draagvlak voor de verschillende veranderingsonderwerpen bij de samenwerkers te vergroten. Veranderingsonderwerpen (scholing EDI, werken met kwaliteitskaarten, werken met pedagogische en didactische werkgroep) zijn bewust gekozen om een kwaliteitsslag te maken op didactisch gebied. De ontwikkeling op didactisch gebied heeft ook een centraal punt gekregen in het nieuwe schoolplan waarbij de komende jaren structureel, intensief, aan de opbrengsten wordt gewerkt.
Het inspectiebezoek in november heeft bevestigt wat we als school eerder hebben geconstateerd. Echter adviseert de onderwijsinspectie een intensivering van het traject en een koppeling tussen de verschillende minimumstandaarden. 3 standaarden worden op dit moment onvoldoende beoordeeld. Hieropvolgend heeft er verdiepende analyse (PO raad, vliegende brigade) plaatsgevonden die als onderlegger is gebruikt voor het opstellen van een verbeterplan/ontwikkeltraject.

Nieuwbouw

Na (wederom) vertraging vordert het realiseren van de nieuwbouw in 2020 gestaag. Na alle voorbereidingen op de achtergrond waarbij o.a. een oplossing gevonden dient te worden voor het hoge waterpeil wordt er in september gestart met de fysieke bouw. Binnen korte tijd (8 dagen) kunnen we stilstaan bij ‘het hoogste punt’ en wordt er in het dorp gesproken ‘het gaat echt gebeuren’.
In samenwerking met de gemeente worden er verschillende ‘communicatie’ momenten georganiseerd om de school en de nieuwbouw positief in het nieuws te brengen. Zover nu bekend zullen we begin mei 2021 verhuizen.

Samenwerking

In 2020 is er een structurele samenwerking gestart met peuteropvang Spetters. Dit om een doorgaande lijn te creeeren van 2,5 tot 13 jaar. Deze samenwerking is klein begonnen waarbij de gezamenlijke visie belangrijk is. Komend jaar zal deze verder uitgebreid worden en zichtbaarder worden in het dorp.

Corona

Zoals iedereen zijn ook wij geconfronteerd met de gevolgen van het coronavirus. Kenmerkend voor deze periode is de inzet van het team m.b.t. het verzorgen van het thuisonderwijs. Onzeker en onwennigheid bij de start van de eerste lockdown maakte al snel plaats voor ‘we gaan het doen’ en proactiviteit. De tweede lockdown is er een kwaliteitsslag gemaakt waarbij veelal het normale onderwijsprogramma, op afstand, doorgang heeft kunnen vinden. Hierbij krijgen we veel positieve reacties van ouders en leerlingen.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Jaarverslag 2020 Kindcentrum De Mortel

Schoolontwikkeling

Schoolontwikkeling op de Mortel staat nog steeds in het teken van het opbouwen van een nieuwe school na een fusieproces. Zowel onderwijsinhoudelijk als organisatorisch hebben we in korte tijd grote stappen gemaakt. Vanuit onze kernwaarden Jezelf zijn, Ontwikkelen en Verbinding maken we passende keuzes voor de Mortel. We werken daarbij nauw samen als team, met onze ouders (MR, OR, hulpouders) en waar het kan met de kinderen (kinderraad).

Met onze partner HumanKind ontwikkelen we ons als kindcentrum. We concentreren ons in eerste instantie op praktische zaken zoals de warme overdracht, aansluiten bij activiteiten en elkaar beter leren kennen.

Een groot project is de renovatie van de Mortel. 2020 stond in het teken van de voorbereidingen. We worden hierbij begeleid door VS Building Care. Na renovatie volgt de aanpassing van het schoolplein.

Op personeelsgebied zien we verschuivingen plaatsvinden. Een aantal samenwerkers heeft gekozen voor een werkplek dichter bij huis. Het helpt het proces om met elkaar meer ‘Mortel’ en minder ‘fusieschool’ te worden.

Opbrengsten

Op alle vakgebieden (m.u.v. rekenen) zien we bij de afname van de E-toetsen een terugloop in opbrengsten t.o.v. de M-toetsen. Deze terugloop zien we in nagenoeg alle groepen terug. Geplande interventies bestaan uit het intensiveren van het leerkracht gestuurd aanbod, meer aandacht voor modellen, consequent toepassen van (spelling)regels en automatiseren. Dit zijn handelingen die tijdens het thuisonderwijs minder aan bod zijn gekomen. De ondersteuningscoördinatoren begeleiden en sturen dit proces.

Door afname en analyses van de Scol en de vragenlijst Vensters PO hebben we goed zicht op de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen en hun welbevinden. Na de schoolsluiting is er veel aandacht besteed aan de groepsprocessen.

In 2020 hebben we geen eindtoets in groep 8 afgenomen.

Scholing en professionalisering op school en leerkrachtniveau

Scholing en professionalisering vindt zowel op school als individueel niveau plaats. De studiedagen staan in het teken van projectmatig werken (Jeelo) en onderwijsontwikkeling in de units (PLG’s).

Individueel worden opleidingen gevolgd zoals Master én (IB), Leergang maatschappelijk ondernemen (directie), NLP en de RT-opleiding. Daarnaast volgen teamleden diverse cursussen en korte scholingsbijeenkomsten. Vooral deze laatsten moeten meer gaan aansluiten bij de schoolontwikkeling.

Impact van Corona

Een belangrijke impact van corona is dat we als fusieschool onze eerstejaars cyclus niet hebben kunnen afronden. Vanaf maart 2020 zijn nagenoeg alle activiteiten geannuleerd, waardoor we deze niet ‘Mortel-proof’ hebben kunnen maken. Voorbeelden hiervan zijn de sportdag, het Mortelfeest, open dag, informatieavond. Ook werkgroepen, zoals de Identiteitscommissie zijn ‘on hold’ gezet.

Belangrijker is dat we merken dat de impact van de schoolsluiting niet onderschat moet worden. Groepsprocessen moesten opnieuw worden opgepakt. Ook hadden we mooie stappen gezet in de samenwerking met ouders (aanwezig bij activiteiten, ondersteunend in de organisatie). Dit hebben we onvoldoende door kunnen ontwikkelen.

Het jaarverslag van 2019 eindigden we met ‘Het tweede jaar (na de fusie) zal er meer duidelijk zijn en minder sprake van hectiek.’ Eens temeer is duidelijk dat ook wij niet over een ‘glazen bol’ beschikken…

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

basisschool De Wichelroede Udenhout

Jaarverslag De Wichelroede

Schoolontwikkelingen

Heterogene benadering: de projectgroep heeft een aantal enquêtes uitgezet binnen school en binnen Tangent. We komen er op die manier achter wat een andere organisatie moet/kan opleveren. We leren dat meer differentiatie van instructie en aanbod (ook voor de HB-kinderen) veel op kan leveren. Daar zetten we, o.a. door het vormen van een doorgaande lijn in zelfstandig werk, op in. Ook is er een kijkwijzer EDI gemaakt. HB-expert gaat in de groepen leerkrachten begeleiden.

Meubilair: voor beide locaties is het onderzoek naar nieuw meubilair afgerond. Zodra de winkels weer openen, kunnen we voor elke groep leerlingensets bestellen. Aanvullend worden de teamkamers opnieuw ingericht en komen er leeshoeken in de hallen per bouw.

Onderzoekend leren: de transitie van techniekonderwijs naar meer onderzoekend leren is gestart in groep 7. Daar wordt nu vanuit een vraagstelling gewerkt, zodat er meer beroep gedaan wordt op creatief vermogen van kinderen.

Methodes: voor taal, spelling en lezen worden nieuwe methodes gezocht. Het proces is gekomen tot het keuzemoment uit twee taal/spellingmethodes. Begin 2021 zullen beide methodes, Staal en Snappet, door leerkrachten worden uitgeprobeerd en vervolgens wordt er een keuze gemaakt. Ook voor technisch lezen in groep 3 loopt een soortgelijk traject.

Opbrengsten (M- en E-toetsen)

Op basis van de resultaten bij technisch lezen en spelling hebben we een leesverbeterplan opgesteld en daarvoor ook in het ILP-middelen aangevraagd. De komende tijd gaan we daarom vooral inzetten op het verhogen van de leesresultaten.

Scholing en professionalisering

Om erachter te komen of de instructie en het aanbod goed aansluiten bij wat kinderen nodig hebben, letten we op hun betrokkenheid. Daarin zijn we als team geschoold. Bij studiedagen hebben we veel ingezet op de diverse schoolontwikkelingen en het geven van afstandsonderwijs via Teams. Naar aanleiding van het inspectiebezoek en in lijn met onze schoolontwikkeling hebben we de komende periode de focus op (directe-) instructievaardigheden en maken we afspraken over aanpak en organisatie d.m.v. zogenaamde *WichelroedeWijzers* (kwaliteitskaarten). We werken aan een professionele cultuur in projectgroepen; deze ontwikkelingen worden gemonitord door een stuurgroep.

Impact Corona

Tijdens de eerste schoolsluiting was het wennen om op afstand onderwijs te verzorgen. Door werk bij kinderen thuis af te geven, was er regelmatig contact. Bij de tweede sluiting waren er heldere afspraken en was het team goed voorbereid op werken in Teams. Het contact verliep via Teams en werk werd op school omgeruild. Door te werken in kleine groepjes hadden leerkrachten een beter beeld van de ontwikkeling bij kinderen dan tijdens de eerste schoolsluiting.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Jaarverslag Stelaertshoeve

Schoolontwikkelingen

In het schooljaar 2018-2019 hebben we een traject gevolgd waarin we onze onderwijsaanbod en de onderwijsorganisatie onder de loep hebben genomen. Dat heeft geresulteerd in een aantal vernieuwingen waarmee we in het schooljaar 2019-2020 zijn gestart:

- We werken in (grotendeels) heterogene groepen (1-2; 5-6 en 7-8) met uitzondering van de groepen 3 en 4.
- Waar mogelijk (gym, WO, creatieve vakken) is het onderwijsaanbod gericht op de heterogene groep
- Bij de instrumentele vakken (rekenen, taal, spelling, lezen) is het onderwijsaanbod in niveaus.
- We werken met het digitale platform GYNZY, waarmee we m.n. het rekenonderwijs organiseren.
- Waar mogelijk wordt het onderwijs groepsoverstijgend aangeboden.
- De leerkrachten werken samen in de teams 1-2; 3-4, 5-6 en 7-8 en zijn samen verantwoordelijk voor de kinderen in hun team.

In de tweede helft van het schooljaar 2019-2020 (eerste helft van het kalenderjaar 2020) was de evaluatie gepland van de nieuwe werkwijze. Daarnaast werkte een projectgroep aan een voorstel voor een nieuw wijze van rapportage c.q. portfolio. Het team 7-8 deed hiervoor ervaring op met het ontwikkelen van een portfolio, zodat deze ervaring meegenomen kon worden door de werkgroep. Met de komst van corona en de gevolgen daarvan voor ons onderwijs hebben we in april besloten de evaluatie van onze werkwijze uit te stellen en onze werkwijze in het schooljaar 2020-2021 doorzetten om in de eerste helft van 2021 te evalueren en na te gaan welke aanpassingen in onze werkwijze we willen doen.

Onderwijskundige resultaten/opbrengsten

De Cito-toetsen voor groep 1 en 2 worden niet meer afgenomen. We gebruiken KIJK! als observatie instrument en leerlingvolgsysteem.
We zien een dalende trend rondom de resultaten van de M-toetsen. Bij de E-toetsen zien we dat het in de lagere leerjaren lukt om de streefscores te behalen. Vanaf leerjaar 5 zien we dat de norm nog niet wordt behaald.
Geplande interventies bestaan uit het intensiveren van het leerkracht gestuurd aanbod, meer aandacht voor modellen, consequent toepassen van (spelling)regels en automatiseren. Dit zijn handelingen die tijdens het thuisonderwijs minder aan bod zijn gekomen. De IB-ers begeleiden en sturen dit proces.
Door afname en analyses van de Scol en de vragenlijst Vensters PO hebben we goed zicht op de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen en hun welbevinden. Na de schoolsluiting is er veel aandacht besteed aan de groepsprocessen.
In 2020 hebben we geen eindtoets in groep 8 afgenomen.
Middels groepsbezoeken door en groepsbesprekingen met de intern begeleiders worden de resultaten per groep besproken en acties ingezet die moeten leiden tot verbetering.
Om te voorkomen dat men zich alleen verantwoordelijk voelt voor de resultaten van de eigen groep, worden ook de trendanalyses met het gehele team besproken.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Scholing

- ***KIJK!*** Het team 1-2 volgt een scholingstraject KIJK! waarin samen met een externe begeleider ook ons onderwijsaanbod van SCHATKIST opnieuw wordt georganiseerd.
- ***Plein 013 passend onderwijs***: onze consulent heeft voor de teams een scholingssessie m.b.t. kinderen in het autistisch spectrum georganiseerd m.b.v. brainblocks**.**
- ***GYNZY*** De teams 5-6 en 7-8 zijn in de eerste helft van 2020 geschoold in het werken met GYNZY. Zij hebben bij GYNZY een 'buddy', waarbij ze met vragen terecht kunnen.
- ***Positieve groepsvorming*** Team 7-8 werkte vanaf oktober intensief aan het versterking van de groepsvorming in de vier groepen 7-8. Daarbij zijn ze ondersteund door mw. José Raves.
- ***Teams.*** Direct na de zomervakantie zijn we gestart met het werken in teams van Mocrofot

Impact corona

Het team heeft in maart snel geschakeld om ervoor te zorgen dat we in contact waren met alle kinderen en ze daarmee konden voorzien van onderwijsmateriaal. De teams 5-6 en 7-8 konden dit digitaal organiseren met GYNZY en met TEAMS. Ouders die thuis geen laptop hadden konden deze van school lenen. Het team 1-2 verzorgde huiswerkpakketjes voor de kinderen die op school werden opgehaald. Het team 3-4 werkte ook met deze pakketten, maar verzorgde ook een digitaal aanbod. De vier teams (1-2; 3-4; 5-6; 7-8) hadden onderling intensief overleg over hun onderwijsaanbod en de contacten met ouders en kinderen. Daar waar er weinig of geen contact was met ouders e/o kinderen namen intern begeleiders en directie contact op met ouders. De teams maakten voor de kinderen (en ouders) een dagplanning. Onze schoolapp speelde een belangrijke rol in het contact met ouders . Er is vooral veel aandacht naar rekenen gegaan, omdat leerkrachten dit gemakkelijker vonden om uit te werken. Dit is ook gebleken uit de zwakke resultaten bij de E-toetsen van spelling in juni 2020 (zie hierboven).
Bij lezen is vooral ingezet op het thuis lezen van eigen boekjes of boekjes van school.
Daarnaast zijn ook veel creatieve opdrachten en uitdagingen in de weekplanning opgenomen (ook schoolbrede opdrachten).
Toen de scholen weer opengingen is eerst ingezet op het, welbevinden. Kinderen en collega's genoten van de halve groepen, konden echt aandacht geven. Dit deed ook wat met groepsdynamiek, meer rust, kinderen zagen andere kinderen. Uiteindelijk ook waardering van ouders. Ook dit schooljaar hadden we in september weer de START-gesprekken (ouder-kind-leerkracht)

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

“Samen veilig groeien op basisschool Prinsenbos”

Basisschool Prinsenbos is een school gelegen op het AZC in Gilze. We geven onderwijs aan kinderen die op het asielzoekerscentrum verblijven en aan enkele kinderen die als nieuwkomers in onze regio zijn komen wonen. Onze kernwaarden zijn veiligheid & vertrouwen, samen betrokken en groeien & bloeien. Het leren van de Nederlandse taal staat centraal in ons onderwijs. Dat kan pas als kinderen zich veilig voelen. Dat zijn ook nog steeds onze belangrijkste uitgangspunten; veiligheid en taalontwikkeling.

Onderwijskundige resultaten

De opbrengsten van Prinsenbos zijn niet in een overzicht weer te geven. Het verloop is erg groot en het aantal leerlingen dat een eindtoets maakt is gering zodat een score ook niet de opbrengst zou kunnen weergeven. Wel stellen we voor ieder kind eigen minimumdoelen vast om vervolgens toch de opbrengsten in kaart te kunnen zetten en te volgen. Omdat de verblijfsduur van kinderen op onze school kan variëren van enkele dagen tot enkele jaren blijft dit een constante uitdaging.

We zagen in 2020 nog steeds dat asielprocedures langer duurden en kinderen daardoor soms dan ook langer op onze school bleven. In november 2020 bezocht de onderwijsinspectie onze school met een positief resultaat. Wel waren er enkele aanbevelingen ter verbetering waar we als school mee aan de slag zijn gegaan. Zo is het van belang het burgerschapsonderwijs op onze school beter vast te leggen en te borgen en zijn er aanbevelingen gedaan ter verbetering van de kwaliteitszorg. Ook dat wordt serieus opgepakt door het team en daar zijn we mee aan de slag gegaan.

Schoolontwikkelingen en professionalisering

Het team van basisschool Prinsenbos is vanaf begin 2019 explosief gegroeid. In januari 2019 hadden we nog 3 groepen en eind 2020 hebben we 7 grote groepen. Sinds januari 2019 zijn er 12 nieuwe collega's gestart op school. Deels vanwege de groei en deels vanwege het vertrek van enkele collega's. Dat vroeg in 2020 van ons team veel; samen weer bouwen vanaf de basis, kennis delen met elkaar, teambuilding, elkaar leren kennen en schoolafspraken (opnieuw) maken en vastleggen. Belangrijkste opdracht was om er samen voor te zorgen dat alle collega's op Prinsenbos voldoende kennis en vaardigheden hebben om kwalitatief goed onderwijs te kunnen bieden aan onze specifieke doelgroep.

We zijn in 2020 schoolbreed thematisch gaan werken vanuit de nieuwe taalmethode: Wereld vol Woorden en de nieuwe woordenschatmethode: LOGO 3000. Dat vroeg veel aandacht, teamscholing en overleg. Dat heeft er ook toe geleid dat het onderwijs veel meer betekenisvol is geworden en we meer samenwerken in iedere bouw. Ook hebben we in 2020 teamscholing gehad rondom het thema traumasensitief werken en hebben alle nieuwe collega's scholing gehad over de leerlingenzorg op onze school. Tot slot hebben we met elkaar opnieuw onze visie bepaald en het schoolplan voor de komende vier jaren geschreven. Dat was een mooi proces met zo'n nieuw team en heeft ervoor gezorgd dat iedereen heel goed weet welke richting we uitgaan met elkaar. De onzekerheid van ons leerlingenaantal blijft een lastige en niet te sturen factor op onze school. De afgelopen twee jaar was er alleen maar groei maar dat kan dagelijks ook weer anders zijn. Nu we als school zo zijn gegroeid zijn ook alle taken weer herverdeeld en werken we organisatorisch weer met leerteams die worden aangestuurd door een coördinator. Iedere groep heeft een leerkracht en een ondersteuner. Hiermee zijn we flexibel en kunnen we schommelingen in ons leerlingenaantal en dus ook in onze groepsgrootte voldoende aan terwijl we toch kwalitatief goed onderwijs blijven bieden.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Samenwerking

Op Prinsenbos wordt veel samengewerkt met allerlei partners buiten de school. De belangrijkste daarvan is COA. De samenwerking met COA verloopt vanwege het grote aantal wisselingen in het management van het AZC niet altijd makkelijk. We blijven steeds de verbinding leggen en zoeken naar passende overlegvormen. We zijn erg afhankelijk van de informatie van COA en dat is best lastig als er weinig gedeeld wordt. De samenwerking met de huidige managers verloopt wat beter en er is nu een structureel overleg waarbij we informatie delen met elkaar. We hopen dat dit zo blijft!

Uitbreiding school

In december 2020 kregen we na een lang traject eindelijk twee extra noodlokalen bij onze school. Deze lokalen zijn ingericht en worden gebruikt voor het werken in kleine groepen, als ouderkamer en voor extra ondersteuning. Mocht de school blijven groeien dan plaatsen we daar twee nieuwe groepen. Deze noodlokalen zijn tijdelijke ruimtes, met de gemeente wordt het gesprek gevoerd over een lange termijn oplossing voor de school.

Corona

Naast de groei van de school stond 2020 in het teken van corona. Ook dat was een flinke uitdaging op onze school. Online-thuisonderwijs bleek niet mogelijk waardoor we tijdens periodes van scholensluiting al snel toch onderwijs zijn blijven bieden in kleinere groepen op school. Dat was fijn voor de kinderen maar voor teamleden ook soms lastig. Toch heeft het team daarin ontzettend veel veerkracht, groei en samenwerking laten zien en hebben we steeds gezocht naar passende oplossingen voor kinderen, ouders en teamleden.

We missen in deze periode wel het belangrijke contact met ouders. Dat is nu minder makkelijk. De ouderkamer, die zeer druk bezocht werd op Prinsenbos, is tijdelijk gesloten en dat was een plek die erg belangrijk was voor de driehoek; school, ouders en kind. Zodra het weer kan pakken we de ouderkameractiviteiten weer op in een van de noodlokalen die als tijdelijke ouderkamer is ingericht.

Koersplan Tangent

De koers vanuit Tangent sluit mooi aan bij de koers van Prinsenbos. Wel blijft het zo dat de schommelingen in ons leerlingenaantal of de voortdurende veranderingen in onze populatie het blijft vragen om soms bewust en in overleg af te wijken van de gemaakte plannen.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Jaarverslag De Cocon: *gelijke kansen voor ieder kind*
Een cocon is een wonderlijk ding. Het is een omhulsel dat bescherming, ontwikkeling en groei in zich draagt. Het is een belofte voor de toekomst! De kernwaarde voor De Cocon zijn: welbevinden, verantwoordelijkheid, ontwikkeling en verbetering. Op basis van autonomie willen wij graag dat kinderen hun onderwijskundig leer en ontwikkelproces kunnen sturen. De leerkracht groeit in zijn taak als coach.

Onderwijskundige verbeteringen
De locatie De Cocon heeft in 2020 een enorme stap gezet in het verbeteren van de kwaliteit op onderwijs, in het geven van instructie. Er is scholing geweest in het werken met de expliciete directe instructie model. Er is een begeleidend traject uitgevoerd op het geven de directe instructie.
In eerste instantie ingezet op rekenen. Het directe instructie model past goed bij het geven van de lesstof, Daarom is het ook ingezet bij taal. Door de scholing bleek de rekenmethode niet geschikt voor het werken met het directe instructie model. Deze zal worden vervangen. Het werken met de kwaliteitskaarten zal ook een verbetering zijn die in 2020 is gestart en zal doorlopen in de ontwikkelingen van de komende jaren dit om te borgen en te evalueren. Het team heeft samen besloten om de meeste onderwijstijd te besteden aan de hoofdoelen, rekenen, taal en lezen. De leerlijnen van het curriculum worden gevolgd. Daarom werken wij ook aan burgerschap vorming, digitale geletterdheid en creatieve ontwikkeling. Bij de Sociaal-emotionele ontwikkeling krijgen kinderen lessen zoals Marietje Kessels en werken wij met drama lessen. De kinderen weten dat wij een coördinator pesten hebben waarbij ze terecht kunnen met je verhaal/vraag. Tevens werken wij met een sociale veiligheidscoördinator.

Crea-middag
De kinderen in groep 1 tot en met 4 werken alle dagen aan creatieve ontwikkeling, groep 1-2 in de dag op start en in de werklessen en 3-4 in de dag op start. Voor de groepen 5 t/m 8 is er op vrijdagmiddag de crea- middag hierin kunnen kinderen een persoonlijke keuze maken in wat ze willen leren/ontwikkelen, dit aanbod is zeer divers, ze kunnen kiezen uit, 3 D printen, programmeren, elektronica, tekenen, muziek, drama, schilderen, metselen, timmeren ect.

Leerpleinen
De Cocon heeft nu voor de groepen 3 t/m 8 ieder een apart leerplein gerealiseerd. Dit is een open ruimte waar kinderen na de instructie zelf kunnen verwerken. Dit is in 2020 sterk door ontwikkeld, in de toekomst gaan we met onderwijsassistent werken op de leerpleinen. Wij verwachten dat er nog sterkere een verbetering zal komen in het verwerken van het onderwijsaanbod.

Kindcentrum/ouki groep
De school staat in een kansarme wijk, hierdoor hebben de kinderen vaker een VVE-indicatie, de peuteropvang werkt hierin samen met de school om kinderen al op 2,5 jaar naar het kindcentrum de Cocon te krijgen. Als het voor taal zwakke kinderen nodig is kunnen ze gebruik maken van de ouki groep (ouder/kind ochtend). Hier bieden wij 1 ochtend in de week, extra aanbod in taal en sociale ontwikkeling. De kinderen die hier gebruik van maken stromen daarna door naar de groep 1 van de cocon.
Leerlingenraad.
Vanaf groep 4 t/m 8 zit er van iedere groep 1 kind in de leerlingenraad, deze is democratisch gekozen door de groep. Ieder jaar kiest de groep een nieuw leerling raad lid. De leerlingenraad heeft begeleiding van een en leerkracht. Ze overleggen iedere maand en bespreken zaken die gaan over verbetering in en rondom school en denken mee over schoolonderwijs aanbod.
Ouders.
De ouders zijn betrokken bij de school (zie visie) de ouders hebben een ouder activiteiten commissie

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

en helpen in de school met feesten en vieringen. Er is een klankbordgroep waarin ouders meedenken over het onderwijsaanbod. De gesprekken zijn bij de cocon ook altijd met het kind en ouders samen. Zo hebben wij de LOL-gesprekken (leerling, ouder, leerkracht) over de vorderingen van het kind. Ook is er in de eerste schoolweek altijd een welkom/kennismaking gesprek.

Ouderkamer
Hierin krijgen ouders informatie over bijv. sociaal media, schooladvies en middelbare school, taalaanbod, lezen met je kind. De ouderkamer activiteiten een keer per maand. Dit willen wij in de toekomst sterker gaan uitbouwen. Met meer maatschappelijk onderwerpen.

Zomerschool
De afgelopen twee jaar hebben wij wijk breed een zomerschool ingezet om in de eerste plaats taal te bevorderen. In het eerste jaar is het met drie scholen opgezet en afgelopen jaar hebben er vijf scholen deelgenomen. Dit is een van de sterk verbeterde punten die wijk breed worden ingezet.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Jaarverslag Jenaplanschool De Kring

Schoolontwikkelingen

Het jaar 2020 was een jaar dat in het teken heeft gestaan van verder werken aan de basis. De nieuwe structuur met de werkgroepen is gestart. Roosters en planningen zijn nog efficiënter en meer afgestemd gemaakt. Er is een duidelijke keuze gemaakt voor de terugkeer naar de basis, ook in de verdeling van de groepen, de keuzes m.b.t. aanbod en de vormgeving van het onderwijs. Bouw en school breed worden deze afspraken met elkaar afgestemd en vastgelegd.

De zorgstructuur is opnieuw vastgesteld. Er is rust in de school, afspraken en verwachtingen zijn helder voor de leerlingen en het team. Uit het inspectiebezoek kwam naar voren dat de standaard 'zicht op ontwikkeling' verbetering behoeft. Hier gaan we het komende jaar mee aan de slag m.b.v. het traject 'Goed worden, goed blijven' vanuit de PO-Raad.

De methodes Staal en Actief leren lezen zijn volledig geïmplementeerd en we gaan starten aan het afrondende halfjaar van de nieuwe reken "methode" Math. Het aanbod voor Wereldoriëntatie is in kaart gebracht en het komende jaar gaan we ons oriënteren op een eventuele nieuwe methode/werkwijze.

Opbrengsten

De opdracht voor de school was bij de start van schooljaar 2019-2020 helder, de resultaten waren nog niet op het gewenste niveau. De scores op de toetsen voor spelling en lezen zijn in de stijgende lijn. Rekenen is nog niet naar verwachting, maar met de inzet van de nieuwe methode is er altijd sprake van een aanloop bij de invoering, we verwachten dat deze resultaten zeker terug zijn te zien in de midden-toetsen van 2021. Het stellen van hoge verwachtingen gaat bijdragen aan de groei van de opbrengsten naar het gewenste niveau. Dit bevordert tevens het aanbod voor de beter presterende leerling.

Scholing en professionalisering

Daarnaast is het schoolbrede opleidingstraject m.b.t. de rekenmethode "Math" doorgelopen en is er een intensief beeldbegeleidingstraject geweest om de instructievaardigheden op het gebied van spelling te vergroten. Tevens zijn er 2 rekencoördinatoren opgeleid en is er op individueel door een groot deel van het team deelgenomen aan individuele scholings- en opleidingstrajecten op diverse vlakken.

Impact Corona

Tijdens de eerste schoolsluiting hebben we snel geanticipeerd op de veranderde situatie. De eerste week hebben de kinderen een weekplan en werk thuisgekregen. Vanaf de 2^{e} week zijn we direct dagelijkse online instructielessen gaan verzorgen per jaargroep via Teams. Doordat het splitsen in jaargroepen kleine groepen leerlingen oplevert, was er sprake van interactief onderwijs. De tweede periode hebben we opgeschaald naar 2 instructiemomenten per jaargroep, per dag. Op die manier konden we het aanbod op afstand nog beter vormgeven. De (zorg)leerlingen hebben we gedurende beide sluitingsperiodes steeds goed in beeld gehad.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Jaarverslag Kindercampus Hazennest

We hebben onze missie, visie en pijlers voor ons toekomstig onderwijs opnieuw beschreven. Het is een gezamenlijk proces geweest met leerkrachten en medewerkers kinderopvang en vormt de basis voor ons handelen. We gaan verder als Kindercampus in samenwerking met Tjil! Kinderopvang. Door ligging van gymzaal, school en kinderopvang, grenzend aan gezamenlijk buitenterrein, is gekozen voor de naam Kindercampus Hazennest met nieuw logo.

Onderwijskundige resultaten

Door het COVID-19 virus is er in 2020 geen eindtoets afgenomen.
Kijkend naar trendanalyse en dwarsdoorsnede van de resultaten op CITO LVS (E-score) zien we het volgende: Technisch lezen: is op niveau. Spelling: extra aandacht voor de categorieën met daarbij goede en herhaalde instructie. Qua aanbod pakken we een half jaar terug in leerstof/leerlijn om de instructie en oefening op categorieën goed te laten plaatsvinden. Rekenen: groep zwakke rekenaars hebben we in beeld (cluster 7-8); we hebben subsidie gekregen en zetten in op extra begeleiding en herhaalde instructie voor deze specifieke groep.
Begrijpend lezen: extra aandacht voor woordenschat (pre-teaching en herhaald aanbieden van woorden) als voorwaardelijke stap naar begrijpend lezen.
We houden groepsbesprekingen in een cyclus van twaalf weken. Door observaties, interpreteren van de resultaten met trendanalyse en dwarsdoorsnede, wordt de groep besproken en (extra) zorg, inzet RT, aanpak per groep bepaald. Ook leerkrachtgedrag en onderwijsorganisatie (leerstof, werkvormen, instructie) worden besproken. Leerkrachten plannen waar de extra verlengde en herhaalde instructiemomenten zijn en welke kinderen waar en wanneer aanwezig moeten zijn.
We voeren frequente(re) observaties in de groepen met verslaglegging door zorgteam (IB en directie) volgens format en in gezamenlijke map.
Groepsprofiel is verder ontwikkeld; het geeft beeld van onderwijsbehoeften met belemmerend en bevorderende factoren. Het is onderlegger voor aanpak en organisatie van kind en groep.

Tevredenheid en welbevinden

We hebben bij de kinderen in maart 2020 de Monitor Sociale veiligheid van Vensters PO afgenomen. De sociale veiligheid wordt gemeten vanuit drie aspecten: Welbevinden (7,2) Ervaren sociale-fysieke veiligheid (8,2) Aantasting sociale en fysieke veiligheid. (8,9). Met deze scores zitten we op of boven het gemiddelde.

Ouders

Na iedere studiedag doen we verslag in de maandbrief met daarin uitleg over de voortgang, afspraken en stappen, die zichtbaar zijn in de groep. Onze communicatie is eenduidiger; we delen informatie enkel nog via de school- of klassenapp. Dit was een verzoek van onze MR en wordt als positief ervaren.
Voortgangsgesprekken (met kind en ouders in groepen 4-8, met ouders in 1-3) hebben we gevoerd via Teams. Uitleg en informeren van ouders over onze visie en overgaan naar formeren van kinderen in heterogene groepen, hebben we gedaan via Teams. Eerst een filmpje, waarin we het doel en de meerwaarde hebben uitgelegd afgezet tegen onze visie en richting van onderwijs. De week erop een sessie via Teams, waarin we vragen beantwoorden en in gesprek gingen met ouders. Een nieuwe ervaring, die goed is bevallen. Het is meer to-the-point en focussen op het onderwerp, terwijl je toch de informatie deelt en reacties (gevoelens en meningen) meeneemt.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Samenwerking
Binnen de subsidie 'Achterstand corona' lenen we vier ochtenden per week een pedagogisch medewerker van Tjil! in, die ondersteunt in de groepen. Hij/zij werkt met kleine groepjes kinderen (lezen, pre-teaching) of houdt toezicht als de leerkracht extra instructie/aandacht geeft aan enkele kinderen in de groep.
Executieve functies en Selfie-lab: in deze pilot werken we samen met sbo Noorderlicht onder begeleiding van Fontys en Unique talentbegeleiding. Alle leerkrachten en pedagogisch medewerkers van Tjil! hebben een herhalingsmoment gevolgd en zijn op de hoogte van de executieve functies. Met de autometafoor spreken we dezelfde taal. Spelletjes zijn specifiek geschikt om de functies te oefenen; dat gebeurt in de groepen onder begeleiding van Unique.
Team
Het nieuwe Schoolplan is klaar. In het Jaarplan 2020-2021 zijn de eerste stappen beschreven. We werken nu in vier clusters met heterogene groepen. Leerkrachten hebben een bredere verantwoordelijkheid en verdelen taken in hun cluster. We werken met weektaken waarin de leerstof en activiteiten (instructie, oefenen, zelfstandig werk, samenwerken) staan beschreven. Het Werkverdelingsplan is met het team verder ontwikkeld en ook is Professioneel statuut is vastgelegd. We zijn voortaan Opleidingsschool en daarmee medeverantwoordelijkheid voor begeleiden van nieuwe leerkrachten. Bij Snappet is de eerste stap gezet om de methode los te laten en te komen tot opzetten leerlijnen vanuit de rekendomeinen. Het werken met Snappet (digitaal rekenonderwijs) heeft (ook door de lockdown) een mooie ontwikkeling gekregen. Leerkrachten zijn goed in staat tot lezen van het dashboard; hebben snel zicht op resultaten van leerling en groep en kunnen zo snel handelen op hiaten of onderdelen die extra aandacht verdienen.

Leerlingen

Directie voert al enkele jaren gesprekken met een leerlingenraad. De leden worden geïnformeerd over een onderwerp (Leerplein en afspraken, corona, buitenspelen, stakingsgeld, lustrum) en krijgen de tijd dit te bespreken met de kinderen in de eigen groep. Het wordt zo breder aangezet en we krijgen goed beeld van wat er leeft en hoe kinderen denken. Een mooi instrument, waaruit blijkt dat kinderen het gesprek kunnen voeren.

Initiatieven en activiteiten
De nieuwbouw van Tjil! kinderopvang is gerealiseerd; Tjil! grenst nu met hun gebouw aan ons gezamenlijk buitenterrein (campus). De speelplaats van de kleuters is 'vergroend'. In periode van drie weken is er hard gewerkt om de speelplaats te vergoenen. Onder leiding van Buroblad hebben ouders en samenwerkers op drie zaterdagen hierin een helpende hand gehad. Gedwongen door de lockdown is het digitale (thuis)onderwijs verder ontwikkeld; leerkrachten hebben zich in korte tijd bekwaamd in Microsoft Teams en zijn vaardiger in digitale toepassingen.

Toekomst
De afgelopen jaren hebben de leerkrachten de professionele ruimte gekregen om uit te proberen en nieuwe zaken op te zetten; er is nu behoefte aan doorgaande lijn, dezelfde taal spreken en duidelijke koers in onderwijs. Na monitoren nu een meer verbindende stijl van leiderschap.
Onze nieuwe missie, visie en kernwaarden vormen het fundament voor ons nieuw onderwijsconcept. We gaan dit omarmen, betekenis geven en vertalen naar doelstellingen en speerpunten de komende jaren.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Jaarverslag Den Bijstere

Schoolontwikkeling

Het Onderzoekend leren en Natuur &Milieu educatie zijn verder doorontwikkeld. De betreffende werkgroepen zetten de doelen uit en zorgen voor monitoring.
Het Koersplan is besproken en de ambities van het schoolplan 2021-2025 zijn bepaald. Tegelijkertijd is een nieuw SchoolOndersteuningsProfiel (SOP) opgesteld.
Er heeft een verdere ontwikkeling van ons Kindcentrum plaatsgevonden middels het verder uitwerken plannen voor babygroep.
Problematisch Externaliserend gedrag* bij kinderen komt steeds meer voor. Er is gezamenlijk gekeken welke acties nodig zijn om hierop in te spelen. Den Bijstere werkt met de methode De Vreedzame School: een heroriëntatie op missie/visie DVS was belangrijk door komst van vele nieuwe collega's. Gezamenlijke richting is bepaald. ** Externaliserend gedrag: Wanneer gesproken wordt over externaliserend gedrag, gaat het over mensen die op een extreme manier hun emoties uiten. Vaak als gevolg van een tekort in vaardigheden om controle te houden over gevoelens. Daarbij kun je denken aan schreeuwen, schelden, dreigen en agressie richting anderen of zelfdestructief gedrag.*

Onderwijskundige resultaten

De onderwijskundige resultaten worden gevolgd middels het LVS van Boom. Er worden wisselende resultaten geboekt. We merken dat de manier van toetsen aansluit bij ons aanbod en onze didactische aanpak. Er zijn zorgen met betrekking tot het begrijpend lezen. De noodzaak voor scholing op juiste instructie is gedurende het jaar duidelijk geworden en de stappen voor deze scholing zijn gezet.
Er zijn enkele groepen die in het algemeen zwak scoren. Er is ingezet op extra leertijd en ondersteuning voor deze groepen. Ook worden de instructievaardigheden en leeromstandigheden bekeken en waar nodig aangepast.
Het aanbod wordt steeds kritisch bekeken om afstemming op individuele leerlingen te bewerkstelligen. Door de eerste scholensluiting in maart 2020 werden voordelen van het werken met Gynzy voor rekenen en spelling gezien. In augustus is in alle groepen vanaf groep 4 gestart met verwerkingssoftware van Gynzy. Er is een schoolbrede opbouw, waarbij ook de kleuters en groep 3 al kennismaken en werken met Gynzy.
In augustus is een onderwijsassistente gestart op Den Bijstere. Zij wordt ingezet voor extra leertijd, extra instructie en herhaling voor groepjes kinderen die zwak scoren.
De eindtoets heeft niet plaatsgevonden. Door middel van een rekenmodel waarbij de resultaten van 2019 en 2018 verrekend werden, kwamen we tot een voldoende resultaat op de eindtoets. De 2f/1s score van rekenen is hierbij de enige score waarbij de norm niet gehaald wordt. Opvallend is dat het lezen bij de eindtoets al enkel jaren op rij op een zeer goede score zit.
Over de resultaten en benodigde acties wordt halfjaarlijks een kwaliteitsdocument ingevuld en besproken met de beleidsmedewerker.

Scholing/ professionalisering

Teamtraining De Vreedzame school en Gynzy training. Eén leerkracht heeft haar specialisatiemodule jonge kind afgerond. Individuele opleidingen: Talentbegeleider, basiscursus Bouwcoördinator, Omgaan met verlies. Daarnaast nog aanbod via de ontwikkelacademie.

Impact Corona, wat we wél deden….

Den Bijstere beschikt over een Corona protocol waar alle zaken in staan beschreven. Dit heeft ons geholpen bij de tweede scholensluiting. We hebben 45 Chromebooks uitgeleend zodat alle kinderen de online lessen konden volgen/maken.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

De ‘bouwen’ hebben gezamenlijke afspraken gemaakt zodat er een duidelijke lijn en opbouw was in online lesaanbod en huiswerk. Het programma Gynzy gaf de kinderen de mogelijkheid om op eigen tempo en niveau verder te werken. Middels een taakbrief was het voor ouders en kinderen duidelijk wat er verwacht werd. De kleuters werkten veel met “Challenges” en later bij tweede scholensluiting ook werkbladen.
Daarnaast hadden de leerkrachten wekelijks telefonisch contact met de kinderen en dagelijks via mail. Na de opening hebben we aandacht gehad voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van de groep en de individuele kinderen. Hiervoor hebben we scholing gevolgd, verzorgd door een eigen collega.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Prins Bernhard
protestants christelijke basisschool

Jaarverslag Prins Bernhard

Schoolontwikkeling

Het thematisch werken is in 2020 verder doorontwikkeld. Doelen uit de domeinen 'oriëntatie op jezelf en de wereld' en 'kunstzinnige oriëntatie' worden steeds verder geïntegreerd. Het Koersplan is besproken en de ambities van het schoolplan 2021-2025 zijn bepaald. Tegelijkertijd is een nieuw SchoolOndersteuningsProfiel (SOP) opgesteld. In het najaar zijn we begonnen met het uitwerken van onze missie & visie in Pr-materiaal. In met name de uitvoer in een middelenmix, huisstijl en wijzigingen in bestaande visieteksten hebben we een (externe) expert betrokken. We zijn begonnen met het verkennen van de Enigma kwaliteitsaanpak voor het verbeteren van onze kwaliteitszorg.

Onderwijskundige resultaten

Onze standaard zijn de schoolnormen, die we voor de cognitieve vastgesteld hebben. Daarnaast richten we ons op de referentieniveaus in groep 6 t/m 8. We hebben de keuze gemaakt om de toetsen rekenen-wiskunde en begrijpend lezen vóór de zomervakantie af te nemen. Dit zijn belangrijke vakken en zo konden de leerkrachten al vanaf het begin van het nieuwe jaar van start met het gerichte aanbod. We zijn trots op hoe de kinderen de toetsen hebben gemaakt. Ondanks de lockdown hebben alle groepen voor alle toetsen, op een enkele na, de schoolnormen gehaald.
Een groep die gericht aandacht behoeft is groep 7. Zij scoren nét onder de schoolnorm en ruim onder de schoolnorm bij rekenen. De huidige leerkracht van deze groep 8 (febr. '21) heeft een doelgericht aanbod bepaald voor deze groep om achterstanden in te halen en de afgesproken normen te kunnen behalen. Helaas ging de IEP-eindtoets voor groep 8 in april '20 niet door. We wisten dat deze groep, gezien de trend, een voldoende zou halen en vanwege de onvoldoende in 2019 hadden we de IEP in april 2020 graag afgenomen om het 3-jarig gemiddelde positief te kunnen beïnvloeden.

Scholing/ professionalisering

Een aantal cursussen zijn vanwege Corona afgelast. Eén leerkracht heeft haar specialisatiemodule bij Novilo over hoog sensitiviteit bij kinderen afgerond. Voor de doorontwikkeling van het thematisch werken en het versterken van het traject 'Vraag het de kinderen' zijn studiedagen georganiseerd. Eén van de leerkrachten heeft de training voor de interne audits bij Tangent via 'Samen wijzer' bijgewoond.

Impact Corona, wat we wél deden….

Al in week twee begonnen de eerste leerkrachten te experimenteren met het opnemen van filmpjes met instructie voor spelling en deze te delen via een beveiligde YouTube-link. Daarnaast werd er gewerkt met filmpjes van de methode. Dit werd door het hele team opgepakt met hulp van ICT-vaardige collega's. Zo gingen we langzaamaan ook instructie geven via deze filmpjes voor rekenen. Daarnaast hadden de leerkrachten wekelijks telefonisch contact met de kinderen en dagelijks via mail. Collega's begonnen met 'challenges' op de Facebookpagina van school om contact te houden met ouders en leerlingen. In de paastijd deelden we elke dag een filmpje over het Bijbelverhaal en was er een online paasviering. Eind april/ begin mei waren de Teams groepen voor onze school klaar en is dit gebruikt voor sociaal contact met de groepen en de kinderen onderling. Na de opening hebben we aandacht gehad voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen en middels de cruciale doelen van elke groep het onderwijs weer opgestart.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Jaarverslag Berkeloo

Schoolontwikkelingen

We zijn gestart met de praktische uitwerking van onze missie/visie die in schooljaar 2018-2019 bepaald is. Onze kernwaarden 'eigenaarschap-inspiratie-verbinding' zijn hierbij leidend.
De speerpunten zijn:

- Oprichting kinderraad als gevolg op de klassenvergaderingen
- Oriëntatie nieuwe vorm rapportage/portfolio
- Start ouder-kindgesprekken (o.a. bij start schooljaar, VO-adviesgesprekken)
- Groepsdoorbrekende activiteiten met parallelgroep (o.a. circuits en workshops)
- 'Open' schoolplein: iedereen mag/kan met elkaar spelen
- Realisatie uitdagende leeromgeving door herinrichting aula (leerplein)
- Eerste fase aanleg groen schoolplein m.b.v. subsidie
- Implementatie methode Blink (onderzoeken, ontwerpend en ontdekkend leren)

Onderwijskundige resultaten/opbrengsten

M-toetsen (januari 2020):
De resultaten van rekenen, spelling, begrijpend en technisch lezen zijn in het algemeen op orde. Er wordt gescoord op of boven de schoolnorm en de resultaten zijn in de meeste gevallen boven het landelijk gemiddelde. Een uitzondering geldt voor technisch lezen en rekenen in leerjaar 3 en 4, begrijpend lezen en spelling in leerjaar 8.
Voor rekenen is men in leerjaar 3 en 4 begonnen met het rekenen vanuit leerlijnen en het clusteren van cruciale doelen binnen één of twee blokken van de methode. Alle leerkrachten hebben hiervoor een Webinar gevolgd van Medilex.
E-toetsen (juni/september 2020):
De resultaten van rekenen, begrijpend en technisch lezen zijn in het algemeen op orde. Er wordt gescoord op of boven de schoolnorm en de resultaten zijn in de meeste gevallen boven het landelijk gemiddelde. Een uitzondering geldt voor technisch lezen en rekenen leerjaar 6, begrijpend lezen leerjaar 4, rekenen leerjaar 3.
Bij spelling wordt slecht gescoord in nagenoeg alle leerjaren, behalve groep 7. Het is niet geheel duidelijk in hoeverre het thuisonderwijs van invloed is geweest in de lage scores bij spelling.
Wellicht is er bij het thuisonderwijs meer oefenstof aangeboden voor het vak rekenen.
Bij spelling is m.b.v. het instapdictee/LOVS bepaald wat het niveau is en waar de hiaten zitten.
Er wordt geïnvesteerd op de cruciale doelen uit de methode en hier wordt ook buiten de methode om aandacht aan besteed.
Eindtoets 2019 Route 8:
Hierbij hebben we boven het landelijk gemiddelde (206) gescoord: 209,9.

We realiseren ons dat we een populatie kinderen hebben waarvan we hoge verwachtingen mogen hebben. Dit blijkt ook uit het nieuwe referentiekader waarbij wij een hoger percentage 1S/2F niveaus moeten halen.
Onze schoolnorm hebben we bepaald a.d.h.v. de gemiddelde scores van de afgelopen 3 jaren, gebaseerd op de HCO-normen.
Middels groepsbezoeken door en groepsbesprekingen met de intern begeleiders worden de resultaten per groep besproken en acties ingezet die moeten leiden tot verbetering.
Om te voorkomen dat men zich alleen verantwoordelijk voelt voor de resultaten van de eigen groep, worden ook de trendanalyses met het gehele team besproken.
De Cito-toetsen voor groep 1 en 2 worden niet meer afgenomen. We gebruiken KIJK! als observatie instrument en leerlingvolgsysteem.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Scholing
Teamniveau in relatie tot visie:

- Denktank, bestaande uit 10 collega's, is begeleid door 'Vernieuwenderwijs' i.h.k.v. de kernwaarde 'eigenaarschap'. De Denktank koppelde hun bevindingen/voorstellen e.d. terug naar het team tijdens studiedagen en teamvergaderingen. Deze scholing is afgerond.
- Plein 013 'passend onderwijs': consulenten zouden tijdens studiedagen m.b.v. workshops het team meenemen in verschillende gedragscompenenten (o.a. AD(H)D, autisme, hoogbegaafdheid). Helaas heeft dit geen doorgang kunnen vinden i.v.m. coronaperiode.

Individueel niveau:

- Directeur: Transactionele analyse - management en organisatie (afgerond)
- Adjunct-directeur: HDP-coach (opleiding is stopgezet i.v.m. ziekte)
- Leerkrachten (individueel): gymopleiding, IVP-masterclass 'In vertrouwde handen', braingym, auditoren opleiding Tangent, MR-basiscursus, rekenen 'Met sprongen vooruit'.
- Intern begeleider: specialist hoogbegaafdheid

Impact corona
In maart 2020 is gestart met herhaling van lesstof van de vier hoofdvakken taal/spelling, rekenen, technisch en begrijpend lezen middels papieren thuiswerkpakketjes. Daarna is ingezet op 'nieuwe' lesstof van deze hoofdvakken.
Per leerjaar is in overleg met de parallel collega bepaald welke lesstof er meegaat in de thuiswerkpakketjes. Er werden instructiefilmpjes gemaakt en ook Teams werd ingezet voor instructie.
Er is vooral veel aandacht naar rekenen gegaan, omdat leerkrachten dit gemakkelijker vonden om uit te werken. Dit is ook gebleken uit de zwakke resultaten bij de E-toetsen van spelling in juni 2020 (zie hierboven).
Bij lezen is vooral ingezet op het thuis lezen van eigen boekjes of boekjes van school.
Daarnaast zijn ook veel creatieve opdrachten en uitdagingen in de weekplanning opgenomen (ook schoolbrede opdrachten).
Minimaal een keer per week was er contact tussen leerkracht en kind. In alle groepen werd een dagplanning voor de kinderen gemaakt. Er werd gezorgd dat de kinderen alles beschikbaar hadden voor hun huiswerk (printjes, werkboeken etc.).
Gezinnen met zorg zijn elke week door IB gebeld.
Toen de scholen weer opengingen is eerst ingezet op het, welbevinden. Kinderen en collega's genoten van de halve groepen, konden echt aandacht geven. Dit deed ook wat met groepsdynamiek, meer rust, kinderen zagen andere kinderen. Uiteindelijk ook waardering van ouders.
Dit schooljaar zijn we gestart met ouder-kindgesprekken en leerkracht-kindgesprekken, waarbij kinderen meegenomen worden in hun eigen ontwikkeling.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Basisschool
de LOCHTENBERGH

Jaarverslag De Lochtenbergh

Basisschool De Lochtenbergh is een school in Tilburg-Noord waar de missie is om samen bij te dragen aan de ontwikkeling van onze kinderen tot veerkrachtige individuen.

- Samen betekent dat leerkrachten, kinderen en ouders allemaal actief een rol spelen ieder vanuit eigen expertise, talenten & kwaliteiten.
- Met ontplooiing wordt de ontwikkeling in de breedste zin van het woord bedoeld op het gebied van kennis, vaardigheden en hun eigen, unieke identiteit.
- Veerkrachtig betekent dat kinderen vanuit een stevige basis gemotiveerd leren en met vertrouwen en kracht de toekomst positief tegemoet kunnen zien.

Hier staan we voor: RESPECT – VERANTWOORDELIJK – VEILIG. Deze waarden vormen de basis van ons onderwijs.

Corona

Het was voor de kinderen, hun ouders en het team een zeer bijzonder jaar. Als school wisten we aanvankelijk niet hoe we hier handen en voeten aan moesten geven op pedagogisch én didactisch gebied. Als team hebben we echter vrij snel kunnen schakelen naar een nieuwe werkelijkheid. Door de oprechte belangstelling en goede communicatie naar de kinderen en hun ouders toe hebben we de leerachterstanden kunnen beperken. Daarnaast heeft het ook mooie dingen opgeleverd. Denk hierbij aan de versnelde implementatie van Teams schoolbreed, het gebruik van de schoolapp door bijna alle ouders, het vergroten van de zelfstandigheid van de kinderen en het belang van relatie: kinderen echt kennen en een goede samenwerking met ouders.

Onderwijskundige resultaten

Over het algemeen genomen waren de resultaten op het gebied van taal, rekenen, technisch lezen, begrijpend lezen en spelling het afgelopen jaar schoolbreed onvoldoende.
Om de opbrengsten op het juiste niveau te krijgen, wordt het plan van aanpak 2019-2020 bijgesteld met daarbij de focus op de kwaliteitsaanpak: prioriteiten in ambities stellen en vanuit onze visie werken aan deze ambities als brug van visie naar praktijk, m.b.v. ambitiekaarten. Vervolgens de werkprocessen beschrijven in kwaliteitskaarten met een balans in wat moet en wat mag.

Schoolontwikkelingen

Voor de komende jaren willen we graag:

- schoolbrede implementatie van LIST (integraal schoolverbeteringsproject gericht op het verbeteren van de leesresultaten).
- De basis van het didactisch handelen verder uitbouwen, waarbij ‘leerkrachten leren van elkaar’ centraal staat.
- De professionele cultuur verder verbeteren én borgen door o.a. te gaan werken met leerteams
- Ambitie- en kwaliteitskaarten implementeren
- Een uitbreiding van de samenwerking peuter-/kleuterklas
- Meer aandacht besteden aan de ontwikkeling van de talenten van leerlingen op het gebied van cultuur.

Professionalisering

Een enthousiast, kleiner team wil graag in een veilig, professioneel klimaat de school verder uitbouwen tot een school waar elk kind gehoord wordt. Dit vergt een veranderingsproces met bijbehorende scholing van het gehele team; individueel én als team. We kiezen daarbij o.a. voor het werken met leerteams.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Jaarverslag De Kleine Akkers

Jenaplanschool De Kleine Akkers is een kindgericht centrum dat vanuit een leergemeenschap voortdurend in ontwikkeling is. Wij gaan uit van groei, bloei en oogst. Dit doen we vanuit onze bouwgrond waar de Akkerwaarden centraal staan. Dit alles om ontwikkelkansen optimaal te benutten, kwaliteiten en talenten te ontdekken en samen duurzaam te groeien. De jenaplan essenties zijn onze oogst. **#samengroeien**

Corona

Het was een bijzonder jaar waar we zaken hebben moeten doen die we niet wisten dat we konden. Maar door het versnelt invoeren van het digitaal werken, het digitaal voortzetten van de projecten en desondanks de onzekerheden blijven inzetten op onze visie en veerkracht hebben we ontzettend veel geleerd dit jaar. Al de opgedane kennis krijgt een plekje binnen ons bestaand onderwijs. Ook voor ons geld: samen duurzaam groeien.

Onderwijskundige resultaten

2020 is het derde implementatie jaar geweest dat gericht was op het basisaanbod op. Door in te zetten op een nieuwe rekenmethode en het implementeren van een nieuwe lees- en spellingmethode zien we groei ontstaan.

Hierdoor zien we de onderwijskundige resultaten voor rekenen positief verbeteren, ook komt er meer verbinding tussen de verschillende onderwijsgebieden waardoor het onderwijs meer betekenis krijgt. Daardoor krijgt spelling en begrijpend lezen ook extra onze aandacht.

Schoolontwikkelingen

Alleen ga je sneller, maar samen kom je verder, dat is het uitgangspunt bij het kindgericht centrum de Kleine Akkers. In 2020 zijn we toegekomen aan de uitvoering van de integrale rapportage. Deze stappen zijn gezet:

-Alles wat we doen, doen we samen: JEELO en Jenaplanopleiding voeren we samen uit.

-Verantwoordelijkheid wordt gedeeld: Iedereen is verantwoordelijk voor elkaar en het werk dat gedaan moet worden. Dat betekent dat we bij elkaar invallen, helpen, ondersteunen en samen vieren.

-Visie wordt werkelijkheid: De volgende stap is om onze omgeving (derde pedagoog) mee te laten groeien binnen de ontwikkelingen van het kindgericht centrum

Professionalisering

Er is een jong en bevlogen team aanwezig dat vol enthousiasme invulling geeft aan het Jenaplan gedachtegoed. 2 stamgroepleiders zitten nog in hun startersperiode. 2 stamgroepleiders hebben zichzelf gespecialiseerd richting coördinatoren taken. Verder zijn er ervaren stamgroepleiders die hun talenten inzetten voor het gehele kindcentrum. Daarnaast hebben we geïnvesteerd in stamgroepbegeleiders, dat zijn pedagogische medewerkers, onderwijsassistenten en ondersteuners die breed inzetbaar zijn voor het kindcentrum.

We groeien naar 3 Akkers toe waarbij we een gemixt team per akker in willen gaan zetten. Omdat we nu 3 jaar bezig zijn met de basis, zijn we in 2020 gestart met de Jenaplan opleiding met het gehele team van het kindgericht centrum. Hierdoor gaan ook wij samen duurzaam groeien.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Jaarverslag De Vlashof

Schoolontwikkelingen

Ambitie: Het versterken van het onderwijs!

Onze ambitiekaarten zijn leidend. De borging van de ambities gebeurt via Kwaliteitskaarten, waarbij het team actief betrokken is. Bij deze ontwikkelingen hoort ook het versterken van de Professionele cultuur. Dit wordt in de scholing expliciet toegevoegd.

De implementatie van Karakter heeft naast de nieuwe bibliotheek en Prentenboeken hoek, een positieve bijdrage gehad op de resultaten van het leesonderwijs.

Het begrijpend leesonderwijs wordt versterkt met de inzet van Beter Bijleren. Leerkrachtgedrag is hierbij ook essentieel. Niet de teksten verspreiden en zelfstandig
laten werken, maar 'modelend' sturen aan de hand van het GRRIM-model voor directe instructie. worden vertaald in ambitie- en kwaliteitskaarten waardoor het een constante cyclus van kwaliteitsverbetering oplevert.

Opbrengsten (trends in M-E eindtoetsen)

Sinds een jaar werken we binnen Tangent met een uniform format voor de schoolanalyse. In dit format staan per jaargroep en per vakgebied beschreven hoe de tussentoetsen zijn gemaakt, welke verklaringen hiervoor zijn en welke sterke punten en aandachtspunten hieruit komen. Dit wordt besproken in een gesprek met de Strategisch beleidsadviseur Onderwijs Ontwikkeling en Kwaliteit om de actiepunten nog scherper te krijgen. De actiepunten worden vertaald in ambitie- en kwaliteitskaarten waardoor het een constante cyclus van kwaliteitsverbetering oplevert.

Scholing & professionalisering op schoolniveau

<u>EDI en rekenen icm coöperatieve werkvormen</u>

Doel: Het verbeteren van het rekenonderwijs, door versterken van de rol van de leerkracht en het betrekken van de leerlingen bij het onderwijs.
Implementatie nieuwe methode 'Getal & ruimte junior'
Methode Joyce & Showers
Intern opgeleide coaches en schooleigen ontwikkelde kijkwijzers Kwaliteitskaart Rekenen

<u>Scholing Taaltuin</u>

Doel: Met de juiste kennis en handvaten een sterke ondersteuning neerzetten
De doelgroep zijn de leerlingen van groep 1 t/m 3; die onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal of schooltaal hebben om de lessen goed te volgen.
De ondersteuning wordt geboden door de leerkrachtondersteuners of leerkracht Koersklas.
Een expert vanuit Auris heeft de ondersteuning mee opgezet en begeleid.
Er is een werkgroep van collega's samengesteld die vanuit theoretische scholing het verbetertraject gaan vormgeven. De teamtraining NT2/ Woordenschat start in februari 2021 en sluit hierop aan

<u>Scholing & professionalisering op leerkrachtniveau</u>

Het team is gedreven en neemt steeds meer eigenaarschap op individuele scholing ten behoeve van de schoolontwikkeling.
De persoonlijke ontwikkeling is bij leerkrachten ingezet om:
1. Schoolbrede ontwikkelingen te versterken, zoals de inzet van Taal in blokjes, Executieve functies, De Vreedzame School en Bewegend leren.
2. Expertise te vergroten, zoals rol intern begeleider, rol MRT-specialist, rol gedragsspecialist en rol rekenspecialist
3. Doelgericht op persoonlijke ontwikkeling, beschreven in het POP.

<u>Ontwikkeling SOP</u>

Doel: Duidelijkheid voor ouders en collega's in welke onderwijsbehoeften wij kunnen voorzien en waar onze grens ligt. Ook geeft het document weer aan welke specifieke ambities wij de komende vier jaar gaan werken.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Corona

Impact

Het contact met leerlingen kwam moeilijk op gang
Kinderen zijn onvoldoende in staat zichzelf te sturen bij (t)huiswerk
Besef dat veel ouders de urgentie niet zagen van thuisonderwijs of handelingsverlegen waren
Zoektocht naar code oranje leerlingen; wat is in onze populatie kwetsbaar?
Achterstand vooral in groep 3 en 4

Wat deden we?

Herhaling op papier, uitgebouwd naar digitaal
Grote noodopvang
Deurbezoeken
Werk wekelijks rondbrengen; korte contactmomenten live

Lessons learned

Extra bewustwording rol van de leerkracht
Ontwikkeling doorgaande lijn executieve functies
Ontwikkelingsplan voor digitalisering
Ouderbetrokkenheid moet intensiever
Samenwerking met zorg kan beter; inzet leerplicht gemist
Inzet van ondersteuningsprogramma op het versterken van reken- en taalonderwijs. Het bewegend leren speelt hier een grote rol bij. Door te handelen. Bewegen worden meer hersenfuncties actief waardoor automatiseren vlotter verloopt.
Ontwikkelde Kwaliteitskaart Thuisonderwijs

Toekomst

De nieuwe visie is en blijft onderwerp van gesprek, zodat we vanuit onze bedoeling blijven werken! We willen de school en de visie samen laten komen in een uitdagende leeromgeving. Het groene schoolplein is al een mooi voorbeeld hiervan!
De samenwerking met de PACT zorgt voor een fysieke ontwikkeling rondom de school, maar ook voor een sterke ontwikkeling in het neerzetten van Campus de Vlashof, waar de brede ontwikkeling van kinderen centraal staat!
We blijven volop in ontwikkeling. Diverse trajecten zullen volgen op de trajecten die nu lopen om het onderwijs sterker te maken. Het woordenschat onderwijs in combinatie met NT2 zal een speerpunt zijn in 2021. En in groep 1-2 zal het versterken van het taalbegrip binnen het EDI model versterkt gaan worden.
We willen in mei 2021 starten met onze peutergroep. Het doel van peutergroep is het waarborgen van een ononderbroken ontwikkeling door middel van een tussenvoorziening in de voor- en vroegschoolse periode van onze leerlingen, in samenwerking met de peutervoorziening.

Koersplan Tangent

De beloftes vanuit het Koersplan Tangent worden meegenomen in de ambities van de Vlashof.

Ik sterk

Onze kwaliteitszorg is op orde. Het werken met de Enigma kwaliteitskaarten brengt een continu proces op gang van doelen stellen, in beeld brengen waar we staan, borgen wat goed is en werken aan wat beter kan. Deze aanpak stuurt ook op professionaliteit en vakmanschap.

Samen sterk

Naast leerling mediatoren en citytrainers, zijn we op dit moment bezig met het vormen van een kinderraad vanuit de principes van DVS. De samenwerking met de wijk krijgt steeds meer vorm en toegevoegde waarde. Er is een wijkbreed netwerk en een samenwerking vanuit PACT.

Wereld sterk

Vanuit DVS is er een doorgaande lijn Burgerschap. Wij laten kinderen actief verantwoordelijk zijn voor de omgeving, zo maken zij bijvoorbeeld het veld schoon. Wij scheiden ons restafval van papier. Samenwerkingen met o.a. Jinq, bureau Halt en Chris en Voorkom! versterken de ontwikkeling van de kinderen.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

SAMEN STERK IN DE BASIS

TANGENT

RISICOANALYSE 2020

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Inleiding

Risico's staan steeds meer en nadrukkelijker op de agenda bij instellingen en ondernemingen, zo ook bij onderwijsinstellingen. Binnen Stichting Tangent is dit een actueel onderwerp. In het jaarverslag neemt het benoemen van risico's een steeds belangrijkere plaats in. In de loop van de tijd is de behoefte ontstaan om tot een structurele vastlegging van de risicoanalyse te komen, vanuit de interne behoefte om als organisatie transparant te zijn in een maatschappelijke context waarin onze basisscholen een belangrijke plek innemen. Ook is dit van belang voor toezichthouders en (G)MR; zij nemen graag kennis van de risico's en de genomen of nog te nemen beheersmaatregelen bij het .
In deze notitie is de basis opgenomen, om als onderwerp in combinatie met een bijpassende dialoog te agenderen binnen de diverse gremia van de stichting. Met als doel te komen tot een gedragen risicoanalyse en de daarbij horende beheersmaatregelen. Deze notitie zal in een nader te bepalen frequentie terugkomen op de agenda.

Deze notitie is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het CvB en is voorafgegaan door enkele sessies met een werkgroep, waarin vertegenwoordiging vanuit de directeuren (DB) en medewerkers van het bestuursbureau. De risico's zijn benoemd en beschreven en waar nodig en mogelijk gekwantificeerd. Input vanuit de organisatie is op deze manier meegenomen. De directeur bedrijfsvoering heeft na bespreking van de conceptversie met de werkgroep nog enkele aanpassingen in dit document opgenomen (januari 2020) en het concept vervolgens aan het CvB en GMR voorgelegd.
In het eerste kwartaal 2020 is het document besproken met de RvT en voorgelegd aan accountant van Ree. De input is meegenomen in voorliggende versie, waarbij tevens de inmiddels vastgestelde cijfers uit de jaarrekening 2019 zijn verwerkt. De notitie wordt opnieuw aangeboden aan RvT en GMR.

In de tabel op de volgende pagina's is een recapitulatie van alle risico's gemaakt die onderkend worden bij de Stichting Tangent. Voor de risico's is een inschatting gemaakt van de impact en de waarschijnlijkheid dat deze zich zullen voordoen en vervolgens is beschreven welke beheersmaatregelen genomen zijn of worden om de risico's te beperken. Het netto-risico is in een score tot uitdrukking gebracht.

Waarschijnlijkheid en impact beoordeling

De waarschijnlijkheid dat een risico zich voordoet en de eventuele impact ervan zijn beoordeeld op een schaal van 1 tot en met 5. In onderstaande tabel is de betekenis van deze cijfers toegelicht.

Niveau van waarschijnlijkheid dat het risico zich voordoet		Niveau van de impact dat het bewuste risico heeft
5: zeer groot		5: zeer groot
4: groot		4: groot
3: gemiddeld		3: gemiddeld
2: klein		2: klein
1: zeer klein		1: zeer klein

De netto-risico score voor een risico dat zich zeker voordoet met een zeer grote impact is dan 5x5=25. De netto-risico score voor een klein risico dat zich waarschijnlijk niet voordoet is dan 1x1=1.
Vervolgens is vastgelegd of het risico financieel vertaald kan worden.
De omvang van de financiële risico's en ook de kans hierop is vastgelegd en tevens is aangeven waar dekking van de eventuele consequenties uit kan plaatsvinden.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Dekking kan gevonden worden binnen de meerjarenbegroting, uit het eigen vermogen (algemene reserve of bestemmingsreserve privaat) of uit een reeds bestaande voorziening.

Hierbij moet in acht genomen worden dat de dotaties t.b.v. onderhoudsvoorziening, voorziening jubilea en voorziening langdurig zieken meegenomen moeten worden in de begroting.

Toelichting op de dekkingsopties

Eigen vermogen

Het eigen vermogen dient ter dekking van onverwachte gevolgen waarvan de financiële consequenties niet voorzien zijn in de meerjarenbegroting of wanneer een voorziening niet toereikend blijkt.

De Inspectie van het Onderwijs hanteert in haar financieel toezicht een norm voor de solvabiliteit-2 (eigen vermogen/balanstotaal) van 30%. Daarbij beschouwen zij de voorzieningen als onderdeel van het eigen vermogen.

Als een instelling een lagere solvabiliteit-2 heeft dan 30% is dat een signaal voor de Inspectie om de financiële positie meer te monitoren.

In de jaarrekening 2019 zijn we voor het bepalen van de kengetallen uitgegaan van een genormaliseerd resultaat, waarbij o.a. de eenmalige uitkeringen van februari 2020 verrekend zijn. De solvabiliteit van stichting Tangent (eigen vermogen + voorzieningen) / balanstotaal) is hierbij bepaald op 79%. Daarmee zit Tangent zeer ruim boven de door de inspectie gestelde ondergrens en lijkt het aanspreken van het eigen vermogen alleszins verantwoord.

Dit kan echter ook invloed op het weerstandsvermogen (= eigen vermogen – vaste activa / rijksbijdrage), waarvoor een ondergrens van 5% geldt. Deze ondergrens moeten we bewaken.

In het voorbeeld hieronder (met afgeronde bedragen) schetsen we de invloed op zowel solvabiliteit als weerstandsvermogen van:

- het jaarlijks aanspreken van het eigen vermogen met € 500.000 (door investeringen en/of negatief resultaat)

- het verhogen van de waarde van de vaste activa door investeren met respectievelijk € 400.000 (investeringsbedrag is € 400.000 hoger dan vrijval afgeschreven activa) en € 200.000,-

	2019	**2020 *(fictief)***	**2021 *(fictief)***
A: balanstotaal: daalt bij aanspreken algemene reserves en voorzieningen	12.870.000	12.370.000	11.870.000
B: eigen vermogen: daalt door negatief resultaat en aanspreken reserves	7.900.000	7.400.000	6.900.000
C: voorzieningen: blijft gelijk door dotaties	2.000.000	2.000.000	2.000.000
D: vaste activa: waarde in 2020 € 400.000 hoger door investeringen in 2020	5.365.000	5.765.000	5.965.000
E: rijksbijdrage OCW: lichte daling in 2020, daarna stijging verwacht ivm groei	29.465.000	28.850.000	29.200.000
Solvabiliteit: eigen vermogen (B) + voorzieningen (C) / balanstotaal (A)	77 %	76%	75,8%
Weerstandvermogen: eigen vermogen (B) – vaste activa (D) / rijksbijdrage €	8,6%	5,6 %	**3,2%**

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

In dit voorbeeld blijft het % solvabiliteit weliswaar hoog, maar zakt het % weerstandsvermogen onder de kritische grens. Dat is uiteraard niet de bedoeling.

Conclusie:

We kunnen niet alleen uitgaan van de solvabiliteit, maar moeten ook rekening houden met het weerstandsvermogen.

We moeten daarom voorzichtigheid betrachten in het aanspreken van het eigen vermogen én in het doen van grote investeringen, om te zorgen dat het weerstandsvermogen niet onder de kritische grens komt. We zullen dus de risico's waar mogelijk binnen de exploitatiebegroting op moeten vangen.

Alleen onvoorziene grote kosten kunnen uit de reserves gedekt worden, maar dan moet de balans in de jaren daarna wel hersteld worden.

De opbouw van reserves en voorzieningen

Algemene reserve publiek

De algemene reserves zijn in de jaarrekening 2019 bepaald op **€ 6.320.488,-**. Dit gedeelte van het eigen vermogen kan indien nodig aangewend worden om grote risico's op te vangen, voor zover deze niet in de begroting of vanuit voorzieningen gedekt zijn.

Reserve eerste waardering

In verband met het activeren van bezittingen met ingang van boekjaar 2006 is een nulmeting gedaan. Op basis van deze nulmeting is deze reserve gevormd. De afschrijvingscomponent wordt naar rato onttrokken aan deze reserve en valt jaarlijks vrij ten gunste van de algemene reserve.

December 2019 bedraagt deze reserve nog **€ 118.284,-.**

De reserve eerste waardering (bestemmingsreserve publiek) is niet in te zetten voor het dekken van financiële risico's.

Bestemmingsreserve privaat

Naast de genoemde Risico-reserve en bestemmingsreserve publiek blijft de huidige bestemmingsreserve privaat (dec. 2019) nagenoeg gehandhaafd op het niveau 2018: **€ 1.466.610,-.**

Deze bestemmingsreserve is onderverdeeld in € 1.301.100,- privaat eigen vermogen gerealiseerd door het bevoegd gezag en €163.510,- bestemmingsreserve schoolfonds privaat (ouderbijdragen scholen). Ook voor deze reserve geldt in principe dat deze niet gebruikt wordt voor het afdekken van financiële risico's.

Risicoreserve

Om onvoorziene grote kosten af te dekken willen we een klein deel van de algemene reserve aanmerken als risico-reserve.

Deze risicoreserve wordt gevormd voor specifieke risico's waarbij in de analyse is vastgesteld dat:

- het verstandig wordt geacht deze middelen achter de hand te houden voor het geval de genoemde risico's zich manifesteren én;
- er financiële consequenties zijn die niet uit de lopende begroting of uit voorzieningen gedekt kunnen worden.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Deze risicoreserve wordt gevormd ter dekking van genoemde risico's en kan niet aangewend worden voor andere uitgaven dan waarvoor zij gevormd is.

Voorstel: € 750.000 van de algemene reserve publiek wordt als risicoreserve aangemerkt.

De voorgestelde opbouw van het eigen vermogen ultimo dec. 2019

(gebaseerd op jaarrekening 2019)

Algemene reserve publiek	Risico categorie	Reservering	€ 6.320.000
Risicoreserve (= deel van algemene reserve publiek)	***1.1 Leerlingenaantallen**: Opvangen personele fricties als gevolg van onvoorziene daling leerlingaantallen, voor zover niet binnen reguliere begrotingsbudgetten op te vangen: 3 fte*	*€ 200.000*	
	***1.2 Passend onderwijs:** Opvangen urgente onvoorziene zorgvragen waarvoor geen dekking is vanuit ondersteuningsmiddelen*	*€ 125.000*	
	***1.3 Onderwijsachterstandsscores**: Onvoorziene daling van inkomsten als gevolg van lagere achterstandsscores*	*€ 100.000*	
	***1.4 Bestuurlijke ontwikkelingen in de regio:** Opvangen personele fricties als gevolg van onvoorziene beëindiging gemeentelijke subsidies en / of onvoorziene kosten vervangingsproblematiek e.d.*	*€ 125.000*	
	***2.8 Fricties en conflicten:** Onvoorziene hoge kosten bij conflictsituaties met personeel (juridische kosten, afkoopregelingen, uitkeringen)*	*€ 100.000*	
	***2.11 Transitievergoedingen:** voor zover niet te declareren of op te vangen binnen de reguliere budgetten.*	*€ 100.000*	
		€ 750.000	
Reserve eerste waardering			€ 118.000
Bestemmingsreserve privaat			€ 1.466.000
Eigen vermogen ultimo december 2019			**€ 7.904.000**

De opbouw van de voorzieningen ultimo dec. 2019:

(gebaseerd op jaarrekening 2019)

Voorziening Jubilea	€ 255.000
Voorzien langdurig zieken	€ 200.000
Voorziening onderhoud	€ 1.550.000
Totaal voorzieningen	**€ 2.005.000**

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Inventarisatie risico's en maatregelen

In de tabel op de volgende pagina's is een recapitulatie van alle risico's en kansen gemaakt die onderkend worden bij de Stichting Tangent.

In het Koersplan van Tangent en de Schoolplannen van de individuele scholen zijn onderliggende gegevens / analyses te vinden m.b.t. sterktes en zwaktes, kansen en bedreigingen. Ook zijn daarin achtergrondgegevens te vinden m.b.t. de positie van Tangent in het speelveld van onderwijs, de samenwerkingsvormen met andere besturen, wijkorganisaties en culturele instellingen, de positie van de school in de wijk, gegevens over de populatie van de school en te verwachten ontwikkelingen in leerlingenaantallen.

De hieronder beschreven risico's verhouden zich tot deze gegevens en geven de belangrijkste gemene delers weer. Uiteraard zal jaarlijks bekeken moeten worden of de beschrijvingen nog actueel en relevant zijn en of de ingeschatte risicodekking voldoende is.

Voor elk van de genoemde risico's is een inschatting gemaakt van de impact en de waarschijnlijkheid dat deze zich zullen voordoen met een score van 1 tot en met 5 (= meest waarschijnlijk c.q. hoogste impact). Het "netto-risico" is in een score tot uitdrukking gebracht in:

'waarschijnlijk' x 'impact' = netto risico

Vervolgens is beschreven welke beheersmaatregelen genomen zijn /worden om de risico's te beperken. Ook is aangegeven of er een financieel risico is en hoe dat risico afgedekt is: binnen de begroting, in een voorziening of door een beroep te kunnen doen op de risicoreserves.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

1. Meerjarenontwikkelingen

1.1 Leerlingaantallen Risico: onverwacht snelle daling van leerlingenaantal geeft lagere inkomsten.					
Waarschijnlijkheid	2	**Impact**	3	**Netto-risico**	6
Beheersmaatregel	Vasthouden van voldoende flexibiliteit in de formatie waardoor deze kan meebewegen met het aantal leerlingen alsmede het volgen op schoolniveau van de ontwikkeling in het leerlingaantal en periodiek informatie inwinnen ten einde een goede prognose te kunnen maken en bijstellen.				
Financieel risico	Ja, het financiële risico betreft een lagere bekostiging door onverwacht snelle daling van leerlingen op Tangentniveau, waarbij structurele loonkosten doorlopen en er onvoldoende natuurlijk verloop is om de benodigde krimp op te kunnen vangen.				
Risicodekking	**Risicoreserve € 200.000,-** om bij onverwachte daling leerlingenaantallen tijdelijke fricties op schoolniveau op te vangen gaan we uit van een reservering van 3 fte.				

1.2 Passend onderwijs Risico: Ontwikkeling leerlingenaantal SBO en SO in negatieve zin en het risico dat er meer handen in de klas nodig zijn om de kinderen goed te begeleiden.					
Waarschijnlijkheid	4	**Impact**	3	**Netto-risico**	12
Beheersmaatregel	Vasthouden van voldoende flexibiliteit in de formatie om passende zorg te kunnen blijven bieden. Ontwikkelingen in de toewijzingen kritisch volgen. Goede contacten onderhouden met het SWV om inzicht te krijgen/houden in verwachtingen. Gebruik maken van de mogelijkheden die SWV-en bieden. Eigen expertise vergroten. In de meerjarenbegroting al rekening houden met het in dienst nemen van consulenten Plein 013, dus lagere budgetten voor de scholen.				
Financieel risico	Ja, door een te lage bekostiging vanuit het SWV (bijv. door hogere deelname SBO en SO) kunnen er onvoldoende middelen zijn om urgente zorgsituaties op te kunnen vangen. We willen een bedrag reserveren om urgente zorg te kunnen blijven bieden waar deze niet meer vanuit de begroting gedekt kan worden. Met name door extra personele kosten tbv overname consulenten vanuit Plein 013 zal er minder budget beschikbaar zijn voor de scholen.				
Risicodekking	**Risicoreserve € 125.000,-** ter dekking van lagere inkomsten passend onderwijs (verrekening achteraf kan lager uitvallen dan begroot) t.b.v. urgente zorgsituaties.				

1.3 Onderwijsachterstandsscores Risico: onzeker inkomsten door steeds veranderende achterstandsscore i.v.m. CBR-gegevens leerlingen					
Waarschijnlijkheid	4	**Impact**	4	**Netto-risico**	16
Beheersmaatregel	Het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid (OAB) zorgt per 1 augustus 2019 voor verandering in de inkomsten voor de scholen die te maken hebben met onderwijsachterstandsleerlingen. Voorheen had elke leerling een eigen leerlinggewicht waarmee de bekostiging per leerling vooraf te berekenen was. Nu is de achterstandsscore op schoolniveau bepalend voor de inkomsten, maar die score kan jaarlijks veranderen. Dat wordt pas enkele maanden voorafgaand aan een schooljaar bekend, waardoor de inkomsten gaandeweg het jaar kunnen gaan afwijken van de begrote inkomsten. Dit is niet goed vooraf in te schatten, omdat we geen inzicht hebben in de leerlingengegevens die CBS hanteert voor het bepalen van de score per leerling.				
Financieel risico	Ja, door deze nieuwe onderwijsachterstandsregeling kunnen de inkomsten afwijken van wat begroot is, zowel in positieve als negatieve zin. Het is lastig om structurele verplichtingen aan te gaan op basis van onzekere achterstandsinkomsten.				
Risicodekking	**Risicoreserve € 100.000,-** Opvangen van knelpunten in de formatie vanwege teruglopende OAB-inkomsten gedurende het begrotingsjaar die niet te voorzien waren.				

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

1.4 Bestuurlijke ontwikkelingen in de regio.
Risico's: Gemeentelijke ontwikkelingen, herindelingen; RTC: minder deelnemers t.b.v. vervangingen, hogere kosten; Samenwerking besturen binnen T-Primair stagneert.

Waarschijnlijkheid	2	**Impact**	3	**Netto-risico**	6
Beheersmaatregel	Stichting Tangent heeft invloed via T-Primair, RTC en samenwerkingsverbanden op de bestuurlijke ontwikkelingen in de regio. Deze ontwikkeling nauwgezet volgen en in contact blijven met de betrokken partijen zodat tijdig ingespeeld kan worden op bestuurlijke ontwikkelingen. Samenwerking met andere partijen versterken en benutten. Eigen vervangerspool versterken. Onzekere factor is de beschikbaarheid van subsidiemiddelen voor de LEA- en Impulsplannen van de scholen. Uiteraard proberen we zoveel mogelijk te anticiperen op ontwikkelingen, maar bij onverwachte tegenvallers zal Tangent in ieder geval 1 jaar bepaalde verplichtingen moeten kunnen afbouwen. We zullen ook het risico van onverwacht hoge vervangingskosten (RTC of eigen POOL onvoldoende) moeten afdekken, voor het geval de begrote middelen onvoldoende blijken. . Voorstel om hiervoor een risico-reserve op te nemen.				
Financieel risico	Ja, financieel risico indien er minder (subsidie)middelen beschikbaar komen dan begroot / voorzien, bijvoorbeeld door herverdeling van middelen of extra bijdrage aan gezamenlijke projecten op gemeentelijk niveau (bijv. nieuw gemeentelijk beleid in het kader van wijkgerichte aanpak of huisvestingsafspraken m.b.t. IKC-vorming).				
Risicodekking	**Begroting:** Te verwachten extra kosten meenemen in exploitatie en extra dotaties voorziening meerjarenonderhoud. Op basis van ervaringsgegevens voldoende middelen voor vervanging opnemen. **Risicoreserve € 125.000,-** om personele fricties als gevolg van onverwachte daling van subsidie-inkomsten LEA en Impuls en/of vervangingsproblematiek op te kunnen vangen / af te kunnen bouwen.				

1.5 Marktpositie.
Risico: het marktaandeel van stichting Tangent wordt kleiner doordat andere onderwijsinstellingen meer leerlingen aantrekken.

Waarschijnlijkheid	1	**Impact**	1	**Netto-risico**	1
Beheersmaatregel	Zorgdragen voor een goede naamsbekendheid van de scholen van Stg Tangent en het versterken van de marktpositie. Met name in Berkel Enschot, Udenhout en Tilburg Noord is de marktpositie sterk te noemen. De scholen in Gilze en Goirle vragen in dit kader wel de nodige aandacht. Er zijn voldoende PR-activiteiten. Voor de komende jaren wordt op Tangentniveau een lichte stijging in leerlingenaantal verwacht. Dus relatief laag risico.				
Financieel risico	Nee, omdat de rijksinkomsten gebaseerd zijn op T-1 kan er geanticipeerd worden op teruglopend leerlingenaantal. Bij wegvallende bekostiging door een dalend leerlingaantal bestaat een risico op een mismatch tussen behoefte aan formatie en beschikbare formatie. Zie punt 1.1				
Risicodekking	Is al meegenomen bij punt 1.1				

1.6 Politieke besluitvorming
Risico: negatieve invloed van lokale of landelijke politieke besluitvorming op het onderwijs.

Waarschijnlijkheid	5	**Impact**	1-5	**Netto-risico**	15
Beheersmaatregel	Stichting Tangent heeft geen directe invloed op de politieke ontwikkeling in de regio en landelijk. De ontwikkelingen nauwgezet volgen en in contact blijven met de partijen zodat tijdig ingespeeld kan worden op wat er speelt. Samenwerking T-Primair en met andere partijen versterkt de politieke invloed.				
Financieel risico	Ja, financieel risico indien er politiek keuzes gemaakt worden die ongunstig zijn voor Tangent of het onderwijs in het algemeen. Mogelijk minder beschikbaarheid van middelen.				
Risicodekking	Geen extra maatregelen nodig. Risico's zijn voldoende meegenomen in eerder genoemde punten.				

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

1.7 Meerjarenonderhoudsplan Risico: Het MJOP geen goed beeld van de te verwachten onderhoudslasten in de toekomst waardoor er te weinig gedoteerd wordt aan de voorziening en er onvoldoende middelen beschikbaar zijn voor noodzakelijke onderhoudsingrepen.					
Waarschijnlijkheid	3	**Impact**	4	**Netto-risico**	12
Beheersmaatregel	De meerjaren onderhoudsplanning is in 2020 geactualiseerd. Omdat de onderhoudsvoorziening anders opgebouwd moet worden, zijn grotere dotaties nodig. Bovendien zijn de afgelopen jaren de dotaties aan de MFA's niet meegenomen en is het huidige schoonmaakniveau onvoldoende. Ook het klachtenonderhoud neemt toe. In het nieuwe MJOP moeten al deze aspecten verwerkt worden door VS-Building Care.				
Financieel risico	Ja, groot risico met flinke financiële gevolgen als de nieuwe systematiek gehanteerd moet gaan worden: Mogelijk is een extra dotatie van € 200.000 á € 300.000 per jaar nodig. Dit kan consequenties voor de ruimte voor personele inzet.				
Risicodekking	**Begroting:** Binnen de begroting moet vanaf 2020 rekening gehouden worden met extra dotatie aan de onderhoudsvoorziening. Dit kan ten koste van andere zaken gaan.				

2. Personeel

2.1 Leeftijdsopbouw Risico: De leeftijdsopbouw van het personeelsbestand is scheef, er zijn onevenredig veel jongere of oudere medewerkers.					
Waarschijnlijkheid	1	**Impact**	3	**Netto-risico**	3
Beheersmaatregel	Zorgdragen voor een zo optimaal mogelijke leeftijdsopbouw van het personeelsbestand waarbij ervaring en beginnende leraren elkaar helpen en versterken. Er is enige verjonging gaande na de uitstroom van pensionado's. Afschaffing van de GGL heeft wellicht consequenties voor de bekostiging van individuele scholen. Hier zal goed naar gekeken moeten worden. De personeelskosten in meerjarig perspectief zijn goed in beeld en worden constant gemonitord. Het solidariteitsprincipe zal nader bekeken worden in relatie tot de nieuwe bekostigingssystematiek.				
Financieel risico	Nee, vooralsnog geen risico op Tangentniveau. Nieuwe bekostiging kan wel invloed hebben op individuele scholen, maar evt. fricties die hierdoor ontstaan moeten in overleg met CvB opgelost worden.				
Risicodekking	**Begroting:** Eventuele fricties op te vangen door herschikken middelen binnen de begroting.				

2.2 Formatie Risico: onvoldoende beschikbaarheid van deskundig personeel					
Waarschijnlijkheid	1	**Impact**	1	**Netto-risico**	1
Beheersmaatregel	Werving- en selectie is gericht op kwalitatief goed personeel aan Tangent binden. Eigen vervangerspool zorgt voor buffer om tijdelijke tekorten in de vaste formatie op de scholen op te kunnen vangen. Verder aandacht voor binden van personeel d.m.v. beleid DZI en leeftijdsgericht personeelsbeleid, gerichte begeleiding jonge leerkrachten en vervangers en voldoende middelen beschikbaar stellen voor deskundigheidsbevordering.				
Financieel risico	Nee, momenteel geen financieel risico. Het is eerder gewenst om het % personeel iets terug te brengen omdat dit boven landelijk gemiddeld ligt.				
Risicodekking	**Begroting:** Voldoende middelen binnen begroting/ exploitatie voor werving en selectie, scholing en begeleiding, coaching e.d.				

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

2.3 Verhouding personeel-overig Risico: als de verhouding uit balans is door te hoog percentage personeelskosten is er onvoldoende ruimte voor overige kosten / andere besteding van middelen.					
Waarschijnlijkheid	3	**Impact**	4	**Netto-risico**	12
Beheersmaatregel	Het aantal FTE goed bewaken vanaf 2019: groei van aantal leerlingen niet per definitie vertalen naar meer personeel. Het percentage personeel Tangent vergelijken met het landelijk gemiddeld. Kritisch kijken naar wtf en effectieve inzet van personeel, zowel per school als meerschools en bestuursbureau. Personele en materiële kosten goed op elkaar af blijven stemmen.				
Financieel risico	Ja, indien te veel structurele verplichtingen aangegaan worden kan dit op termijn een financieel risico geven. Zeker als andere kosten ook stijgen. .				
Risicodekking	**Begroting:** Kritisch kijken naar invulling formatie, zowel op schoolniveau als meerschools. Indien nodig bijstellen formatiebudgetten.				

2.4 Extern personeel Risico: Hoge kosten door inhuur interims en (te)veel externe expertise					
Waarschijnlijkheid	3	**Impact**	4	**Netto-risico**	12
Beheersmaatregel	De kosten voor interim-medewerkers en externe deskundigen zoveel mogelijk beperken door eerst te zoeken naar interne oplossingen en expertise. Benutten van de eigen kwaliteiten binnen directies en bestuursbureau.				
Financieel risico	Ja, in de begroting zal rekening gehouden moeten worden met interim-situaties en benodigde externe expertise of interne vervanging.				
Risicodekking	**Begroting:** Voldoende budget t.b.v. van benodigde externe expertise en interne vervanging management opnemen in begroting meerschools. Jaarlijks te bepalen.				

2.5 Vervanging Risico: Er zijn onvoldoende vervangers beschikbaar die afwezigheid van vast personeel opvangen.					
Waarschijnlijkheid	4	**Impact**	4	**Netto-risico**	16
Beheersmaatregel	Zorgen voor voldoende bezetting van de eigen vervangingspool en goede scholing / begeleiding van de vaste vervangers. Goede werving- en selectie: kwaliteitseisen ook voor vervangers. Afspraken met RTC over evt. inzet externe vervangers en deelname aan project aantrekken nieuwe leerkrachten. Mede gezien het huidige percentage personeel, dat boven het landelijk gemiddelde ligt, zullen piekperiodes intern opgevangen moeten worden, om daarmee financiële risico's op te vangen.				
Financieel risico	Ja, extern personeel kan duurder zijn dan personeel in loondienst. Risico is m.n. in piekperiodes aanzienlijk en moet derhalve incidenteel intern opgevangen worden met eigen personeel.				
Risicodekking	**Begroting: Richtlijn 5% van Rijksbijdragen OCW**. Opnemen in de begroting van voldoende budget voor vervangerspool, flex C (externe vervangers) en opvang door inzet eigen personeel + middelen voor coördinatie.				

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

2.6 Verzuim Risico: Verzuimpercentage komt boven landelijk gemiddelde. Verhouding kortdurend + langdurend verzuim.					
Waarschijnlijkheid	3	**Impact**	3	**Netto-risico**	9
Beheersmaatregel	Adequaat personeels- en arbobeleid. Zorgen dat de wettelijke bepalingen bij ziekte nauwgezet gevolgd worden. Goede verzuimbegeleiding en interventiemogelijkheden. Voor langdurig zieken is een voorziening, deze moet jaarlijks gevuld worden op basis van de ingeschatte loonkosten.				
Financieel risico	Nee, verzuimpercentage is op of onder landelijk gemiddelde. Vooralsnog voldoende dekking vanuit vervangerspool. Voorziening wordt jaarlijks gevuld, waardoor in begroting lagere loonlasten. Wel rekening houden met kosten vervanging.				
Risicodekking	**Voorziening:** Jaarlijks vullen met te verwachten loonkosten, opnemen in de meerschoolse begroting. **Begroting:** zie punt 2.5				

2.7 Vrijwilligers Risico: Kwantiteit; Kwaliteit; Aansprakelijkheid bij ongelukken.					
Waarschijnlijkheid	2	**Impact**	2	**Netto-risico**	4
Beheersmaatregel	Binnen de stichting zijn vele vrijwilligers actief. Het is steeds de vraag of het zal lukken om nieuwe vrijwilligers aan de stichting te binden. Er is sprake van enig risico omdat veel scholen niet goed zonder de inzet van vrijwilligers kunnen. Vrijwilligers vallen in principe onder de aansprakelijkheidsverzekering van de school. Er hoeft geen aparte verzekering te worden afgesloten.				
Financieel risico	Nee. algemeen risico, ligt m.n. bij de scholen zelf om hier zorgvuldig mee om te gaan.				
Risicodekking	Geen extra maatregelen nodig				

2.8 Fricties en conflicten Risico: onverwachte kosten door conflictsituaties en personele fricties.					
Waarschijnlijkheid	2	**Impact**	5	**Netto-risico**	10
Beheersmaatregel	Personele fricties doen zich niet vaak voor, maar als het zich aandient is de impact groot. In de begroting is een frictiepost opgenomen t.b.v. regulier personeel waarvoor de school in overleg met CvB geen kosten hoeft te dragen. Voor onverwachte conflictsituatie is het goed om een risico-bedrag op te nemen.				
Financieel risico	Ja. Voor onverwachte conflictsituatie is het goed om een risicobedrag op te nemen. We kiezen voor een bedrag van minimaal 1 x keer de maximale vergoeding.				
Risicodekking	**Begroting:** Opnemen van kosten frictie voor huidige situatie. Toekomstige frictie waar mogelijk binnen begroting opvangen. **Risicoreserve € 100.000,-** minimaal 1 x de maximaal uit te keren vergoeding				

2.9 Duurzame inzetbaarheid Risico: onvoldoende middelen t.b.v. spaarverlof DZI.					
Waarschijnlijkheid	1	**Impact**	3	**Netto-risico**	3
Beheersmaatregel	Binnen Tangent zijn er slechts enkele personeelsleden die gebruik maken van spaarverlof. DZI –kosten (m.u.v. basisuren DZI) worden meerschools begroot en betaald, zijn voldoende in beeld.				
Financieel risico	Nee, hiervoor wordt in de jaarrekening een voorziening opgenomen voor de uren die niet opgenomen worden in het lopende jaar, maar doorschuiven. Dit wordt steeds achteraf bepaald.				
Risicodekking	**Voorziening:** Vormen adequate (beperkte) voorziening DZI eind 2020.				

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

2.10 Personele verplichting Jubilea Risico: onvoldoende middelen om aan verplichtingen te kunnen voldoen					
Waarschijnlijkheid	5	**Impact**	1	**Netto-risico**	5
Beheersmaatregel	Op grond van de CAO hebben medewerkers recht op een diensttijduitkering na een 25- of 40-jarig dienstverband. Hiertoe is ter dekking van het risico een adequate voorziening ingericht door een stukje eigen vermogen hiervoor te bestemmen. Concent zorgt voor voldoende dekking.				
Financieel risico	Nee, reeds adequate voorziening gevormd				
Risicodekking	**Voorziening:** Huidige voorziening is afdoende, geen verdere risicoreserve nodig				

2.11 Transitievergoedingen Risico: onverwacht hoge kosten door onvoorzien uit te keren transitievergoedingen					
Waarschijnlijkheid	2	**Impact**	3	**Netto-risico**	6
Beheersmaatregel	De belangrijkste beheersmaatregel is het voeren van adequaat personeelsbeleid. HRM zal hier extra alert op moeten zijn. Toch zal dit niet te voorkomen zijn, omdat iedereen die twee jaar in dienst is geweest al recht heeft op een transitievergoeding. Ontslagen wegens krimp worden niet voorzien. Er is wetgeving in de maak waarbij transitievergoedingen mogelijk gedeclareerd kunnen worden.				
Financieel risico	Ja, in de begroting nemen we op basis van ervaringsgegevens een bedrag op ter dekking van evt. transitievergoedingen.				
Risicodekking	**Risicoreserve € 100.000,-** t.b.v. transitievergoedingen, voor zover deze niet binnen de reguliere begroting op te vangen zijn of gedeclareerd kunnen worden.				

2.12 WIA / Wet Poortwachter Risico: hoge kosten ww uitkeringen t.l.v. bestuur.					
Waarschijnlijkheid	3	**Impact**	4	**Netto-risico**	12
Beheersmaatregel	Door fouten in afgelopen jaren veel extra kosten in 2018 en 2019. Adequaat personeelsbeleid voorkomt toekomstig risico. Actie HRM: goede dossiervorming en gerichte aanpak van situaties waarbij we regelmatig ww-kosten betalen. Goed blijven monitoren.				
Financieel risico	Ja, door nieuwe regelgeving participatiefonds worden hogere kosten voor de besturen verwacht. De financiële risico's lijken tot nu toe wel beheersbaar. Hoge kosten in 18-19 zijn niet structureel.				
Risicodekking	**Begroting:** Goed inschatten en opnemen van te verwachten uitkeringskosten. Vooralsnog geen noodzaak voor vormen van een risicoreserve.				

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

3. Leerlingen

3.1 Asielzoekerskinderen Risico: Wisselende aantallen vluchtelingen en asielzoekers kinderen geeft wisselende inkomsten.					
Waarschijnlijkheid	4	**Impact**	4	**Netto-risico**	16
Beheersmaatregel	De opvang en het onderwijs aan kinderen van vluchtelingen en asielzoekers vergt veel voorbereiding en kosten. De subsidiemiddelen worden hiervoor ingezet. De formatie wordt ingericht op basis van ingeschatte inkomsten. Gewijzigde bekostiging OAB geeft minder zekerheid over inkomsten, maar subsidieregelingen blijven bestaan. Bij dalend leerlingenaantal wordt indien nodig overformatie (tijdelijk) ingezet t.b.v. vervanging op andere scholen.				
Financieel risico	Nee, er is dekking vanuit rijks bekostiging en uit subsidiemiddelen. Vooralsnog voldoende om onderwijs goed vorm te geven.				
Risicodekking	**Begroting:** Opnemen van te verwachten subsidiemiddelen.				

3.2 Gezinssituaties Risico: Problematische gezinssituaties vragen veel aandacht en kunnen negatieve invloed hebben.					
Waarschijnlijkheid	3	**Impact**	4	**Netto-risico**	12
Beheersmaatregel	Er is aandacht voor problematische gezinssituaties, in samenwerking met o.a. wijkorganisaties en leerplicht. Desondanks kan er sprake zijn van een risico op imago schade, het kan invloed hebben op het welbevinden van (mede)leerlingen en evt. van het personeel.				
Financieel risico	Nee, geen direct financieel risico.				
Risicodekking	Geen extra maatregelen nodig				

4. Onderwijskwaliteit

4.1 Ontwikkelkracht Risico: onvoldoende ontwikkelkracht zorgt voor achterblijvende kwaliteit.					
Waarschijnlijkheid	1	**Impact**	1	**Netto-risico**	1
Beheersmaatregel	Het risico is dat de onderwijsprogramma's zich niet door ontwikkelen en niet bij de tijd blijven waardoor de kwaliteit van het onderwijs achter blijft. Dit kan daling van leerlingenaantallen tot gevolg hebben. Daarom is het nodig om voldoende middelen beschikbaar te stellen voor nieuwe methodes, softwareprogramma's en de ontwikkeling en invoering van nieuw beleid. In de begroting zijn hiervoor budgetten opgenomen.				
Financieel risico	Nee, er is budget in de begroting beschikbaar voor investeringen leermiddelen en ICT en voor gezamenlijke ontwikkeling van nieuw beleid.				
Risicodekking	**Begroting:** Ter stimulering van de onderwijsvernieuwing en invoering wordt jaarlijks **minimaal 150.000,-** opgenomen in de meerschoolse begroting.				

4.2 Deskundigheidsbevordering Risico: onvoldoende investeren in deskundigheid zorgt voor achterblijvende ontwikkeling en vertrek personeel.					
Waarschijnlijkheid	3	**Impact**	4	**Netto-risico**	12
Beheersmaatregel	Zorgen dat personeelsleden voldoende kans krijgen om zich te ontwikkelen. Door goed (leeftijdsgericht) personeelsbeleid, beleid DZI en professionaliseringsbeleid met bijbehorende budgetten willen we het personeel aan Tangent binden en de deskundigheid op peil houden. Zie ook punt 4.1 en 4.3				
Financieel risico	Nee, er is budget in de begroting beschikbaar om middels scholing, coaching en begeleiding en aandacht voor DZI te voorzien in kwalitatief goed personeel. De hoogte van de budgetten wordt mede bepaald op basis van de scholingsplannen en het professionaliseringsbeleid.				
Risicodekking	**Begroting:** Per school is voldoende scholingsbudget opgenomen en meerschools wordt budget opgenomen voor scholing van bepaalde doelgroepen en evt. Tangent-studiedag.				

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

4.3 Innovatief vermogen Risico: onvoldoende kennis en kunde bij regulier personeel waardoor scholen achter blijven in ontwikkeling.					
Waarschijnlijkheid	2	**Impact**	2	**Netto-risico**	4
Beheersmaatregel	Zorgen voor voldoende kennis en kunde bij de huidige personeelsleden om de onderwijsprogramma's te vernieuwen. Door (na)scholingsbudgetten beschikbaar te stellen, aanbod van de ontwikkelacademie (T-Primair) en door actuele ontwikkelingen te volgen wordt het innovatief vermogen binnen Tangent gestimuleerd en bijgehouden.				
Financieel risico	Nee, er is budget in de begroting beschikbaar om middels scholing te voorzien in kwalitatief goed personeel. In de begroting zijn middelen per school opgenomen en is er een professionaliseringsbudget en een budget voor ontwikkeling en invoering meerschools beschikbaar.				
Risicodekking	**Begroting:** Zie punt 4.1 en 4.2 .				

4.4 Kwaliteitsbeleid Risico: onvoldoende zicht op kwaliteit waardoor te lage opbrengsten. Evt. imagoschade bij negatief inspectierapport.					
Waarschijnlijkheid	3	**Impact**	4	**Netto-risico**	12
Beheersmaatregel	Het kwaliteitsbeleid is in 2019 geactualiseerd waarbij gewerkt wordt met kwaliteitsbewaking door interne audits met opgeleide auditoren en waarbij er specifieke aandacht is voor borging van kwaliteit en voor optimaliseren van de opbrengsten.				
Financieel risico	Nee, in de begroting worden middelen gereserveerd voor het houden van de audits en voor eventuele kwaliteitsimpulsen. Zie ook punt 4.1 t/m 4.3 .				
Risicodekking	**Begroting:** Benodigde budgetten worden jaarlijks vastgesteld en opgenomen in de meerschoolse begroting.				

5. Organisatie

5.1 Management Risico: Vervanging binnen managementteam geeft verlies van deskundigheid.					
Waarschijnlijkheid	2	**Impact**	4	**Netto-risico**	8
Beheersmaatregel	Gedwongen vervangingen binnen het team van bestuur en schooldirecteuren worden binnen afzienbare tijd niet voorzien. Het risico is dat deskundigheid verloren gaat. Kennis delen en vastleggen binnen de stichting is een belangrijke maatregel. Goede overdracht is noodzaak. Indien nodig worden interims ingezet. Tangent stimuleert medewerkers/adjunctdirecteuren om zich op managementniveau te scholen (kweekvijvertraject).				
Financieel risico	Ja, omdat niet alles te voorzien is, en mogelijk inhuur van interims/derden aan de orde zal zijn ter opvang van (tijdelijke) afwezigheid.				
Risicodekking	**Begroting:** In de meerschoolse begroting wordt jaarlijks voldoende budget tbv externe expertise en vervanging opgenomen. Zie ook punt 2.4 en 2.5.				

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

5.2 Financiën

Risico: Indien niet financieel in control dan is er onvoldoende basis om onze kerntaken ten aanzien van leerlingen, ouders, personeel en regio goed uit te kunnen voeren.

Waarschijnlijkheid	3	**Impact**	4	**Netto-risico**	12
Beheersmaatregel	Om 'in control te blijven' kennen we o.a. de jaarrekening en het jaarverslag, de meerjarenbegroting, de jaarbegroting en de tertiaalrapportages. We maken gebruik van de deskundigheid van het administratiekantoor Concent. Er zijn maandelijkse overzichten en er wordt gewerkt met tertiaalrapportages om de financiële situatie te monitoren en bij te kunnen sturen. Daarnaast is er planmatig onderhoudsbeheer voor het meerjarenonderhoud van de gebouwen. Vanuit het bestuursbureau worden de budgetten van de scholen en het bestuursbureau en de meerschoolse budgetten bewaakt en waar nodig bijgestuurd. Wijzigingen in bekostiging worden verwerkt en subsidiemogelijkheden worden benut. Kengetallen worden gebruikt om meerjarenprognoses te kunnen doen en te sturen op een financieel gezonde organisatie.				
Financieel risico	Ja, met name wijzigingen in de bekostigingssystematiek vanuit OC&W en bepaalde CAO-afspraken m.b.t. (hogere) loonkosten zorgen voor onduidelijkheden en kunnen een financieel risico betekenen. De overzichten in Insite zijn voor de meeste directeuren niet duidelijk genoeg om op schoolniveau in control te blijven, waardoor budgetten moeilijk te bewaken zijn. Er is behoefte aan een beter monitoringssysteem.				
Risicodekking	**Begroting:** In de begroting worden de beschikbare middelen conform financieel beleid en allocatiebeleid verdeeld en budgetten bepaald. In de meerschoolse begroting zijn bedragen opgenomen om risico's op te vangen. **Risicoreserve** Voor diverse personele fricties reeds opgenomen: zie punt 1.1 t/m 1.4 , 2.8 en 2.11.				

5.3 Samenwerking met stakeholders en strategische partners

Risico: bij ontbreken van bedoelde samenwerkingen kan de realisatie van onze doelstellingen in het geding komen.

Waarschijnlijkheid	2	**Impact**	4	**Netto-risico**	8
Beheersmaatregel	Er is een prima samenwerking binnen T-Primair, Plein 013, SWV Breda en er zijn goede contacten met de gemeente. Tangent is goed vertegenwoordigd in planvorming en besluitvorming.				
Financieel risico	Nee, geen financieel risico zolang Tangent blijft participeren. De bestuurder heeft hierin een belangrijke rol.				
Risicodekking	Geen extra maatregelen nodig				

5.4 Specifieke deskundigheid

Risico: het ontbreken van specifieke deskundigheid op de verschillende beleidsterreinen.

Waarschijnlijkheid	3	**Impact**	3	**Netto-risico**	9
Beheersmaatregel	Specifieke kennis die niet efficiënt binnen de stichting geregeld kan worden is extern belegd: bijvoorbeeld de ondersteuning door een administratiekantoor, Arbodienst, juridisch adviseur, technisch adviseur huisvesting en externe deskundigheid voor het gebouwenbeheer.				
Financieel risico	Nee, hierin is binnen de begroting voldoende voorzien.				
Risicodekking	**Begroting:** Voldoende middelen binnen begroting / exploitatie.				

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

6. Overig

6.1 Afschrijvingstermijnen Risico: afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa zijn niet adequaat, met name ICT gezien technologische ontwikkelingen.					
Waarschijnlijkheid	2	**Impact**	3	**Netto-risico**	6
Beheersmaatregel	De afschrijvingstermijnen worden door Concent consequent gehanteerd en materiële vaste activa die niet meer in bezit zijn worden afgeboekt. Een investeringsbegroting op schoolniveau is opgenomen in de meerjarenbegroting.				
Financieel risico	Nee, in de meerjarenbegroting is de investeringsbegroting opgenomen en doorberekend naar de jaarlijkse afschrijvingslasten.				
Risicodekking	Geen extra maatregelen nodig.				

6.2 Calamiteiten Risico: schade door calamiteiten van buitenaf (bijv. vandalisme of stormschade).					
Waarschijnlijkheid	1	**Impact**	2	**Netto-risico**	2
Beheersmaatregel	Hiervoor zijn verzekeringen afgesloten.				
Financieel risico	Nee				
Risicodekking	Geen extra maatregelen nodig.				

6.3 Privacy wetgeving Risico: gevolgen van de Invoering en uitvoering van nieuwe wetgeving rondom privacy zijn lastig in te schatten.					
waarschijnlijkheid	1	**Impact**	4	**Netto-risico**	4
beheersmaatregel	Afstemming met PO-Raad en T-Primair leidt tot een stapsgewijze aanpak. Per bestuur is een functionaris gegevensbeheer aangesteld die alles rondom AVG monitort .				
Financieel risico	Nee				
Risicodekking	Geen extra maatregelen nodig.				

6.4 ICT Risico: gevolgen van netwerkstoringen, uitval van ICT, cyberaanval, hacken, digitale chantage e.d. zijn niet te overzien en zorgen voor verstoring van de onderwijsprocessen en daarmee van de kwaliteit.					
Waarschijnlijkheid	3	**Impact**	5	**Netto-risico**	15
Beheersmaatregel	In beleidstukken ICT is aandacht voor dit soort zaken en zijn beheersmaatregelen beschreven. De kwetsbaarheid van ICT en data is een reëel risico, waarmee we rekening moeten houdn door alternatieve onderwijsvormen achter de hand te houden. De ICT-coördinator en ICT-werkgroep bepsreken regelmatig veiligheidsaspecten en alternatieven. Zie ook 7.4				
Financieel risico	Ja, bij storingen en beschadigingen in het netwerk, hardware en software lopen de kosten voor herstel en vervanging al gauw op.				
Risicodekking	**Voorziening:** Vervanging van netwerk, data-aanleg e.d. worden vanuit de onderhoudsvoorziening betaald. Jaarlijks wordt in de dotatie een percentage onvoorzien opgenomen. **Begroting:** Vervanging van hardware wordt als investering opgenomen in de schoolbegrotingen.				
6.5 Aansprakelijkheid Juridische kosten door aansprakelijkheidsstelling t.a.v. data-lek, klachten, financiële tegemoetkoming e.d.					
Waarschijnlijkheid	3	**Impact**	4	**Netto-risico**	12
Beheersmaatregel	Tangent heeft goede ervaringen met de inzet van een juriste in voorkomende gevallen. Het is alleen lastig inschatten hoe vaak deze inzet per jaar nodig is en hoeveel uren juridische ondersteuning nodig zullen zijn.				
Financieel risico	Ja, aangezien er onvermijdbare onvoorziene kosten kunnen optreden.				
Risicodekking	**Begroting:** Jaarlijks voldoende budget opnemen om de meest voorkomende juridische kosten te kunnen dekken. Onverwachte kosten niet als risicoreserve opnemen, maar verrekenen binnen de exploitatie.				

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Activiteiten
Stichting Tangent, Palet van basisscholen is het bevoegd gezag van 16 scholen; de activiteiten bestaan uit het verzorgen van primair onderwijs in de regio Brabant

Continuïteit
De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister
Stichting Tangent staat geregistreerd onder KvK-nummer 18050563 en is gevestigd op J. Asselbergsweg 80, 5026 RR TILBURG.

Verbonden partijen
Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

GRONDSLAGEN
De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.
De jaarrekening is opgemaakt in Euro's d.d.: 24 juni 2021

Oordelen en schattingen
Bij de toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van de stichting zich diverse oordelen en schattingen. De belangrijkste oordelen en schattingen, inclusief de bijbehorende veronderstellingen zijn toegelicht bij de posten waar deze van toepassing zijn.

Salderen
Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:
- een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen en
- het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva
Voorzover niet anders is vermeld in deze toelichting worden de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa in eigen gebruik worden gewaardeerd tegen de kostprijs (verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs) verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingsverliezen.
De activa waarvan de waarde meer dan € 500 bedraagt worden geactiveerd.
Alle jaarlijkse onderhoudskosten worden direct in de winst- en verliesrekening verwerkt.

De afschrijving is lineair en gebaseerd op de verwachte gebruiksduur, rekening houdend met de restwaarde.
Indien de verwachting omtrent de afschrijvingsmethode, gebruiksduur en/of restwaarde in de loop van de tijd wijzigingen ondergaat, worden zij als een schattingswijziging verantwoord.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Buiten gebruik gestelde materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de kostprijs dan wel de lagere opbrengstwaarde. Indien de verwachte opbrengstwaarde belangrijk hoger is dan de boekwaarde en besloten is tot verkoop, wordt overgegaan tot een incidentele herwaardering die verwerkt wordt in een herwaarderingsreserve. Bij de realisatie van de waardestijging wordt de herwaardering als een afzonderlijke post in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Een materieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen na vervreemding of wanneer geen toekomstige prestatie-eenheden van het gebruik of de vervreemding worden verwacht.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Gebouwen en terreinen	2,5%-10%
Inventaris en apparatuur	2,50%-20%
Leermiddelen	10%-12,5%

Financiële vaste activa

De hieronder begrepen deelnemingen worden gewaardeerd tegen de nettovermogenswaarde.

Overige effecten

De onder de financiële vaste activa opgenomen effecten worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde vermeerderd met - behalve de tegen reële waarde met waardeverandering in de winst -en- verliesrekening verwerkte beursgenoteerde effecten - de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid van de vorderingen. Het Ministerie van OCW heeft de subsidie toegekend per schooljaar.
Deze toekenningen worden voor 5/12 toegerekend aan het boekjaar.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, vrij ter beschikking. Deze worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen.
Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, met uitzondering van de voorziening jubileumuitkeringen.
De voorziening Jubileumuitkeringen bevat de verplichtingen van het bevoegd gezag jegens haar personeelsleden.
Deze voorziening is ingericht op basis van geboortejaar, werktijdfactor, salarisschaal en jubileumjaren van het personeel.
en is gewaardeerd tegen contante waarde met een rekenrente van 1%, waarbij rekening is gehouden met blijfkansen.

Overgangsregeling onderhoudsvoorziening

In afwijking van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen is het voor onderwijsinstellingen voor de boekjaren 2018 en 2019 toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat. Deze methode werd reeds in voorgaande jaren toegepast. Er is gewaarborgd dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op een enig moment negatief wordt.

Pensioen

De stichting heeft ten behoeve van haar medewerkers een pensioenregeling afgesloten die kwalificeert als een toegezegde bijdrageregeling.
De stichting loopt geen risico met betrekking tot toekomstige actuariële verliezen en heeft enkel de verplichting de overeengekomen bijdragen aan het pensioenfonds te betalen. Deze bijdragen worden rechtstreeks in de winst- en verliesrekening verwerkt. De nog te betalen en terug te ontvangen bijdragen worden opgenomen onder de kortlopende schulden, respectievelijk vorderingen.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Kortlopende schulden
Schulden worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs tenzij anders vermeld.

Financiële instrumenten
Algemeen
De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten.

De primaire financiële instrumenten anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van de stichting of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Er is geen sprake van afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en het prijsrisico bestaande uit het rente- en marktrisico.

Het beleid van de stichting om deze risico's te beperken, luidt als volgt:

Renterisico
De stichting heeft geen langlopende vorderingen dan wel leningen. Derhalve is er in beperkte mate sprake van renterisico's.

Marktrisico
Het marktrisico voor de onderwijsinstelling is minimaal. Wel ziet zij zich geconfronteerd met van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Dit risico wordt beheerst door specifieke aandacht voor deze regelgeving op te nemen in de reguliere bedrijfsuitoefening en periodiek constructief overleg met toezichthoudende instanties.

Kredietrisico
De overige vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren betreffen vorderingen op subsidieverstrekkers en vorderingen op overige debiteuren. Het kredietrisico in deze vorderingen is beperkt.

Liquiditeitsrisico
Het risico dat toekomstige kasstromen verbonden aan een monetair financieel instrument fluctueren in omvang is minimaal, aangezien er per ultimo boekjaar geen sprake is van langlopende vorderingen dan wel leningen.
Het saldo van de liquide middelen is voldoende om aan de lopende verplichting te kunnen voldoen.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden
Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de waarde in het economisch verkeer.

Grondslag voor bepaling van het resultaat
De jaarrekening wordt opgesteld op basis van historische kosten.

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Hierbij worden de bijdragen vanuit het Ministerie van OCW toegerekend op basis van 7/12e en 5/12e deel.

Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden verwerkt in het verslagjaar.

Financiële en buitengewone baten en lasten worden afzonderlijk in de staat van baten en lasten verantwoord.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Grondslagen bij opstellen kasstroomoverzicht

Toepassing indirecte methode

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij het gebruik van de indirecte methode wordt de kasstroom uit operationele activiteiten afgeleid uit het resultaat. Het resultaat waar het kasstroomoverzicht van uitgaat, wordt aangepast aan de volgende posten:

- mutaties in voorraden en operationele vorderingen en handelsdebiteuren en handelscrediteuren, voorzieningen en overlopende posten maar geen investeringscrediteuren;
- resultaatposten die geen kasstroom tot gevolg hebben in dezelfde periode;
- resultaatposten waarvan de ontvangsten en uitgaven niet classificeren als operationele activiteiten, maar als investerings- of financieringsactiviteiten.

Begrip geldmiddelen

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

Rubricering van ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Balans per 31 december 2020 (na voorstel resultaatbestemming)

	31-12-2020		31-12-2019	
A C T I V A				
Vaste activa				
1.2 Materiële vaste activa				
1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.659.913		1.277.779	
1.2.2 Inventaris en apparatuur	3.430.529		3.483.312	
1.2.3 Leermiddelen	513.032		603.227	
Totaal Materiële vaste activa		5.603.474		5.364.318
Totaal Vaste activa		5.603.474		5.364.318
Vlottende Activa				
1.5 Vorderingen				
1.5.1 Debiteuren	116.311		155.099	
1.5.2 Ministerie van OCW	1.652.181		1.489.951	
1.5.6 Overige overheden	1.026.208		11.158	
1.5.7 Overige vorderingen	38.028		54.787	
1.5.8 Overlopende activa	242.093		157.007	
Totaal Vorderingen		3.074.821		1.868.002
1.7 Liquide middelen		7.187.032		6.549.621
Totaal Vlottende activa		10.261.853		8.417.623
Totaal Activa		15.865.327		13.781.941
P A S S I V A				
2.1 Eigen vermogen				
2.1.1 Algemene reserves publiek	8.248.116		6.320.488	
2.1.2 Bestemmingsreserves publiek	94.599		1.029.981	
2.1.3 Bestemmingsreserves privaat	1.456.412		1.464.610	
Totaal Eigen vermogen		9.799.127		8.815.079
2.2 Voorzieningen				
2.2.1 Voorziening gebouwonderhoud	1.823.902		1.548.589	
2.2.2 Personeelsvoorzieningen	478.135		455.264	
Totaal Voorzieningen		2.302.037		2.003.853
2.4 Kortlopende schulden				
2.4.3 Crediteuren	619.490		289.733	
2.4.4 OCW	1.986		0	
2.4.7 Belastingen en sociale premies	1.046.472		914.442	
2.4.8 Schulden terzake van pensioenen	325.734		315.587	
2.4.9 Overige kortlopende schulden	354.660		425.458	
2.4.10 Overlopende passiva	1.415.821		1.017.789	
Totaal Kortlopende schulden		3.764.163		2.963.009
Totaal Passiva		15.865.327		13.781.941

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Staat van baten en lasten over 2020

	2020		2019
	werkelijk	begroting	werkelijk
3. Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCW	30.982.619	28.841.316	29.465.939
3.2 Overige overheidsbijdragen	697.408	642.038	720.631
3.5 Overige baten	1.169.600	939.080	1.327.803
Totaal Baten	32.849.627	30.422.434	31.514.373
4. Lasten			
4.1 Personele lasten	26.796.803	25.924.879	25.551.573
4.2 Afschrijvingen	779.900	775.939	703.445
4.3 Huisvestingslasten	2.101.093	1.865.700	2.020.468
4.4 Overige instellingslasten	2.209.345	1.819.546	2.066.087
Totaal Lasten	31.887.141	30.386.064	30.341.573
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering			
Saldo Baten en Lasten	962.486	36.370	1.172.800
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten	33.017	0	33.954
5.4 Financiële lasten	11.455	0	5.873
Saldo Financiële baten en lasten	21.562	0	28.081
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	984.048	36.370	1.200.881
Resultaat	984.048	36.370	1.200.881

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Kasstroomoverzicht over 2020

	2020		2019	
Kasstroom uit operationale activiteiten				
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering		962.486		1.172.800
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen		779.900		703.445
- Mutaties voorzieningen		298.184		194.496
Mutaties werkkapitaal:				
- Vorderingen	-1.206.819		39.600	
- Kortlopende schulden	801.154		-211.477	
		-405.665		-171.877
Ontvangen interest	33.017		33.954	
Betaalde interest	-11.455		-5.873	
		21.562		28.081
Kasstroom uit operationale activiteiten		1.656.467		1.926.945
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
(Des)investeringen materiële vaste activa		-1.019.056		-748.430
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-1.019.056		-748.430
Mutatie liquide middelen		637.411		1.178.515
Beginstand liquide middelen		6.549.621		5.371.106
Mutatie liquide middelen		637.411		1.178.515
Eindstand liquide middelen		7.187.032		6.549.621

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

ACTIVA

1.2 Materiële vaste activa	Aanschaf-waarde	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2019	Investeringen boekjaar	Afschrijvingen boekjaar	Aanschafwaarde 31-12-2020	Afschrijvingen 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2020	Afschrijvings-percentage
1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.499.107	-221.328	1.277.779	442.321	-60.187	1.941.428	-281.515	1.659.913	2,5%-10%
1.2.2 Inventaris en apparatuur	6.787.748	-3.304.436	3.483.312	483.655	-536.438	7.271.403	-3.840.874	3.430.529	2,50%-20%
1.2.3 Leermiddelen	1.728.621	-1.125.394	603.227	93.080	-183.275	1.821.701	-1.308.669	513.032	10%-12,5%
Totaal Materiële vaste activa	10.015.476	-4.651.158	5.364.318	1.019.056	-779.900	11.034.532	-5.431.058	5.603.474	

Onder 1.2.1 Investeringen Gebouwen en terreinen is een investering opgenomen welke vanuit de private middelen wordt gefinancierd. De boekwaarde per balansdatum bedraagt € 1.138.765
De aanschafwaarde en afschrijvingskosten per 31-12-2019 zijn gecorrigeerd met het saldo van de afgeschreven activa ad € 364.460.

	31-12- 2020	31-12- 2019
1.5 Vorderingen		
1.5.1 Debiteuren	116.311	155.099
1.5.2 Ministerie van OCW	1.652.181	1.489.951
1.5.6 Overige overheden	1.026.208	11.158
1.5.7 Overige vorderingen		
1.5.7.1 Personeel	10.812	8.679
1.5.7.2 Huisvesting	0	3.457
1.5.7.4 Activiteiten	0	4.011
1.5.7.6 Rente	0	500
1.5.7.9 Overig	27.216	38.140
Totaal Overige vorderingen	38.028	54.787
De onder de overige vorderingen opgenomen vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.		
1.5.8 Overlopende activa		
1.5.8.1 Vooruitbetaalde kosten	242.093	157.007
Totaal Vorderingen	3.074.821	1.868.002
1.7 Liquide middelen		
1.7.1 Kas	832	572
1.7.2 Bank	42.444	6.549.049
1.7.3 Schatkistbankieren	7.143.756	0
Totaal Liquide middelen	7.187.032	6.549.621

ter identificatie VAN REE ACCOUNTANTS

PASSIVA

2.1 Eigen vermogen

	Saldo 31-12-2019	Resultaat Boekjaar	Toevoegingen Boekjaar	Onttrekkingen Boekjaar	Saldo 31-12-2020
2.1.1 Algemene reserves publiek	6.320.488	1.903.943	23.685	0	8.248.116
2.1.2.2 Reserve eerste waardering	118.284	0	0	-23.685	94.599
2.1.2.3 Bestemmingsreserve eenmalige uitkering	911.697	-911.697	0	0	0
2.1.3.1 Bestemmingsreserve privaat	1.301.100	-1.585	0	0	1.299.515
2.1.3.3 Bestemmingsreserve schoolfonds privaat	163.510	-6.613	0	0	156.897
Totaal Eigen vermogen	8.815.079	984.048	23.685	-23.685	9.799.127

Algemene reserve publiek
Deze reserve betreft het deel van het eigen vermogen dat gerealiseerd wordt op basis van de reguliere onderwijstaak.

Reserve eerste waardering
In verband met het activeren van bezittingen met ingang van boekjaar 2006 heeft een nulmeting plaatsgevonden. Op basis van deze nulmeting is deze reserve gevormd. De afschrijvingscomponent wordt naar rato onttrokken aan deze reserve en valt jaarlijks vrij ten gunste van de algemene reserve.

Bestemmingsreserve privaat
Deze reserve betreft het deel van het eigen vermogen dat gerealiseerd wordt door het bevoegd gezag.

Bestemmingsreserve schoolfonds privaat
Dit betreft het vermogen dat gevormd is uit het resultaat van de ouderbijdragen minus de kosten ten laste van de ouderbijdragen.
Het resultaat wordt jaarlijks gemuteerd op het schoolfonds .

ter identificatie VAN REE ACCOUNTANTS

Onder 2.1.3.3 zijn de volgende private bestemmingsreserves schoolfonds verantwoord:			
School	Saldo 31-12-2019	Resultaat Boekjaar	Saldo 31-12-2020
Berkeloo 03MK	22.760	748	23.508
Jenaplanschool De Kleine Akkers 03WT	-1.009	-1.569	-2.578
De Wildschut 06CS	12.380	-920	11.460
Achthoeven 06HK	0	-1.433	-1.433
St Caecilia 06HW	5.895	-9.407	-3.512
De Cocon 06IA	9.268	1.388	10.656
De Kring 06WC	17.987	126	18.113
Den Bijstere 06WT	10.286	-1.063	9.223
Rennevoirt 07CJ	12.221	-4.977	7.244
De Regenboog 09JP	19.205	1.032	20.237
De Wichelroede 09KK	30.927	2.674	33.601
De Lochtenbergh 10EZ	5.372	-540	4.832
Basisschool De Vlashof 10WH	4.749	2.700	7.449
Stelaertshoeve 11KC	-885	-453	-1.338
Den Hazennest 11VR	-1.283	-1.283	-2.566
Prins Bernhard 15JU	0	7.013	7.013
Prinsenbos PRIN	15.637	-651	14.986
	163.510	-6.613	156.897

2.2 Voorzieningen

	Saldo 31-12-2019	Mutaties Boekjaar	Onttrekkingen Boekjaar	Saldo 31-12-2020	Kortlopend deel <1 jaar	Langlopend deel >1 jaar
2.2.1.2 Gebouwonderhoud	1.548.589	700.000	-424.687	1.823.902	470.000	1.353.902
2.2.2.1 Langdurig zieken	199.178	180.417	-205.525	174.070	174.070	0
2.2.2.2 duurzame inzetbaarheid	530	17.907	0	18.437	0	18.437
2.2.2.4 Jubileumuitkeringen	255.556	38.204	-8.132	285.628	16.159	269.469
Totaal Voorzieningen	2.003.853	936.528	-638.344	2.302.037	660.229	1.641.808

Voorziening Onderhoud

De voorziening Onderhoud is opgebouwd op basis van meerjarenonderhoudsplannen van de scholen.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is bestemd voor personeel, waarvan de verwachting is dat deze (deels) arbeidsongeschikt blijven. Tot het moment dat deze personen een uitkering ontvangen wordt de loondoorbetaling opgenomen in een voorziening.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

Op basis van de door de werknemer ingediende plannen, is er een voorziening gevormd voor gespaarde uren voor DZI.

Voorziening Jubileumuitkeringen

De voorziening Jubileumuitkeringen bevat de verplichtingen van het bevoegd gezag jegens haar personeelsleden. Deze voorziening is ingericht op basis van geboortejaar, werktijdfactor, salarisschaal en jubileumjaren van al het personeel.

Deze voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde met een rekenrente van 1%, waarbij rekening is gehouden met blijfkansen.

ter identificatie VAN REE ACCOUNTANTS

	31-12- 2020	31-12- 2019
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.3 Crediteuren	619.490	289.733
2.4.4 OCW	1.986	0
2.4.7 Belastingen en sociale premies	1.046.472	914.442
2.4.8 Schulden terzake van pensioenen	325.734	315.587

De dekkingsgraad van bedrijfstakpensioenfonds ABP per 31-12-2020 is 93,2 % (31-12-2019: 97,8 %). Bij een dekkingsgraad van 104,2 % voldoet het fonds aan de minimumvereiste.

2.4.9 Overige kortlopende schulden		
2.4.9.1 Personeel	15.699	74.946
2.4.9.2 Huisvesting	7.414	36.956
2.4.9.4 Activiteiten	28.233	0
2.4.9.5 Vervangingsfonds	1.915	2.523
2.4.9.6 Participatiefonds	61.830	54.707
2.4.9.7 Rente- en bankkosten	713	1.492
2.4.9.8 Overig	87.234	135.057
2.4.9.9 Nog te besteden afdelingsactiviteiten	151.622	119.777
Totaal Overige kortlopende schulden	354.660	425.458

ter identificatie VAN REE ACCOUNTANTS

Onder 2.4.9.9 Nog te besteden afdelingsactiviteiten staan de volgende afdelingsreserves verantwoord:

Omschrijving	Saldo 31-12-2019	Opbrengsten 2020	Lasten 2020	Saldo 31-12-2020
Goede Doelen	3.057	0	-3.057	0
Diverse activiteiten	2.609	0	-2.609	0
Sponsorgelden	3.568	0	-3.568	0
Schoolplein	37.002	80.300	-64.879	52.423
Overblijfgelden	56.751	157.801	-136.599	77.952
Schoolreis, kamp	3.364	0	-3.364	0
Projecten	13.426	7.821	0	21.247
	119.777	245.922	-214.077	151.622

De onder overige schulden en overlopende passiva opgenomen verplichtingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

2.4.10 Overlopende passiva

2.4.10.1 Aanspraken vakantiegeld	839.323	802.070
2.4.10.2 Vooruitontvangen gelden	39.628	102.858
2.4.10.3 Vooruitontvangen investeringssubsidies	280.676	112.861
2.4.10.4 Vooruitontvangen subsidies OCW	256.194	0
Totaal overlopende passiva	1.415.821	1.017.789
Toaal kortlopende schulden	3.764.163	2.963.009

ter identificatie VAN REE ACCOUNTANTS

Model G: Geoormerkte doelsubsidies OCW							
G.1 Subsidies zonder verrekeningsclausule Omschrijving			Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag Toewijzing	Ontvangen t/m Verslagjaar	Prestatie Afgerond
Lerarenbeurs			1009751	27-9-2019	5.555	5.555	Ja
Lerarenbeurs			1006660	28-8-2019	12.093	12.093	Ja
Lerarenbeurs			1006586	28-8-2019	21.880	21.880	Ja
Subsidie LOF			LOF18-0112	18-9-2019	28.813	28.813	Ja
Lerarenbeurs			1090640	22-9-2020	6.046	6.046	Nee
Lerarenbeurs			1090747	22-9-2020	5.555	5.555	Nee
Lerarenbeurs			1090748	22-9-2020	12.093	12.093	Nee
Lerarenbeurs			1090774	22-9-2020	12.093	12.093	Nee
Inhaal-en ondersteuningsprogr. 2020-2021 (IOP2)			IOP2-40971-PO	16-10-2020	247.500	247.500	Nee
Inhaal-en ondersteuningsprogr. 2020-2021 (IOP)			IOP-40971-PO	2-7-2020	61.200	61.200	Nee

G.2 Subsidies met verrekeningsclausule Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag Toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Saldo 31-12-2019	Lasten Boekjaar	Saldo 31-12-2020
G.2.A. Geoormerkt en aflopend op 31-12-2020 **N.v.t.**							
G.2.B. Geoormerkt en doorlopend na 31-12-2020 **N.v.t.**							

2.4.10.3 Vooruitontvangen investeringssubsidie	Saldo 31-12-2019	Subside 2020	Lasten 2020	Vrijval 2020	Saldo 31-12-2020
1e Inrichting	112.861	177.275	0	-9.460	280.676
	112.861	177.275	0	-9.460	280.676

ter identificatie VAN REE ACCOUNTANTS

Overzicht verbonden partijen			
Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code Activiteiten
RSV Breda	Stichting	Oosterhout (NB)	4 *
Plein013	Stichting	Tilburg	4 *
Onderwijscoöperatie T-Primair	Stichting	Tilburg	4 *
RTC Midden Brabant	Stichting	Tilburg	4 *

** Code activiteiten: 1. contractonderwijs 2. contractonderzoek 3. onroerende zaken 4. overige*

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

- Een huurovereenkomst met Veenman voor de huur van kopieerapparaten op alle scholen van St. Tangent, voor een periode van 5 jaar ingaande op 1-1-2019, voor een bedrag van € 2.444 per maand.
- Een contract met Rolf voor onderhoud en beheer van ICT voor de periode van 5 jaar ingaande 01-09-2017 voor een bedrag van € 6.676 per maand.
- Een overeenkomst met de gemeente Gilze en Rijen voor een bijdrage in de bouwkosten van € 242.000 voor het realiseren van duurzaamheidsmaatregelen en aanvullende wensen.
- In 2014 heeft een cao wijziging plaatsgevonden inzake duurzame inzetbaarheid of werktijdenvermindering voor senioren, waarbij verlofuren kunnen worden gespaard. Gespaarde rechten op doorbetaalde afwezigheid kunnen in de toekomst worden opgenomen of verzilverd. Het bestuur heeft momenteel uit hoofde van deze regeling nog geen specifieke afspraken gemaakt met haar werknemers. Daarnaast heeft geen specifieke registratie van deze uren plaatsgevonden, waardoor geen betrouwbare schatting omtrent de hoogte van de voorziening is te maken. In de jaarrekening is als gevolg hiervan geen voorziening opgenomen.

ter identificatie VAN REE ACCOUNTANTS

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2020

	2020		2019
	werkelijk	begroting	werkelijk
BATEN			
3.1 Rijksbijdragen OCW			
3.1.1.1 Normatieve rijksbijdrage OCW	25.809.404	24.457.651	25.061.796
3.1.2.1 Geoormerkte subsidies OCW	55.423	0	0
3.1.2.2 Niet-geoormerkte subsidies OCW	4.557.625	3.630.265	3.541.390
3.1.3.1 Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	560.167	753.400	862.753
Totaal Rijksbijdragen OCW	30.982.619	28.841.316	29.465.939
3.2 Overige overheidsbijdragen			
3.2.1 Baten gemeenten			
3.2.1.1 Personeel	588.758	526.870	612.414
3.2.1.2 Huisvesting	9.460	8.662	8.471
3.2.1.3 Overige materiële baten	38.802	45.589	37.795
3.2.1.4 Overig huisvesting	60.388	60.917	61.951
Totaal Overige overheidsbijdragen	697.408	642.038	720.631
3.5 Overige baten			
3.5.1 Verhuur onroerende zaken	416.367	412.958	449.984
3.5.2 Detachering	562.751	335.500	524.125
3.5.5 Ouderbijdragen	27.558	48.658	38.758
3.5.6 Overige			
3.5.6.2.5 Overig	128.226	72.194	235.645
3.5.6.5.2 Afdeling/schoolcommissie	34.698	69.770	79.291
Totaal Overige baten	1.169.600	939.080	1.327.803
Onder 3.5.6.2.5 Overige staan de volgende vergoedingen verantwoord			
Plein013	41.040		
Stichting ATO: OLS	30.800		
Wijkraad Stokhasselt	14.200		
Participatiefonds	7.260		
Stichting Edu Ley Denkplein013	6.176		
Overige + toevoegingen	28.751		
TOTAAL 3.5.6.2.5	128.226		

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

	2020		2019
	werkelijk	begroting	werkelijk
LASTEN			
4.1 Personele lasten			
4.1.1.1 Lonen en salarissen	18.610.365	17.262.441	16.618.970
4.1.1.2 Sociale lasten	2.748.292	2.670.689	2.519.722
4.1.1.3a Vakantierechten	839.323	815.623	802.070
4.1.1.3b Premies Participatiefonds	732.352	711.673	655.745
4.1.1.3c Premies Vervangingsfonds	22.287	21.658	30.024
4.1.1.4 Pensioenen	2.866.246	2.785.312	2.820.238
4.1.2.1 Mutaties personele voorzieningen	236.528	0	239.988
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	624.061	621.956	952.233
4.1.2.3 Overig personele lasten	881.719	1.335.526	1.319.896
4.1.3 Uitkeringen	-764.370	-300.000	-407.313
Totaal Personele lasten	26.796.803	25.924.879	25.551.573

Het gemiddelde aantal werkzame werknemers in 2020 is: 366,01 FTE; in 2019 was dit aantal: 368,66 FTE.

4.2 Afschrijvingen			
4.2.2.1 Gebouwen	60.187	55.433	51.592
4.2.2.4 Meubilair	219.098	206.587	197.804
4.2.2.5 Computers	317.340	322.322	249.455
4.2.2.7 Audio-visueel materiaal	3.403	3.525	3.139
4.2.2.9 Onderwijsleermethoden	179.872	188.073	201.455
Totaal Afschrijvingen	779.900	775.939	703.445
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur	126.135	122.700	145.710
4.3.3.1 Onderhoudskosten gebouw	110.031	74.700	143.244
4.3.3.2 Mutatie voorziening gebouwonderhoud	700.000	700.000	796.704
4.3.3.3 Diverse gebouwkosten	20.709	24.000	8.376
4.3.4 Energie en water	409.491	359.950	361.706
4.3.5 Schoonmaakkosten	666.881	518.600	499.393
4.3.6 Heffingen	67.846	65.750	65.335
Totaal Huisvestingslasten	2.101.093	1.865.700	2.020.468

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

	2020		2019
	werkelijk	begroting	werkelijk
4.4 Overige instellingslasten			
4.4.1.4 Organisatiekosten			
4.4.1.4.1 Kantoorkosten	12.519	11.500	11.985
4.4.1.4.3 Verzendkosten	4.959	4.500	5.674
4.4.1.4.4 Communicatiekosten	75.683	69.700	70.309
4.4.1.4.5 Documentatie	29.522	31.800	33.451
4.4.1.4.6 Dienstreizen	7.969	22.900	18.398
4.4.1.4.7 MR	9.999	22.664	13.352
Totaal Organisatiekosten	140.651	163.064	153.169
4.4.1.5 Externe kosten			
4.4.1.5.1 Administratie en accountant	464.064	384.750	437.573
4.4.1.5.3 Contributies	0	0	0
4.4.1.5.5 Verzekeringen	10.164	10.000	9.797
Totaal Externe kosten	474.228	394.750	447.370
In de post onder 4.4.1.5.1 Administratie en accountant is € 20.000 opgenomen voor honoraria van de accountant, te specificeren als volgt (cf artikel 2:382a BW):			
- onderzoek jaarrekening	20.000		18.873
- andere controle opdrachten	0		1.513
- fiscale adviezen	0		0
- andere niet-controledienst	0		0
Totaal accountantslasten	20.000		20.386
4.4 Overige kosten			
4.4.2.1 Inventaris en apparatuur	352.931	202.900	348.123
4.4.2.2 Leermiddelen	809.913	680.500	709.406
4.4.4.4 Externe activiteiten	13.032	41.904	23.908
4.4.4.8 Afdeling/schoolcommissie	68.868	118.428	113.841
4.4.4.9 Diverse organisatiekosten	349.722	218.000	270.270
Totaal Overige kosten	1.594.466	1.261.732	1.465.548
Totaal Overige instellingslasten	2.209.345	1.819.546	2.066.087
5.1 Financiële baten			
5.1.1 Rentebaten	33.017	0	-24.624
5.1.2 Ontvangen dividenden	0	0	58.578
Totaal Financiële baten	33.017	0	33.954
5.4 Financiële lasten			
5.4.1 Rentelasten	11.455	0	5.873
Totaal Financiële lasten	11.455	0	5.873
Saldo Financiële baten en lasten	21.562	0	28.081

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

WNT-verantwoording 2020 Tangent, Palet van basisscholen en peuterspeelzalen

De WNT is van toepassing op Tangent, Palet van basisscholen en peuterspeelzalen
Het bezoldigingsmaximum is in 2020 berekend conform het WNT-maximum voor het onderwijs. Op grond van de criteria valt deze rechtspersoon in klasse D, daarmee bedraagt het bezoldigingsmaximum € 157.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang en de duur van het dienstverband.
Het WNT-maximum bedraagt voor leden van het toezichthoudend orgaan 15% voor voorzitters en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum naar rato van de duur van het dienstverband.

De klassenindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld.

Gemiddelde totale baten	6
Gemiddeld aantal leerlingen	3
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	**10**

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2020

Bedragen x € 1	**M.A.F.H. van den Hoven**
Functiegegevens	**Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 112.121
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.144
Subtotaal	*€ 131.265*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 157.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0
Bezoldiging	**€ 131.265**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2019

Bedragen x € 1	**M.A.F.H. van den Hoven**
Functiegegevens	**Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/10 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 24.640
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 4.745
Subtotaal	*€ 29.385*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 38.000
Bezoldiging	**€ 29.385**

ter identificatie VAN REE ACCOUNTANTS

WNT-verantwoording 2020 Tangent, Palet van basisscholen en peuterspeelzalen

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2020 Bedragen x € 1	drs. M.C.M. Staats	J.C. Gerritse-van den Bosch	P.J.M. Hellings	Dr. B.D. Lindemann
Functiegegevens	**Voorzitter RvT**	**Vice voorzitter**	**Lid Rvt**	**Lid RvT**
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/04 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging				
Bezoldiging	€ 7.000	€ 4.500	€ 6.500	€ 6.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 23.550	€ 15.700	€ 15.700	€ 15.700
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Bezoldiging	*€ 7.000*	*€ 4.500*	*€ 6.500*	*€ 6.000*
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019				
Bezoldiging				
Bezoldiging	€ 4.000	€ 0	€ 0	€ 0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 15.200	€ 15.200	€ 15.200	€ 15.200

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Gegevens 2020 NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
B. Rombouts	Lid RvT
drs. D. van Kelle-de Jong	Voorzitter RvT
dr. A.W.E.A. den Haan-Bakx	Vice voorzitter RvT

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die de cijfers beïnvloeden.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

M.A.F.H. van den Hoven	Voorzitter C.v.B.
drs. M.C.M. Staats	Voorzitter RvT
J.C. Gerritse-van den Bosch	Lid RvT
P.J.M. Hellings	Lid RvT
Dr. B.D. Lindemann	Lid RvT
B. Rombouts	Lid RvT

Datum:

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

(Voorstel) bestemming van het resultaat

In de statuten is geen regeling opgenomen rondom de bestemming van het resultaat.

Voorstel bestemming van het resultaat	
Mutatie algemene reserve publiek	1.903.943
Toevoeging algemene reserve publiek	23.685
Onttrekking herwaarderingsreserve	-23.685
Mutatie reserve eenmalige uitkering	-911.697
Mutatie reserve privaat	-1.585
Mutatie reserve schoolfonds privaat	-6.613
Totaal	984.048

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Gegevens rechtspersoon

Tangent, Palet van basisscholen en peuterspeelzalen

Bestuursnummer	40971
KvK-nummer	18050563
Adres	J. Asselbergsweg 80 5026 RR TILBURG
Telefoon	013 5229250
E-mail	info@tangent.nl
Contactpersoon	M.A.F.H. van den Hoven
Telefoon	013 5229250
E-mail	info@tangent.nl

Scholen

03MK	**Basisschool Berkeloo** Hazelaarlaan 32 -34 5056XN BERKEL-ENSCHOT
03WT	**Jenaplanschool De Kleine Akkers** Burg Philipsenstraat 2 5051CR GOIRLE
06CS	**De Wildschut** Raadhuisstraat 3 5126CK GILZE
06HK	**Basisschool De Mortel** Perweide 5 5071AC UDENHOUT
06HW	**Basisschool St Caecilia** Schoolmeesterstraat 2 5056KK BERKEL-ENSCHOT
06IA	**De Cocon** Hoefstraat 173 5014NK TILBURG
06WC	**Basisschool De Kring** Isabella van Spanjestraat 2 5122LE RIJEN
06WT	**Basisschool Den Bijstere** Daltonerf 8 5014HZ TILBURG
07CJ	**Basisschool Rennevoirt** Antonie van Dycklaan 1 5056CP BERKEL-ENSCHOT
09JP	**Basisschool De Regenboog** Dirigentenlaan 17 5049EA TILBURG
09KK	**Basisschool De Wichelroede** Van Heeswijkstraat 1 B 5071CT UDENHOUT
10EZ	**Basisschool De Lochtenbergh** Perosistraat 150 5049LP TILBURG
10WH	**Basisschool de Vlashof** Bartokstraat 131 5011JB TILBURG
11KC	**Basisschool Stelaertshoeve** Eilenbergstraat 258 5011EC TILBURG
11VR	**Basisschool Hazennest** Vermeulenstraat 30 5012HB TILBURG
15JU	**Basisschool Prins Bernhard** Cederstraat 4 5037JD TILBURG

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

VAN REE ACCOUNTANTS
registeraccountants en belastingadviseurs

Schrevenweg 3-9
8024 HB Zwolle
Postbus 1509
8001 BM Zwolle

T (038) 303 21 40
zwolle@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 08107895

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Tangent, Palet van basisscholen

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Tangent, Palet van basisscholen te Tilburg gecontroleerd.

Naar ons oordeel:
- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Tangent, Palet van basisscholen op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 31 december 2020;
2. de staat van baten en lasten over 2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Tangent, Palet van basisscholen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben

Van Ree Accountants is een handelsnaam van Van Ree Accountants BV.
Op al onze diensten zijn de SRA-Algemene voorwaarden van toepassing die gedeponeerd zijn onder nummer 40481496 bij de Kamer van Koophandel te Utrecht.
Op verzoek worden deze kosteloos toegezonden.

gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijscontroleprotocol OCW 2020. In dit kader is het bestuur tevens

verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
    - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
    - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat

een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 24 juni 2021
Van Ree Accountants

w.g.

R. van der Weerd RA MSc